

Poglavlje 1.1

Područje i primjena

1.1.1 Struktura

Propis RID se raščlanjuje na sedam dijelova; svaki dio je podijeljen u poglavlja, a svako poglavlje na odjeljke i pododjeljke (vidi sadržaj).

U sklopu svakoga dijela broj dijela uključen je u brojeve poglavlja, odjeljka i pododjeljka, na primjer Dio 4, Poglavlje 2, Odjeljak 1 označen je brojevima „4.2.1“.

1.1.2 Područje primjene

1.1.2.1 U svrhu Propisa RID, u članku 1 dodatka C navedeno je sljedeće:

- (a) opasne tvari čiji je prijevoz željeznicom isključen;
- (b) opasne tvari za koje je dozvoljen međunarodni prijevoz i uvjeti (uključujući izuzeća), posebno u pogledu:
 - razredba tvari, razredbene kriterije i odgovarajuće postupke ispitivanja;
 - uporabe ambalaže (uključujući mješovito pakiranje);
 - uporabe cisterni (uključujući punjenje);
 - postupaka za slanje tereta (uključujući označavanje i obilježavanje pakovanja listićima opasnosti i prijevoznog sredstva, kao i dokumentaciju i potrebne podatke);
 - odredbe u svezi izradbe, ispitivanja i odobravanja ambalaže i cisterni;
 - uporabe prijevoznog sredstva (uključujući utovar, istovar i mješoviti utovar).

Za prijevoz u smislu Propisa RID, uz dodatak C, vrijede odgovarajuće odredbe drugih dodataka COTIF, posebice odredbe dodatka B za prijevoz izvršen na temelju ugovora o prijevozu.

1.1.2.2 Za prijevoz opasnih tvari u vlakovima, osim teretnih vlakova u skladu sa člankom 5. 1a) Priloga C, primjenjuju se odredbe poglavlja 7.6 i 7.7.

1.1.2.3 Za prijevoz opasnih tvari kao ručne prtljage ili registrirane prtljage u ili na vozilima skladu sa člankom 5. 1b) Priloga C, primjenjuju se samo odredbe 1.1.3.8.

1.1.2.4 (Brisano)

1.1.3 Izuzeća

1.1.3.1 Izuzeća vezana uz vrstu prijevoza

Odredbe utvrđene u Propisu RID ne odnose se na:

- (a) (i) prijevoz opasnih tvari koji obavljaju pojedinci kad je navedena tvar pakirana za maloprodaju i namijenjena osobnoj ili domaćoj uporabi, ili za razonodu i športske aktivnosti, pod uvjetom da su poduzete mjere da se spriječi moguće curenje sadržaja u uobičajenim uvjetima prijevoza. Kada je predmetna roba zapaljiva tekućina koja se prevozi u posudama za spremanje koje je napunila privatna osoba ili su napunjeni za privatnu osobu, ukupna količina ne smije premašivati 60 litara po posudi za spremanje. Opasne tvari u IBC-ima, velike ambalaže ili spremnici se ne smatraju pakiranim za maloprodaju;

(ii) prijevoz opasnih tvari od strane privatnih osoba u granicama definiranim u odlomku (a) pododlomku (i) koje su prvotno namijenjene za njihovu osobnu ili domaću upotrebu ili za njihove slobodne ili sportske aktivnosti i koje se prevoze kao otpad, uključujući slučajeve kada te opasne tvari više nisu pakirane u izvornom pakiranju za maloprodaju, pod uvjetom da su poduzete mjere za sprječavanje bilo kakvog curenja u normalnim uvjetima prijevoza;

- (b) (Obrisano)

- (c) prijevoz koji obavljaju poduzeća kao pomoćnu djelatnost, kao što su isporuke ili povrat s gradilišta visoko ili niskogradnje ili u svezi geodetskoga mjerenja, popravaka ili održavanja, u količinama koja nisu iznad 450 litara u jednoj ambalaži, uključujući posredne kontejnere za rasuti teret (IBC) i velike ambalaže, i ne prelaze najveće dozvoljene količine navedene u 1.1.3.6. kao i uz da su poduzete mjere da se spriječi curenje sadržaja u uobičajenim uvjetima prijevoza. Izuzeća se ne odnose na Klasu 7. Prijevozi koje obavljaju poduzeća za vlastitu opskrbu ili vanjsku ili unutarnju distribuciju, nisu u okviru ovog izuzeća;

- (d) prijevoz koji obavljaju tijela nadležna za hitne intervencije, ili prijevoz koji je pod njihovim nadzorom, posebice ako je takav prijevoz nužan s obzirom na hitnu intervenciju, a naročito prijevoz koji uključuje sakupljanje opasnih tvari uključenih u nesreću ili nezgodu i njihovo premještanje na najbližu sigurnu lokaciju;
- (e) hitan prijevoz namijenjen spašavanju ljudskih života ili zaštiti okoliša, pod uvjetom da su poduzete sve sigurnosne mjere i da je prijevoz potpuno siguran;
- (f) prijevoz neočišćenih praznih statički tovaranih posuda i cisterni koje su sadržavale plinove Klase 2, skupina A, O ili F, tvari Klase 3 ili Klase 9 koje pripadaju pakirnoj skupini II ili III ili pesticide Klase 6.1 koji pripadaju pakirnoj skupini II ili III, u sljedećim uvjetima:
 - kada su svi ventili sa izuzetkom sigurnosnog tlačnog ventila (kada je postavljen) hermetički zatvoreni;
 - kada su poduzete mjera za prevenciju protiv svake propusnosti sadržaja u normalnim uvjetima prijevoza; i
 - kada je teret učvršćen u okvirima ili drugoj napravi ili na vagonu ili kontejneru tako da ne može doći do gubitka ili pomicanja za vrijeme uobičajenih uvjeta prijevoza.

Ovo izuzeće ne odnosi se na statički tovarane posude i cisterne koje su sadržavale eksplozive smanjene osjetljivosti ili tvari čiji je prijevoz zabranjen Propisom RID.

NAPOMENA: Za radioaktivni materijal, vidi i 1.7.1.4.

1.1.3.2 Izuzeća koja se odnose na prijevoz plinova

Odredbe utvrđene u Propisu RID ne odnose se na prijevoz:

- (a) plinova koji se nalaze u spremnicima goriva ili cilindrima željezničkih vozila koji obavljaju djelatnosti prijevoza, a koji su namijenjeni za pogon ili za rad bilo koje opreme koja se koristi ili je namijenjena da se koristi tijekom prijevoza (npr. rashladne oprema);

NAPOMENA: Kontejner opremljen opremom koja se koristi tijekom prijevoza, učvršćen na željezničkom vozilu, smatra se bitnim dijelom željezničkog vozila i na njega se odnose sva izuzeća koja se odnose na gorivo nužno za funkcioniranje opreme.

- (b) (Obrisano)
- (c) plinovi iz skupina A i O (prema 2.2.2.1), ako pritisak plina u posudi za spremanje ili rezervoaru pri temperaturi od 20°C ne premašuje 200 kPa (2 bara) te ako plin nije ukapljeni ili hlađeni ukapljeni plin; obuhvaćene su sve vrste posuda za spremanje ili cisterni, kao i npr. dijelovi strojeva ili uređaja;

NAPOMENA: Ovo izuzeće ne primjenjuje se na svjetiljke. Za svjetiljke vidi 1.1.3.10.

- (d) plinova sadržanih u opremi vagona (npr. vatrogasni aparati), uključujući rezervne dijelove (npr. sredstvo za pumpanje guma); ova izuzeća primjenjiva su i na sredstva za pumpanje guma ako se prevoze kao teret;
- (e) plinovi koji se nalaze u posebnoj opremi vagona ili vozilima koja se prevoze kao teret, a koji su potrebni za rad te posebne opreme tijekom prijevoza (rashladnih sustava, akvarija, grijača itd.), kao i rezervnih posuda za spremanje takve opreme ili neočišćenih praznih zamjenskih posuda za spremanje, koji se prevoze u istom vagonu ili vozilu;
- (f) plinovi u prehrambenim proizvodima (osim UN 1950), uključujući gazirana pića;
- (g) plinovi u loptama namijenjenima za primjenu u sportu; i
- (h) (Obrisano)

1.1.3.3 Izuzeća koja se odnose na prijevoz tekućih goriva

Zahtjevi Propisa RID ne primjenjuju se na prijevoz:

- (a) Gorivo koje se nalazi u spremnicima željezničkih vozila koja obavljaju djelatnosti prijevoza, a koje je namijenjeno za pogon ili za rad bilo koje opreme koja se koristi ili je namijenjena da se koristi tijekom prijevoza (npr. rashladna oprema).

NAPOMENA: Kontejner opremljen opremom koja se koristi tijekom prijevoza, učvršćen na željezničkom vozilu, smatra se bitnim dijelom željezničkog vozila i na njega se odnose sva izuzeća koja se odnose na gorivo nužno za funkcioniranje opreme.

(b) (Obrisano)

(c) (Obrisano)

1.1.3.4 Izuzeća u svezi posebnih propisa ili opasnih tvari pakiranih u ograničenim ili izuzetim količinama

NAPOMENA: Za radioaktivne materijale vidi i 1.7.1.4.

1.1.3.4.1 Za prijevoz određenih opasnih tvari ne vrijede zahtjevi Propisa RID djelomice ili u cjelini temeljem posebnih odredbi iz poglavlja 3.3. Izuzeće se primjenjuje kad je posebna odredba navedena u stupcu (6) tablice A poglavlja 3.2 za opasnu tvar na koju se to odnosi.

1.1.3.4.2 Izuzeća se odnose na određene opasne tvari ako su ispunjeni uvjeti iz poglavlja 3.4.

1.1.3.4.3 Određeni opasan teret može biti podložan izuzeću pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti iz Poglavlja 3.5.

1.1.3.5 Izuzeća koja se odnose na prazne neočišćene ambalaže

Prazne neočišćene ambalaže (uključujući IBC i velike ambalaže), koja je sadržavala tvari Klasa 2, 3, 4.1, 5.1, 6.1, 8 i 9, nisu predmetom odredbi Propisa RID ako su poduzete odgovarajuće mjere da se ukloni svaka moguća opasnost. Opasnosti se smatraju uklonjenim ako se poduzmu odgovarajuće mjere da se uklone sve opasnosti Klasa 1 do 9.

1.1.3.6 Najveće dopuštene ukupne količine po vagonu ili velikom kontejneru

1.1.3.6.1 (Rezervirano)

1.1.3.6.2 (Rezervirano)

1.1.3.6.3 Ako se u skladu sa 1.1.3.1.(c), transportiraju opasne tvari iste transportne kategorije u istom vagonu i velikom kontejneru, vrijedi najveća dopuštena količina navedena u stupcu 3 donje tabele:

Prijevozna kategorija	Tvari ili predmeti Pakirna skupina ili razredbena oznaka/skupina ili UN broj	Najveća ukupna količina po vagonu ili velikom kontejneru
0	klasa 1: 1.1A/1.1L/1.2L/1.3L i UN br. 0190 klasa 3: UN br. 3343 klasa 4.2: tvari pakirne skupine I klasa 4.3: UN br. 1183, 1242, 1295, 1340, 1390, 1403, 1928, 2813, 2965, 2968, 2988, 3129, 3130, 3131, 3132, 3134, 3148, 3396, 3398 i 3399 klasa 5.1 UN br. 2426 klasa 6.1: UN br. 1051, 1613, 1614 i 3294 klasa 6.2: UN br. 3291 klasa 7: UN br. 2912 do 2919, 2977, 2978 i 3321 do 3333 klasa 8: UN br. 2215 (ANHIDRID JABUČNE KISELINE, MOLTEN) klasa 9: 3090, 3091, 3245, 3480, 3481 i 3536	0

Prijevozna kategorija	Tvari ili predmeti Pakirna skupina ili razredbena oznaka/skupina ili UN broj	Najveća ukupna količina po vagonu ili velikom kontejneru
1	Tvari i predmeti pakirne skupine I, a nisu razvrstane u prijevoznu kategoriju 0 i tvari i predmeti sljedećih klasa: klasa 1: 1.1B do 1.1 J^(a), 1.2 B do 1.2 J, 1.3 C, 1.3 G, 1.3 H, 1.3 J, 1.5 D^(a) klasa 2: skupine T, TC^(a), TO, TF, TOC^(a) i TFC aerosoli: skupine C, CO, FC, T, TF, TC, TO, TFC i TOC kemijski spojevi pod tlakom: UN br. 3502, 3503, 3504 i 3505 klasa 4.1: UN br. 3221 do 3224 klasa 5.2: UN br. 3101 do 3104	20
2	Tvari pakirne skupine II, a nisu razvrstane u prijevozne kategorije 0, 1 ili 4 i tvari i proizvodi sljedećih klasa: klasa 1: 1.4B do 1.4G i 1.6N klasa 2: skupina F aerosoli: skupina F kemijski spojevi pod tlakom: UN br. 3501 klasa 4.1: UN br. 3225 do 3230, 3531 i 3532 klasa 4.3: UN br. 3292 klasa 5.1: UN br. 3356 klasa 5.2: UN br. 3105 do 3110 klasa 6.1: UN brojevi 1700, 2016 i 2017 i tvari koje pripadaju pakirne skupine III klasa 9: UN br. 3090, 3091, 3245, 3480, 3481, 3536, 5331 i 3552	333
3	Tvari pakirne skupine III, a nisu razvrstane u prijevozne kategorije 0, 2 ili 4 i tvari i predmeti sljedećih klasa: klasa 2: skupine A i O aerosoli: skupina A i O kemijski spojevi pod tlakom: UN br. 3500 klasa 3: UN br. 3473 klasa 4.3: UN br. 3476 klasa 8: UN br. 2794, 2795, 2800 i 3028, 3477, 3506 i 3554 klasa 9: UN br. 2990 i 3072	1000
4	klasa 1: 1.4S klasa 2: UN br. 3537 do 3539 klasa 3: UN br. 3540 klasa 4.1: UN br. 1331, 1345, 1944, 1945, 2254, 2623 i 3541 klasa 4.2: UN br. 1361 i 1362 skupina ambalaže III i UN br. 3542 klasa 4.3: UN br. 3543 klasa 5.1: UN br. 3544 klasa 5.2: UN br. 3545 klasa 6.1: UN br. 3546	neograničeno

Prijevozna kategorija	Tvari ili predmeti Pakirna skupina ili razredbena oznaka/skupina ili UN broj	Najveća ukupna količina po vagonu ili velikom kontejneru
	klasa 7: UN br. 2908 to 2911 klasa 8: UN br. 3547 klasa 9: UN br. 3268, 3499, 3508, 3509, 3548 i 3559 i prazne neočišćene ambalaže koje su sadržavale opasne terete, osim onih raspoređenih u transportnu kategoriju 0	

(a) Za UN br. 0081, 0082, 0084, 0241, 0331, 0332, 0482, 1005 i 1017 najveća ukupna količina po vagonu ili velikom kontejneru smije biti 50 kilograma

U prethodnoj tablici "najveća ukupna količina po vagonu ili velikom kontejneru", znači za:

- za proizvode, ukupne mase predmeta bez ambalaže u kilogramima (za proizvode Klase 1, neto mase izražene u kilogramima eksplozivne tvari; za opasnu robu u strojevima i opremi navedenu u Propisu o međunarodnom željezničkom prijevozu opasnih tvari (RID), ukupna količina opasnog tereta sadržanog u njima u kilogramima ili litrama, prema potrebi);
- krute tvari, ukapljene plinove, hladene ukapljene plinove i pod tlakom rastopljene plinove, neto masa u kilogramima;
- za tekućine, ukupna količina sadržanih opasnih tereta u litrama
- za stlačene plinove, adsorbirane plinove i kemikalije pod tlakom, kapacitet primanja vode posude za spremanje u litrama

1.1.3.6.4

Ako se opasne tvari različitih prijevoznih kategorija prevoze na istom vagonu ili velikom kontejneru, zbroj

- količine tvari i predmeta prijevozne kategorije 1 pomnožene sa "50";
 - količine tvari i predmeta prijevozne kategorije 1 navedenih u napomeni tablice u 1.1.3.6.3, pomnožene sa "20";
 - količine tvari i predmeta prijevozne kategorije 2 pomnožene sa "3"; i
 - količine tvari i predmeta prijevozne kategorije 3;
- ne smije premašiti izračunatu vrijednost.

1.1.3.6.5

Za opasne tvari izuzete prema 1.1.3.1 (a) i (d) do (f), 1.1.3.2 do 1.1.3.5, 1.1.3.7, 1.1.3.8, 1.1.3.9 i 1.1.3.10 odredbe ovog pododjeljka se ne smiju uzimati u obzir.

1.1.3.7

Izuzeća povezana s prijevozom spremnika za električnu energiju i sustava proizvodnje

Odredbe navedene u Propisu RID ne primjenjuju se na spremnike za električnu energiju i sustave proizvodnje (npr. litijske baterije, električne kondenzatore, asimetrične kondenzatore, sustave za pohranu metal hidrida i gorivne članke):

- (a) ugrađene u željezničko vozilo, koje pokreću prijevozno sredstvo i koje su namijenjene pogonu prijevoznog sredstva ili pokretanju bilo kojeg njegovog dijela;
- (b) sadržane u opremi, a služe za pokretanje opreme koja se koristi ili se namjerava koristiti tijekom prijevoza (npr. prijenosno računalo). Osim za opremu poput uređaja za bilježenje podataka i uređaja za praćenje tereta pričvršćenih ili smještenih u pakete, zaštitnu ambalažu, kontejnere ili teretne prostore koji podliježu samo zahtjevima iz odjeljka 5.5.4
- (c) (Brisano)

1.1.3.8

Primjena izuzeća u prijevozu opasnog tereta kao ručne prtljage, prtljage registrirane u ili na vozilima

NAPOMENA 1: Daljnja ograničenja koja se tiču uvjeta prijevoza od strane prijevoznika na temelju privatnog prava nisu pod utjecajem sljedećih zahtjeva.

- 2: Za željeznički prijevoz cestovnih vozila u mješovitim vlakovima (kombinirani prijevoz putnika i tereta) vidi Poglavlje 7.7.

Za prijevoz opasnog tereta kao ručne prtljage, prtljage registrirane u ili na vozilima, primjenjivat će se izuzeća u skladu s 1.1.3.1, 1.1.3.2 (c) do (g), 1.1.3.4, 1.1.3.5, 1.1.3.7 i 1.1.3.10.

1.1.3.9 Izuzeća vezana uz opasne tvari koje se koriste kao sredstvo za hlađenje ili kondicioniranje tijekom prijevoza

Kada se koriste u vagonima ili kontejnerima za potrebe hlađenja ili kondicioniranja, opasne tvari koje su samo zagušljivci (koje razrjeđuju ili zamjenjuju kisik koji se inače nalazi u atmosferi) podliježu samo odredbama odlomka 5.5.3.

1.1.3.10 Izuzeća povezana s prijevozom svjetiljaka koje sadrže opasne tvari

- (a) izuzeća povezana s prijevozom svjetiljaka koje sadrže opasne tvari Svjetiljke prikupljene izravno od pojedinaca i kućanstava kada se prevoze u postrojenje za prikupljanje ili recikliranje;

NAPOMENA: Ovo uključuje i svjetiljke koje pojedinac donese na prvo mjesto prikupljanja otpada, a zatim se prevoze na drugo mjesto prikupljanja otpada ili u postrojenje za među-obrađu ili za recikliranje.

- (b) svjetiljke od kojih svaka sadrži najviše 1 g opasnih tvari i zapakirane su tako da se u jednom paketu nalazi najviše 30 g opasnih tvari, pod sljedećim uvjetima:

- (i) svjetiljke su proizvedene u skladu s certificiranim sustavom upravljanja kvalitetom;

NAPOMENA: U tu se svrhu može koristiti norma ISO 9001.

i

- (ii) svaka svjetiljka je ili pojedinačno zapakirana u unutarne ambalaže, odvojene pregradama, ili okružena materijalom za ublažavanje udara koji štiti svjetiljke i zapakirana u čvrstu vanjsku ambalažu koja zadovoljava opće odredbe točke 4.1.1.1 i sposobna je proći ispitivanje slobodnim padom s 1,2 m;

- (c) korištene, oštećene ili neispravne svjetiljke od kojih svaka sadrži najviše 1 g opasnih tvari s najviše 30 g opasnih tvari po paketu kada se prevoze od postrojenja za prikupljanje ili recikliranje. Svjetiljke moraju biti zapakirane u čvrstu vanjsku ambalažu dovoljnu za sprječavanje ispadanja sadržaja u običajnim uvjetima prijevoza koja zadovoljava opće odredbe točke 4.1.1.1 i sposobna je proći ispitivanja slobodnim padom s najmanje 1,2 m;

- (d) svjetiljke koje sadrže samo plinove skupina A i O (prema 2.2.2.1), pod uvjetom da su zapakirane tako da komadići koji se razlete u slučaju puknuća svjetiljke budu zadržani unutar pakovanja.

NAPOMENA: O svjetilkama koje sadrže radioaktivne tvari riječ je u točki 2.2.7.2.2.2 (b).

1.1.4 Primjena drugih propisa

1.1.4.1 Općenito

- 1.1.4.1.1** Međunarodni transport opasnih tvari na području država članica Propisa RID može podlijevati propisima i zabranama, u skladu sa člankom 3 dodatka C, koji su doneseni iz drugih razloga, a ne iz razloga sigurnosti za vrijeme transporta. Ovi propisi i zabrane moraju se obznaniti na odgovarajući način.

- 1.1.4.1.2** (Rezervirano)

- 1.1.4.1.3** (Rezervirano)

1.1.4.2 Prijevoz u transportnom lancu koji uključuje pomorski ili zračni prijevoz

- 1.1.4.2.1** Pakiranja, kontejneri, prijenosni spremnici, spremnik-kontejneri, kontejneri za rasuti teret i MEGC-i i vagoni koji sadrže potpuno opterećenje paketa koji sadrže jednu te istu tvar ili proizvod koji ne zadovoljavaju sve zahtjeve za pakovanje, mješovito pakiranje, označavanje, obilježavanje pakiranja ili obilježavanje oznaka i označavanje narančastom pločicom Propisa RID, ali su u skladu s potrebama IMDG kôda ili Tehničkih uputa ICAO, mogu biti prihvaćeni na prijevoz, uključujući pomorski ili zračni prijevoz, uz sljedeće uvjete:

- (a) ako paketi nisu označeni i nemaju listice opasnosti prema Propisu RID, moraju imati oznake i listice opasnosti sukladno zahtjevima IMDG kôda ili Tehničkih uputa ICAO;

- (b) zahtjevi u pogledu IMDG označavanja ili Tehničkih uputa ICAO, moraju se primjenjivati za mješovita pakiranja u sklopu jedne pošiljke;
- (c) kod prijevoza u prometnom lancu, koji uključuje pomorski prijevoz, ako kontejneri, kontejneri za rasuti teret, prijenosni spremnici, spremnik-kontejneri ili MEGC-i ili vagoni koji sadrže potpuno opterećenje paketa koji sadrže jednu te istu tvar ili proizvod nisu označeni i obilježeni sukladno Poglavlju 5.3 Propisa RID, moraju biti označeni i obilježeni sukladno Poglavlju 5.3 IMDG kôda. Za prazne, neočišćene prijenosne spremnike, spremnici-kontejneri i MEGC-i, zahtjev se mora primijeniti i za prijevoz do mjesta za čišćenje.

Odstupanje se ne odnosi na tvari klasificirane kao opasna tvar Klasa 1 do 9 prema Propisu RID, koja se ne smatra opasnom tvari prema važećim zahtjevima IMDG kôda ili Tehničkih uputa ICAO.

1.1.4.2.2 (Rezervirano)

1.1.4.2.3 (Rezervirano)

NAPOMENA: U svezi prijevoza prema 1.1.4.2.1, vidi također 5.4.1.1.7. U svezi prijevoza u kontejnerima, vidi također 5.4.2.

1.1.4.3 Korištenje IMO prijenosnih spremnika odobrenih za pomorski prijevoz

IMO prijenosni spremnici (tip 1, 2, 5 i 7) koje ne zadovoljavaju zahtjevima poglavlja 6.7 ili 6.8, a izgrađene su i odobrene prije 1. siječnja 2003. sukladno odredbama (uključujući prijelazne odredbe) IMDG kôda (izmjene i dopune 29-98), mogu se koristiti do 31. prosinca 2009. godine, pod uvjetom da udovoljavaju važećim odredbama o nadzoru i ispitivanju IMDG kôda (izmijenjeno 29-98) i da je potpuno udovoljeno uputama koje se odnose na stupce (12) i (14) poglavlja 3.2 IMDG kôda (izmijenjeno 33-06). Mogu se koristiti i nakon 31. prosinca 2009. godine ako zadovoljavaju odredbe o nadzoru i ispitivanju IMDG kôda¹, ali pod uvjetom da su provedene upute iz stupaca (10) i (11) u poglavlju 3.2 i 4.2 RID. Vidi isto 4.2.0.1 od IMDG kôda.

1.1.4.4 Željeznički prijevoz cestovnih vozila

1.1.4.4.1 Opasan teret može se prevoziti željeznicom u cestovnim vozilima u sljedećim uvjetima:

Cestovna vozila i njihov sadržaj predan za prijevoz u željezničkom prijevozu cestovnih vozila moraju ispunjavati propise ADR.

Nije dopušteno sljedeće:

- eksplozivne tvari Klase 1, kompatibilne skupine A (UN br. 0074, 0113, 0114, 0129, 0130, 0135, 0224 i 0473);
- samoreaktivne tvari Klase 4.1 koje zahtijevaju reguliranje temperature (UN br. 3231 – 3240);
- polimerizirajuće tvari Klase 4.1 koje zahtijevaju reguliranje temperature (UN br. 3533 i 3534);
- polimerizirajuće tvari klase 1 do 8 u ambalaži ili IBC-ovima s temperaturom samoubrzanog raspadanja (SAPT) ≤ 50 °C i polimerizirajuće tvari u spremnicima sa SAPT ≤ 45 °C, stoga zahtijevaju kontrolu temperature;
- organski peroksidi Klase 5.2 koji zahtijevaju reguliranje temperature (UN br. 3111 – 3120);
- sumporov trioksid Klase 8, stupnja čistoće barem 99,95%, bez inhibitora, koji se prevozi u spremnicima (UN br. 1829).

1.1.4.4.2 Listice, oznake ili narančaste ploče na vagonima koji prevoze cestovna vozila

Nije potrebno stavljati listice, oznake ili narančaste ploče na vagone za prijevoz u sljedećim slučajevima:

- (a) kada cestovna vozila nose listice, oznake ili narančaste ploče u skladu s Poglavljima 5.3 ili 3.4 ADR;

¹ Međunarodna pomorska organizacija (IMO) je izdala "Smjernice za daljnju uporabu postojećih IMO tipova prijenosnih spremnika i cestovnih vozila cisterni za prijevoz opasnih tvari" kao dokument CCC.1/Okružnica 3. Tekst ovih smjernica dostupan je na IMO web stranici: www.imo.org.

- (b) kada listice, oznake ili narančaste ploče nisu potrebne za cestovna vozila (npr. u skladu s 1.1.3.6 ili Napomenom 5.3.2.1.5 ADR).

1.1.4.4.3 Prijevoz priključnih vozila u kojima se prevoze paketi

Ako se priključno vozilo odvoji od svoje vučne jedinice, narančasta ploča u skladu s odjeljkom 5.3.2 ADR i oznaka u skladu s poglavljem 3.4 ADR postavljene na straž-njoj strani priključnog vozila moraju se postaviti i na prednju stranu priključnog vozi-la. Međutim, narančastu ploču nije potrebno postaviti na prednju stranu priključnog vozila ako su odgovarajuće listice postavljene s obje strane priključnog vozila.

1.1.4.4.4 Ponavljanje listica, oznaka ili narančastih ploča na vagonima u kojima se prevoze cestovna vozila

Ako stavljene listice, oznake ili narančaste ploče u skladu s 1.1.4.4.2 nisu vidljive izvan vagona za prijevoz, tad se moraju staviti s obje strane vagona za prijevoz.

1.1.4.4.5 Informacije u prijevoznoj ispravi

Za željeznički prijevoz cestovnih vozila, u skladu s ovim pododjeljkom, sljedeći tekst se upisuje u prijevoznu ispravu:

“PRIJEVOZ U SKLADU S 1.1.4.4.”

Cestovno vozilo i opasne tvari koje se u njemu prevoze moraju biti navedeni u prijevoznoj ispravi (vidjeti 5.4.0.1).

Za prijevoz spremnika ili opasnog tereta u rasutom stanju za koji ADR propisuje narančastu ploču s brojem oznake opasnosti, identifikacijski broj opasnosti mora biti zapisan na prijevoznoj ispravi prije slova „UN“ koja prethode UN broju (vidi 5.4.1.1.1 (a)).

1.1.4.4.6 Sve druge odredbe Propisa RID ostaju nepromijenjene.

1.1.4.5 Prijevoz koji nije željeznički prijevoz

1.1.4.5.1 Ako vozilo kojim se obavlja prijevoz prema zahtjevima Propisa RID prolazi dionicom putovanja koja nije pruga, na navedenu dionicu moraju se primijeniti vrijedeći nacionalni ili međunarodni propisi koji se odnose na prijevoz opasnih tvari uz pomoć nositelja transporta/prometnog subjekta (vagona) kojim se vozilo prevozi.

1.1.4.5.2 Članovi organizacije COTIF kojih se ovo tiče, za neku dionicu na kojoj se vozilo kreće na drugačiji način, a ne po tračnicama, dogovaraju primjenu Propisa RID, po potrebi dopunjene dodatnim propisima, i to ukoliko ovi sporazumi između država članica Propisa RID ni su u suprotnosti pravilima međunarodnih sporazuma o transportu opasnih tvari, koristeći prometne subjekte koji služe prijevozu vozila na dotičnoj transportnoj jedinici.

Ovaj sporazum država članica Propisa RID koja je potakla inicijativu za sklapanje sporazuma ima priopćiti Središnjem uredu koji će ih dati na znanje ostalim državama članicama Propisa RID².

1.1.4.6 Pošiljke u ili kroz područje Država članica Sporazuma o međunarodnom prijevozu robe željeznicom (SMGS)

Ako prijevoz u skladu s SMGS-om, Dodatkom 2 slijedi prijevoz u skladu s Propisom RID, na ovaj odjeljak putovanja primjenjuju se odredbe SMGS-a, Dodatka 2.

²

Sporazumi doneseni prema ovom pododjeljku mogu se vidjeti na internetskoj stranici OTIF (http://otif.org/en/?page_id=176).

U ovom će slučaju oznake za pakete, zaštitne ambalaže, vagon-cisterne i spremnik-kontejnere propisane u Propisu RID i informacije u prijevoznim ispravama³ i dokumentima priloženima uz prijevozne isprave kako je propisano u Propisu RID, uz dodatak jezicima propisanim u Propisu RID, biti na kineskom ili ruskom, osim ako bilo koji sporazum zaključen između država na koje se odnosi prijevozna djelatnost određuje drugačije.

1.1.4.7. Punjive posude pod tlakom koje je odobrilo Ministarstvo prometa Sjedinjenih Američkih Država

NAPOMENA: Za prijevoz u skladu s 1.1.4.7, vidi također 5.4.1.1.24.

1.1.4.7.1 Uvoz plinova

Punjive posude pod tlakom koje je odobrilo Ministarstvo prometa Sjedinjenih Američkih Država i koje su izrađene i ispitane u skladu sa standardima navedenima u Dijelu 178., Specifikacije za ambalažu Naslova 49, Prijevoz, Kodeksa saveznih propisa prihvaćene za prijevoz u prijevoznom lancu u skladu s 1.1.4.2 smiju se prevoziti od lokacije privremenog skladištenja na krajnjoj točki transportnog lanca do krajnjeg korisnika.

1.1.4.7.2 Izvoz plinova i prazne neočišćene posude pod tlakom

Punjive posude pod tlakom koje je odobrilo Ministarstvo prometa Sjedinjenih Američkih Država i koje su izrađene u skladu sa standardima navedenima u Dijelu 178., Specifikacije za ambalažu Naslova 49, Prijevoz, Kodeksa saveznih propisa smiju se puniti i prevoziti isključivo u svrhe izvoza u zemlje koje nisu Države ugovornice RID-a ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- a) punjenje posude pod tlakom u skladu je s relevantnim zahtjevima Kodeksa saveznih propisa Sjedinjenih Američkih Država
- b) posude pod tlakom moraju biti označene i etiketirane u skladu s Poglavljem 5.2
- c) odredbe 4.1.6.12 i 4.1.6.13 primjenjuju se na posude pod tlakom. Posude pod tlakom ne smiju se puniti nakon roka za periodični pregled, ali se mogu prevoziti nakon isteka vremenskog ograničenja za potrebe obavljanja pregleda, uključujući operacije međuprijevoza.

1.1.5 Primjena standarda

Kada se primjenjuje određeni standard, a postoji nesuglasje između tog standarda i odredbi Propisa RID, odredbe Propisa RID imaju prednost. Zahtjevi norme koji se ne kose s Propisom RID primjenjuju se kako je navedeno, uključujući zahtjeve bilo koje druge norme, ili dijela norme, koji se u toj normi navode kao normativni.

NAPOMENA: Norma pruža pojedinosti o tome kako ispuniti odredbe RID-a i može uključivati zahtjeve povrh onih navedenih u RID-u.”

³ Međunarodni odbor za željeznički prijevoz (CIT) objavljuje „CIM/SMGS Priručnik o teretnom listu (GLV-CIM/SMGS)“ koji sadrži model obrasca teretnog lista u skladu s CIM i SMGS ugovorom o prijevozu i njegovim izvršivim odredbama (vidi www.cit-rail.org).

Poglavlje 1.2

Definicije

1.2.1

Objašnjenje pojmova

NAPOMENA 1: U poglavlju su navedena opća ili posebna objašnjenja pojmova.

2: Pojmovi koji su sadržani u definicijama pojmova ovoga odjeljka, a koji su predmet odgovarajućeg objašnjenja pojmova, tiskani su kurzivom.

Za primjenu u Propisu RID:

A

„Aerosol ili aerosol s raspršivačem“, je predmet koji se sastoji od *posude za spremanje* za jednokratnu uporabu koja ispunjava uvjete iz 6.2.6, izrađena od metala, stakla ili plastike, koja sadrži ukapljeni ili pod tlakom otopljeni *plin* sa ili bez *tekućine*, paste ili praha i opremljena uređajem za pražnjenje koji omogućava da se sadržaj ispušta poput krutih ili tekućih čestica u suspenziji plina, kao pjena, pasta ili prah u tekućem ili plinovitom stanju;

„Ambalaža“ je jedna ili više posuda za spremanje i nekih drugih dijelova ili materijala potrebnih da *posude za spremanje* ispune svoju funkciju zadržavanja sadržaja i druge sigurnosne funkcije (vidi, također, „Kombinirana ambalaža“, „Sastavljena ambalaža“, „Unutarnja ambalaža“, „Posredni kontejner za rasuti teret“ (IBC), „Međuambalaža“, „Velika ambalaža“, „Metalna laka ambalaža“, „Vanjska ambalaža“, „Obnovljena ambalaža“, „Prerađena ambalaža“, „Ponovo upotrebljena ambalaža“, „Ambalaža za spašavanje“ i „Nepropusna ambalaža“);

„Ambalaža za otpatke“ je posebna *ambalaža* u koju se stavljaju oštećena, nedostatna ili pakovanja *opasnih tvari* koja cure ili su neispravna ili služe za rješavanje problema *opasnih tvari* koje cure;

„Automatski ventilacijski ventil“ označava uređaj za prozračivanje na *ljuskama* s donjim ispuštanjem koji je povezan s donjim ventilom i u uobičajenom radu otvara se samo tijekom punjenja ili pražnjenja za ventilaciju *ljusaka*;

B

„Bačva“ je cilindrična *ambalaža* ravnih ili izbočenih dijelova od metala, ploče od drvenih vlakana, plastike, šperploče ili jednakovrijednih materijala. U objašnjenje pojma, također, su uključene *ambalaže* drugih oblika, primjerice okrugle, konusne ili kabaste. *Drvene bačve i kanistri*, nisu obuhvaćeni objašnjenjem pojma;

„Bačva pod tlakom“ je zavarena *posuda* za spremanje pod tlakom u kojoj se može prevoziti zapremina vode koja prelazi 150 litara, ali nikako iznad 1 000 litara (npr. cilindrična *posuda* za spremanje opremljena obručima za kotrljanje, kliznim kuglama);

„Baterijski vagon“ je *vagon* koja sadrži elemente koji su povezani međusobno višestrukim spojem i fiksno pričvršćeni na tu prijevoznu jedinicu. Sljedeći elementi smatraju se elementima baterijskoga vozila: *cilindri*, *cilindri pod tlakom*, *snopovi cilindara (također poznati kao okviri)*, *posude pod tlakom i cisterne* namijenjene prijevozu plinovi prema definiciji iz odjeljka 2.2.2.1.1. zapremine iznad 450 litara;

„Brzina doze“ ekvivalentna je doza u prostoru ili usmjerena ekvivalentna doza, ovisno o slučaju, po jedinici vremena, izmjerena u relevantnoj točki.

C

„Cestovno vozilo“ označava motorno vozilo, zglobno vozilo, prikolicu ili poluprikolicu u smislu ADR kojima se prevoze opasni tereti;

„Cilindar“ je *tlačna posuda za spremanje* zapremine vode manje od 150 litara (vidi također „*Snop cilindara*“);

D

„**Demontabilni spremnik**“ je spremnik oblikovan tako da odgovara posebnom uređaju na vagonu, koji se s njega može skinuti samo nakon rastavljanja njihovog spoja;

„**Detektor neutronskega zračenja**“ označava uređaj koji otkriva neutronske zračenje. U takvom uređaju, plin se mora nalaziti u hermetički zatvorenom transduktoru s elektronskom cijevi koji pretvara neutronske zračenje u mjerljiv električni signal;

„**Drvena bačva**“ je ambalaža od prirodnog drva okruglih presjeka, izbočenih stijenci koje se sastoje od prečki i poklopca spojenih obročima;

„**Drveni IBC**“ je kruto ili složivo tijelo od drva zajedno s unutarnjom oblogom (ali bez unutarnje ambalaže), i primjenjivom uslužnom i ugrađenom opremom;

F

„**Fiksna cisterna**“ je cisterna zapremine iznad 1 000 litara koja je fiksno pričvršćena na vagon (tada nastaje vagon cisterna) ili je sastavnim dijelom postolja vozila;

G

„**Giblivi IBC**“ je izrađen iz membrane, tkanja ili drugoga savitljivog materijala ili njihove kombinacije, ako je potrebno i unutarnjeg zaštitnog pokrova ili obloge, zajedno s odgovarajućom pomoćnom opremom za uporabu i uređajima za rukovanje;

„**Giblivi kontejner za rasuti teret**“, vidi „Kontejner za rasuti teret“;

„**Globalno usklađeni sustav razvrstavanja i označavanja kemikalija**“, znači deseto revidirano izdanje publikacije Ujedinjenih naroda pod tim naslovom (ST/SG/AC.10/30/Rev.10);

„**Goriva ćelija**“ znači elektrokemijski uređaj koji pretvara kemijsku energiju goriva u električnu energiju, toplinu i reaktivne proizvode;

H

„**Hermetički zatvoren spremnik**“ označava spremnik koji:

- nije opremljen sigurnosnim ventilima, rasprskavajućim pločicama ventila, drugim sličnim sigurnosnim uređajima, vakuumskim ventilima ili automatiziranim ventilima za prozračivanje; ili
- je opremljen sigurnosnim ventilima kojima prethodi rasprskavajuća pločica ventila u skladu s točkom 6.8.2.2.10, ali nije opremljen vakuumskim ventilima ili automatiziranim ventilima za prozračivanje.

Spremnik namijenjen prijevozu tekućih tvari s računskim tlakom od najmanje 4 bara ili namijenjen prijevozu krutih tvari (u obliku praha ili zrnaca), neovisno o njegovom računskom tlaku, također se smatra hermetički zatvorenim ako:

- je opremljen sigurnosnim ventilima kojima prethodi rasprskavajuća pločica diska u skladu s točkom 6.8.2.2.10 i vakuumskim ventilima ili automatiziranim ventilima za prozračivanje, u skladu sa zahtjevima točke 6.8.2.2.3; ili
- nije opremljen sigurnosnim ventilima, rasprskavajućim pločicama ventila ili drugim sličnim sigurnosnim uređajima, ali je opremljen vakuumskim ventilima ili automatiziranim vakuumskim ventilima u skladu sa zahtjevima točke 6.8.2.2.3

I

„**IBC od ploče od drvenih vlakana**“ je tijelo od vlakana sa ili bez posebnoga poklopca na vrhu i dnu, s nužnom unutarnjom oblogom (ne i unutarnja ambalaža), i odgovarajućom servisnom i ugrađenom opremom;

„**ICAO tehničke upute**“ su tehničke upute za siguran prijevoz opasnih tvari zrakom, dopunjene prilogom 18 Čikaške konvencije o Međunarodnome zračnom prometu (Chicago 1944.), koju je objavila Međunarodna organizacija za civilni zračni promet (ICAO) u Montrealu;

„**IMDG kôd**“ je Međunarodni pomorski kôd o opasnim tvarima za primjenu u poglavlju VII, dio A, Međunarodne konvencije za sigurnost života na moru, 1974., (Konvencija SOLAS), koju je objavila Međunarodna pomorska organizacija (IMO), London;

„**Indeks granične sigurnosti (CSI)**“ dodijeljen pakovanju, zaštitnoj ambalaži ili kontejneru u kojemu je fisiski materijal, za prijevoz radioaktivnog materijala, označava se brojem koji se koristi da se uspostavi nadzor u svezi slaganja pakovanja, zaštitnih ambalaža ili kontejnera u kojima je fisiski materijal;

„**Isključiva uporaba**“, za prijevoz radioaktivnog materijala, znači isključivo uporabu, za jednog pošiljatelja, vagon ili veliki kontejner, s obzirom na to da se cijeli početni, prijelazni i završni utovar, otprema i istovar obavljaju u skladu s uputama pošiljatelja ili primatelja, gdje tako zahtjeva Propis RID;

„**Ispitni tlak**“ je potrebni tlak primijenjen pri ispitivanju tlakom kod početnoga ili periodičnoga pregleda (vidi također „Računski tlak“, „Tlak pražnjenja“, „Tlak punjenja“ i „Najveći radni tlak (baždarski)“;

NAPOMENA: Za prijenosne spremnike, vidi poglavlje 6.7.

„**Ispitivanje nepropusnosti**“ je ispitivanje kojim se utvrđuje nepropusnost cisterne, ambalaže ili IBC, opreme, ventila i uređaja za zatvaranje;

„**Istovar**“ označava sve postupke koje provodi istovarivač u skladu s definicijom istovarivača;

„**Istovarivač**“ znači bilo koje poduzeće koje:

- (a) uklanja kontejner, kontejner za rasuti teret, MEGC, spremnik-kontejner, prijenosni spremnik ili cestovno vozilo s vagona; ili
- (b) istovaruje pakirani opasni teret, male kontejnere ili prijenosne spremnike iz ili sa vagona ili kontejnera; ili
- (c) ispušta opasni teret iz spremnika (vagon cisterna, demontabilni spremnik, prijenosni spremnik ili cisterna) ili iz baterijskog vagona ili MEGC-a ili iz vagona, velikog kontejnera ili malog kontejnera za prijevoz rasutog tereta ili u kontejneru za prijevoz rasutog tereta.

„**Izmjenljivo tijelo**“, vidi "Kontejner";

J

K

„**Kanistar**“ je metalna ili plastična ambalaža četvrtastog ili mnogokutnog presjeka s jednim ili više otvora;

„**Kontejner**“ je prijevozna naprava (konstrukcija s okvirom ili slične strukture) koja je:

- stalnoga oblika i dovoljne čvrstoće za ponovnu uporabu;
- posebne izradbe da se olakša prijevoz tvari jednim ili više sredstava prijevoza, bez oštećenja robe;
- opremljen napravama kojima je omogućen lakši utovar i rukovanje, posebice pri pretovaru s jedne prijevozne jedinice na drugu;
- izradbe kojom je omogućeno lakše punjenje i pražnjenje;
- ima unutarnji obujam najmanje 1m³, izuzev za kontejnere koji služe za prijevoz radioaktivnih tvari.

Izmjenljivo tijelo je kontejner koji sukladno Europskom standardu EN 283 (inačica iz 1991.), ima sljedeća svojstva:

- u pogledu mehaničke snage, izrađen je za prijevoz na vagonu ili vozilu kopnom ili na RO/RO brodu;
- ne smiju se slagati jedan na drugoga;
- može se stavljati na ili skidati s vozila opremom koja je na vozilu ili samom kontejneru;

NAPOMENA: Pojam "kontejner" ne obuhvaća konvencionalne ambalaže, IBC, spremnik-kontejnere ili vagone. Ipak, kontejner može poslužiti kao ambalaža za prijevoz radioaktivnih tvari.

Dodatno:

„**Zatvoreni kontejner**“ je potpuno zatvoren *kontejner* čvrstoga krova, čvrstih bočnih stranica, čvrstih stijenka na krajevima i podom. U pojam su uključeni *kontejneri* s otvorenim krovom koji se može zatvoriti tijekom prijevoza;

„**Veliki kontejner**“ je

- (a) *kontejner* unutarnje zapremine veće od 3 m³;
- (b) u značenju CSC, *kontejner* takve veličine da je površina obuhvaćena četirima vanjskim kutovima; ili
 - (i) oko 14 m² (150 četvornih stopa); ili
 - (ii) oko 7 m² (75 četvornih stopa), kad je postavljena s gornjim kutnim armaturama;

„**Otvoreni kontejner**“ je *kontejner* otvoren na vrhu ili *kontejner* koji ima samo postolje;

„**Kontejner s pokrovom**“ je otvoreni *kontejner* s pokrovom (ceradom) koji štiti utovarenu robu;

„**Mali kontejner**“ je *kontejner* koji ima interni volumen ne više od 3 m³.

„**Kombinirana ambalaža**, je *ambalaža* na kombinirani način u svrhu prijevoza, a sastoji se od jedne ili više *unutarnjih ambalaža* učvršćenih u jednoj *vanjskoj ambalaži* u skladu sa 4.1.1.5;

„**Konstruktivska oprema**“

- (a) kod spremnika od vagon-cisterni označava vanjsko i unutarnje ojačanje, učvršćenje, zaštitni i stabilizirajući dijelovi ljske;
- (b) kod spremnika od spremnik-kontejnera označava vanjsko i unutarnje ojačanje, učvršćenje, zaštitni ili stabilizirajući dijelovi ljske;

NAPOMENA: Za *prijenosne spremnike*, vidi Poglavlje 6.7.

- (c) kod elemenata baterijskog vagona ili *MEGC-a* označava vanjsko ili unutarnje ojačanje, dijelovi za učvršćenje, stabiliziranje ljske ili posude za spremanje;
- (d) kod *IBC* koji nisu gibljivi *IBC* označava ojačanje, učvršćenje, rukovanje, dijelovi za zaštitu ili stabiliziranje tijela (uključujući temeljnu ploču za sastavljene *IBC* s *plastičnom unutarnjom posudom za spremanje*);

„**Kontejner za prijevoz u rasutom stanju sa ceradom**“, *kontejner* za prijevoz u rasutom stanju s otvorenim krovom i krutim dnom (uključujući dno s utovarivačem), bočne i stražnji zidove i pokrivač koji nije krut;

„**Kontejner za rasuti teret**“ je sustav teretnog prostora (uključujući unutarnju oblogu ili zaštitni pokrov), namijenjen *prijevozu krutih stvari* u izravnom kontaktu sa sustavom teretnog prostora. *Ambalaža, posredni kontejneri za rasuti teret (IBC), velika ambalaža i cisterne*, nisu uključeni u ovaj izraz.

Kontejneri za rasuti teret su:

- za stalnu uporabu i dostatne čvrstoće da mogu biti primjenjivi za ponovnu uporabu;
- posebno dizajnirani da se olakša prijevoz robe na jedan ili više načina prijevoza bez posrednoga pretovara;
- opskrbljeni uređajima kojima se može lako rukovati;
- zapremine ne manje od 1,0 m³.

Vrsta *kontejnera* za rasuti teret su *kontejneri*, *pomorski kontejneri* za rasuti teret, *kontejneri* za prijevoz uz obalu, *kontejneri* za skladištenje rasute robe, izmjenjivi *kontejneri* oblika korita, valjkasti *kontejneri* i teretni prostori za stvari u *wagonima*;

NAPOMENA: Ova se definicija primjenjuje samo na *kontejnere* za rasuti teret koji ispunjavaju zahtjeve Poglavlja 6.11.“

„**Gibljivi kontejner za rasuti teret**“ označava gibljivi *kontejner* s kapacitetom do 15 m³ i uključuje obloge i priključne uređaje za rukovanje i pomoćnu opremu;

„**Kontejner za utovar rasute robe za izvanobalnu plovidbu**“ je *kontejner* za prijevoz u rasutom stanju posebno označen za prijevoz više puta na, sa i između izvanobalnih objekata. Izvanobalni *kontejner* za prijevoz u rasutom stanju projektiran je i izrađen u skladu sa smjernicama za odobravanje izvanobalnih *kontejnera* kojima se rukuje na otvorenim morima, a specificirala je Međunarodna pomorska organizacija (*IMO*) u dokumentu MSC/Circ.860;

„**Kontrola temperature**“ je najveća temperatura na kojoj se mogu sigurno prevoziti organski peroksid ili samoreaktivne tvari ili polimerizirajuće tvari;

„**Korisnik kontejnerske cisterne ili prenosive cisterne**“ jest svako poduzeće u čije se ime upravlja kontejnerskom cisternom ili prenosivom cisternom;“.

„**Korisnik vagona cisterne**“ jest svako poduzeće na čije je ime vagon cisterna registrirana ili odobrena za prijevoz;“.

„**Krajnja temperatura**“ je temperatura na kojoj se primjenjuju sigurnosni postupci u slučaju gubitka reguliranja temperature;

„**Kritična temperatura**“ je temperatura iznad koje tvar ne može opstati u tekućem stanju;

„**Kroz ili u**“ za prijevoz radioaktivnog materijala, znači kroz ili u zemlje u kojima se pošiljka prevozi, ali posebno isključuje zemlje "preko" kojih se pošiljka prevozi zračnim putem, pod uvjetom da nema predviđenih zaustavljanja u tim zemljama;

„**Kruta tvar**“ je:

- (a) tvar s talištem ili početnim talištem iznad 20 °C, uz tlak od 101,3 kPa; ili
- (b) tvar koja nije tekuća prema ASTM D 4359-90 postupku ispitivanje ili koja je oblika paste, prema kriterijima primjenjivima na ispitivanje za određivanje svojstva fluidnosti (penetrometrsko ispitivanje), opisano u 2.3.4;

„**Kruta unutarnja posuda za spremanje**“ (za kombinirane IBC), je posuda za spremanje koja zadržava svoj osnovni oblik kad je prazna i bez poklopaca i bez potpore vanjskoga kućišta. Unutarnja posuda koja nije kruta, pripada savitljivim posudama za spremanje;

„**Kruti plastični IBC**“ je kruta plastična konstrukcija koja može imati konstrukcijsku opremu, uz prikladnu pomoćnu opremu;

„**Kutija**“ je ambalaža pravokutnih ili mnogokutnih površina od metala, drva, šperploče, recikliranoga drva, ploče od drvenih vlakana, plastike ili drugoga prikladnog materijala. Mali otvori u svrhu lakšeg rukovanja ili otvaranja ili radi potreba razvrstavanja, dozvoljeni su ako nije upitna cjelovitost ambalaže za vrijeme prijevoza;

L

LJ

„**Ljuska**“ (za spremnike) označava dio spremnika koji zadržava tvar namijenjenu za prijevoz, uključujući otvore i zatvarače, ali ne uključuje pomoćnu opremu ili vanjsku konstrukcijsku opremu;

NAPOMENA: Za prijenosne spremnike, vidi poglavlje 6.7.

„**Ljuska posude pod tlakom**“ je cilindar, cijev, bačva pod tlakom ili posuda pod tlakom za otpatke ne uključujući zatvarače ili drugu servisnu opremu, ali uključujući sve trajno pričvršćene uređaje (npr. prsten pri vrhu, prsten pri dnu).

NAPOMENA: Upotrebljavaju se i pojmovi „ljuska cilindra“, „ljuska bačve pod tlakom“ i „ljuska cijevi“.

M

„**Mala posuda za spremanje koja sadrži plin (plinski uložak)**“ znači jednokratnu posudu za spremanje koja s kapacitetom primanja vode koji ne prelazi 1000 ml za posude za spremanje izrađene od metala i koji ne prelazi 500 ml za posude za spremanje izrađene od sintetičkog materijala ili stakla, i koji sadržava, pod pritiskom, plin ili smjesu plinova. Može biti opremljen ventilom;

„**Masa pakiranja**“ je ukupna masa pakovanja ako nije utvrđeno drukčije.

„**Mali kontejner**“, vidjeti "Kontejner";

„**Materijal životinjskog podrijetla**“ su životinjska trupla, životinjski organi ili prehrambeni proizvodi ili krmivo dobiveno od životinja;

„**Međuambalaža**“ je ambalaža smještena između unutarnjih ambalaža ili predmeta, i vanjske ambalaže;

„**Mekani čelik**“ je čelik najmanje vlačne čvrstoće između 360 N/mm² i 440 N/mm²;

„**Metalna laka ambalaža**“ je ambalaža okruglog, eliptičnog, četverokutnog ili mnogokutnog poprečnog presjeka (i konusnog), na vrhu stanjenog i kabastog, izrađenog od metala, debljinom stjenka ispod 0,5mm (npr. bijeli kositreni lim), plosnato ili izbočeno na dnu s jednim ili više otvora, koje nije obuhvaćeno objašnjenjima pojmova za bačve ili kanistre;

„**Metalni IBC**“ je metalna konstrukcija, uz odgovarajuću servisnu i izradbenu opremu;

„**Ogledni propisi UN-a**“ je ogledni pravilnik koji je u prilogu dvadeset i trećeg izmijenjenoga izdanja Preporuka o prijevozu opasnih tvari, koji su objavili Ujedinjeni narodi (ST/SG/AC.10/1/Rev.23);

„**Motor gorive ćelije**“ znači uređaj koji služi za pokretanje opreme i koji se sastoji od gorive ćelije i njezina napajanja gorivom, koje može biti integrirao s gorivom ćelijom ili odvojeno od nje, i koji uključuje sve uređaje nužne za ispunjavanje svoje funkcije;

N

„**Nadležno tijelo**“ je uprava ili uprave ili bilo koje drugo tijelo ili tijela ovlaštenog u svakoj državi koja imaju određene ovlasti sukladno domaćem zakonodavstvu;

„**Nadzorno tijelo**“ je neovisno tijelo za nadzor koje je ovlastilo nadležno tijelo;

„**Najveća dopuštena ukupna masa**“ je:

- (a) (za IBC-e), masa IBC i moguća uslužna ili ugrađena oprema, uz najveću neto masu;
- (b) (za cisterne), masa prazne cisterne i najveća zapremina koja se smije prevoziti;

NAPOMENA: Za prijenosne spremnike, vidi poglavlje 6.7.

„**Najveća neto masa**“ je najveća neto masa sadržaja u jednoj ambalaži ili najveća kombinirana masa unutarnjih ambalaža i sadržaja izražena u kilogramima;

„**Najveća zapremina**“ je najveća unutarnja zapremina posude za spremanje ili ambalaže, uključujući unutarnje posredne kontejnere za rasuti teret (IBC-e) i velike ambalaže, izražena u kubičnim metrima ili litrama;

„**Najveći radni tlak (baždarski tlak)**“ znači najveći među sljedećim trima tlakovima koji se mogu pojaviti na vrhu spremnika u radnom položaju

- (a) najveći učinkoviti tlak dozvoljen u cisterni tijekom punjenja (najveći dozvoljeni tlak punjenja);
- (b) najveći učinkoviti tlak dozvoljen u cisterni tijekom pražnjenja (najveći dozvoljeni tlak pražnjenja);
- (c) učinkoviti baždarski tlak kojemu je cisterna izložena svojim sadržajem (uključujući nepoznate plinove), uz najveću radnu temperaturu.

Ako posebnim zahtjevima propisanim u poglavlju 4.3 nije određeno drukčije, numerička vrijednost radnoga tlaka (baždarskog), ne smije biti niža od tlaka para (apsolutni tlak), tvari koja se puni na 50 °C.

U pogledu cisterni opremljenih sigurnosnim ventilima (sa ili bez rasprskavajućih diskova), koje nisu cisterne za prijevoz stlačenih, ukapljenih ili otopljenih plinova Klase 2, najveći radni tlak (baždarski tlak), dostatno je propisati na tlak otvaranja sigurnosnih ventila (Vidi također, „Računski tlak“, „Tlak pražnjenja“, „Tlak punjenja“ i „Ispitni tlak“);

NAPOMENA 1: Najveći radni tlak ne primjenjuje se na spremnike koji se prazne silom težom prema 6.8.2.1.14 (a).

2: Za prijenosne spremnike, vidi Poglavlje 6.7.

3: U svezi zatvorenih kriogenih posuda za spremanje, vidi napomenu uz 6.2.1.3.6.5.

„**Najveći uobičajeni radni tlak**“ za prijevoz radioaktivnog materijala, znači najveći tlak iznad atmosferskog tlaka na srednjoj razini mora koji se razvija u zadržajnom sustavu u razdoblju od godinu

dana u uvjetima temperature i sunčevog zračenja koji odgovaraju uvjetima okoliša bez prozračivanja, vanjskog hlađenja putem pomoćnog sustava, ili radnog nadzora tijekom *prijevoza*;

„**Namotaj**“, (Klasa 1), je uređaj izrađen od plastike, drva, ploče od drvenih vlakana, metala ili drugoga prikladnog materijala koji se sastoji od središnjega vretena sa ili bez bočnih stjenki na oba kraja vretena. Predmeti i tvari mogu biti namotani na vreteno i učvršćeni bočnim stjenkama;

„**Naprava za rukovanje**“ (za *gibljive IBC*), je svaki uređaj, petlja, ušica ili okvir pričvršćen na konstrukciju IBC ili oblikovan kao dio *konstrukcije IBC-a* iz istog materijala;

„**N.D.N. navod**“, (nigdje drugdje navedeno), je zbirni navod o tvarima, smjesama, otopinama ili predmetima koji se mogu prevoziti:

- (a) ako nisu spomenuti poimence u tablici A poglavlja 3.2; i
- (b) ako pokazuju kemijska, fizička i/ili opasna svojstva koja odgovaraju klasi, razredbenoj oznaci, *pakirnoj skupini* i imenu te opisu *n.d.n. navoda*.

„**Nepropusna ambalaža**“ je *ambalaža* nepropusna za suhi sadržaj, uključujući finu krutu tvar koja nastaje tijekom *prijevoza*;

„**Neto eksplozivna masa (NEM)**“ znači ukupna masa eksplozivnih tvari, bez ambalaža, kućišta, itd. (Neto eksplozivna količina (NEQ), neto eksplozivni sadržaj (NEC), neto eksplozivna težina (NEW) ili neto masa eksplozivnog sadržaja se često koriste u istom značenju.);

O

„**Oblikovani cilindar**“ označava *cilindar* namijenjen *prijevozu ukapljenog naftnog plina* s kapacitetom primanja vode ne većim od 13 litara, izrađen od unutrašnjeg varenog i presvučenog čeličnog *cilindra* ukalupljenog u zaštitno kućište načinjeno od pjenaste plastike koje je neodvojivo odnosno spojeno s vanjskom površinom stjenke čeličnog *cilindra*;

„**Obnovljena ambalaža**“ je posebno:

- (a) *metalna bačva*:
 - (i) kojoj je očišćen izvorni materijal izradbe, sav raniji sadržaj, unutarnja i vanjska korozija, vanjski zaštitni pokrovi te uklonjene listice opasnosti;
 - (ii) kojoj je vraćen izvorni oblik i tijelo, usklađen, izravnat, zapečaćen i kojemu su zamijenjene sve oštećene brtve;
 - (iii) koja je pregledana nakon čišćenja, ali prije bojenja i uklonjena su sva vidljiva oštećenja, te ispitan obzirom na značajna smanjenja debljine stjenke, zamora metala, oštećenih navoja ili poklopaca ili druga značajna oštećenja;
- (b) *plastični bubnjevi i kanistri*:
 - (i) kojima su očišćeni izvorni materijali izradbe, uklonjeni prijašnji sadržaji i zaštitni pokrovi i listice opasnosti;
 - (ii) kojima su brtve koje su oštećene, zamijenjene;
 - (iii) koji moraju biti pregledani nakon čišćenja uklanjanjem vidljivih oštećenja, kao što su poderotine, napukline ili pukotine ili oštećeni navoji ili poklopci ili su uklonjena ostala znatna oštećenja;

„**Ocjena usklađenosti**“ je postupak provjere usklađenosti proizvoda prema odredbama odjeljaka 1.8.6 i 1.8.7 vezanih uz ispitivanje tipa, nadzor proizvodnje te početni nadzor i ispitivanje;

„**Odobrenje**“

„**Višestrano odobrenje**“, za prijevoz radioaktivnog materijala, znači odobrenje odgovarajućeg *nadležnog tijela* države podrijetla izradbe ili otpreme, prema potrebi, i *nadležnog tijela* svake države kroz koju ili u koju se pošiljka prevozi;

„**Jednostrano odobrenje**“, za prijevoz radioaktivnog materijala, znači odobrenje dizajna koje treba izdati *nadležno tijelo* isključivo države podrijetla *dizajna*. Ako država podrijetla nije država članica Propisa RID, odobrenje mora potvrditi *nadležno tijelo* države članice Propisa RID (vidjeti 6.4.22.8);

„**Omjer punjenja**“ je omjer mase plina prema masi vode na 15 °C koja bi potpuno ispunila *tlačnu posudu* za spremanje pripremljenu za uporabu;

„**Opasna reakcija**“ znači:

- (a) sagorijevanje ili nastajanje znatne topline;
- (b) nastajanje zapaljivih, zagušljivih, oksidirajućih ili otrovnih *plinova*;
- (c) stvaranje nagrizajućih tvari;
- (d) stvaranje nestabilnih tvari; ili
- (e) opasno povećanje tlaka (samo za *cisterne*);

„**Opasne tvari**“ su tvari, roba i predmeti čiji *prijevoz* prema Propisu RID nije dozvoljen ili je dozvoljen pod uvjetima navedenim u Propisu RID;

„**Operater spremnik-kontejnera, prijenosnog spremnika ili vagona cisterne**“⁴ je bilo koje *poduzeće* u čije su ime *spremnik-kontejner, prijenosni spremnik ili vagon cisterna* registrirani ili odobreni za prijevoz;

„**Osiguranje kakvoće**“ je sustavni program nadzora i pregleda koje primjenjuje bilo koja organizacija ili tijelo čija je svrha osiguranje provedbe sigurnosnih propisa prema Propisu RID;

„**Osiguranje usklađenosti**“ (radioaktivni materijal), je sustavni program mjera koje primjenjuje nadležno tijelo u svrhu sigurnog, u praksi, zadovoljavanja uvjeta iz Popisa RID;

„**Otpad**“ su tvari, otopine, smjese ili predmeti za koje nije predviđena izravna uporaba, ali koji se prevoze radi ponovne prerade, odlaganja, uklanjanja sagorijevanjem ili drugim postupcima uklanjanja;

„**Otvorena kriogena posuda za spremanje**“ označava prijenosnu termoizoliranu posudu za spremanje za hladene ukapljene plinove koja se održava na atmosferskom pritisku neprekidnim zračenjem hlađenog ukapljenog plina;

„**Otvoreni kontejner**“, vidjeti "Kontejner";;

„**Otvoreni vagon**“ je vagon sa ili bez bočne i čelne stranice, kojemu je otvorena utovarna površina;

P

„**Paket**“ je gotov predmet u postupku pakiranja; sastoji se od *ambalaže ili velike ambalaže ili IBC*; njegov sadržaj pripremljen je za otpremu. U pojam su uključene *posude za spremanje pod tlakom za plinove* objašnjene u ovom poglavlju i predmeti koji se s obzirom na veličinu, masu ili oblik, mogu prevoziti raspakirani ili na okvirima, sanducima od letava ili uređajima za rukovanje. Izuzev za prijevoz radioaktivnih materijala taj pojam se ne odnosi na robu koja se prevozi kao *rasuti teret*, ni na tvari koje se prevoze u *cisternama*;

NAPOMENA: Za radioaktivni materijal, vidi 2.2.7.2., 4.1.9.1.1 i Poglavlje 6.4.

„**Pakiratelj**“ je svako *poduzeće* ili osoba koje stavlja *opasne tvari* u *ambalažu, uključujući velike ambalaže i posredne kontejnere za rasuti teret (IBC-e)*, a kad je to potrebno priprema *pakovanja za prijevoz*;

„**Pakirna skupina**“ je skupina u koju se mogu razvrstati pojedine tvari u svrhu pakovanja, u skladu sa stupnjem opasnosti. *Pakirne skupine* imaju sljedeća značenja, a detaljnije su objašnjene u dijelu 2:

Pakirna skupina I: tvari visokog stupnja opasnosti;

Pakirna skupina II: tvari srednjeg stupnja opasnosti; i

Pakirna skupina III: tvari niskog stupnja opasnosti;

„**Plamište**“ je najniža temperatura *tekućine* na kojoj njezine pare sa zrakom stvaraju zapaljivu smjesu;

⁴

Pojam "operator" jednak je pojmu "posjednik" kako je definiran u čl. 2. st. n) Dodatka G COTIF-u (ATMF) i u članku 3s Direktive o sigurnosti na željeznicama (Direktiva 2004/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004.g. o sigurnosti na željeznicama Zajednice kojom se izmjenjuje i nadopunjuje Direktiva Vijeća 95/18/EZ o izdavanju dozvola željezničkim poduzećima i Direktiva 2001/14/EZ o raspodjeli kapaciteta željezničke infrastrukture i naplati pristojbi za uporabu željezničke infrastrukture i sigurnosnih potvrda), i u članku 2s Direktive 2008/57/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008.g. o interoperabilnosti željezničkog sustava u Zajednici.

„**Plin**“, je tvar:

- (a) koja ima na 50 °C tlak para iznad 300 kPa (3 bar); ili
- (b) je u potpuno plinovitom stanju na 20 °C, uz normalni tlak od 101.3 kPa;

„**Plinski uložak**“, vidjeti „*Mala posuda za spremanje koja sadrži plin*“;

„**Plinski uložak pod tlakom**“, vidi „*Aerosol ili aerosol s raspršivačem*“;

„**Podloga**“ (Klasa 1), je ploča od metala, plastike, ploče od drvenih vlakana ili jednako prikladnoga materijala, koja je smještena u *unutarnjoj ambalaži, međuambalaži ili vanjskoj ambalaži* i može se čvrsto zatvoriti u *ambalaži*. Površina podloge može biti oblikovana tako da *ambalaža* ili predmeti u ambalaži mogu biti umetnuti, sigurno zadržani i odvojeni jedni od drugih;

„**Poduzeće**“ je svaka fizička osoba, svaka pravna osoba, profitna ili neprofitna, svaka udruga ili skupina osoba bez pravne osobnosti bez obzira na to bila profitna ili neprofitna, ili svako ovlašteno tijelo bez obzira na to ima li pravnu osobnost sama po sebi ili ovisi o tijelima koja imaju takvu osobnost;

NAPOMENA: Iznimno, treća strana (na primjer *operater spremnik-kontejnera* u skladu s pojmom iz 1.2.1) može podnijeti zahtjev za *ocjenom usklađenosti*.

„**Poklopac**“, „**Ventil**“, „**Zatvarač**“, je uređaj kojim se zatvara otvor na *posudi za spremanje*;

NAPOMENA: Kod posuda pod tlakom zatvarači su, primjerice, ventili, uređaji za rasterećenje tlaka, manometri ili pokazivači razine.

„**Pokriveni vagon**“ označava *otvoreni vagon* opremljen ceradom za zaštitu tereta;

„**Pomoćna oprema**“

- (a) *cisterne* označava uređaje za punjenje i odbacivanje, prozračivanje, sigurnosne uređaje, uređaje za grijanje i toplinsku izolaciju te mjerne uređaje;

NAPOMENA: Za *prijenosne spremnike*, vidjeti Poglavlje 6.7.

- (b) elemenata *baterijskog vagona* ili *MEGC-a* označava uređaje za punjenje i odbacivanje, uključujući razdjelnik, sigurnosne uređaje i mjerne uređaje;
- (c) *IBC* označava uređaje za punjenje i ispuštanje i sve uređaje za smanjenje pritiska ili prozračivanje, sigurnosne uređaje, uređaje za grijanje i toplinsku izolaciju te mjerne uređaje;

„**Ponovno upotrebljena ambalaža**“ je *ambalaža* koja je ispitana te je utvrđeno da nema nedostataka obzirom na ta ispitivanja. U pojam su uključene ambalaže koje se pune istim ili sličnim tvarima u sklopu distributivnih lanaca pod nadzorom *pošiljatelja*;

„**Ponovo upotrebljena velika ambalaža**“ znači *velika ambalaža* predviđena za ponovno punjenje, koja je pregledana i za koju je zaključeno da nema manjkavosti koje bi utjecale na sposobnost podnošenja testova radne uspješnosti; pojam uključuje ambalaže koje se ponovo pune istim ili sličnim kompatibilnim sadržajem i koje se prevoze unutar distribucijskih lanaca koje kontrolira *pošiljatelj* proizvoda;

„**Popravljeni IBC**“ je *metalni, od krute plastike ili složeni IBC* koji je, kao rezultat utjecaja ili zbog bilo kojega drugoga razloga (npr. korozije, krhkosti ili drugih znakova smanjene čvrstoće u usporedbi s određenom vrstom konstrukcije), popravljen tako da odgovara toj vrsti konstrukcije i u stanju je udovoljiti ispitivanja na tu vrstu konstrukcije. Prema Propisu RID, zamjena *krute unutarnje posude* za spremanje složenog IBC-a s *posudom za spremanje* koja odgovara izvornoj vrsti konstrukcije od istog proizvođača, smatra se popravkom. Međutim, *redovito održavanje krutih IBC*, ne smatra se popravkom. *Konstrukcije krutih plastičnih IBC* i *unutarnje posude za spremanje složenih IBC-a* ne mogu se popravljati. *Gibljivi IBC* ne mogu se popravljati ako to nisu odobrila ovlaštena tijela.

„Posredni kontejner za rasuti teret“ (IBC), je kruta ili gibljiva prenosiva *ambalaža*, drugačija od one navedene u poglavlju 6.1:

- (a) zapremine:
 - (i) manje od 3 m³ za krute tvari i tekućine pakirne skupine II i III;
 - (ii) manje od 1,5 m³ za krute tvari *pakirne skupine I* kad se pakira u *gibljive, krute plastične, složene, IBC od ploče od drvenih vlakana ili drvene IBC*;
 - (iii) manje od 3 m³ za krute tvari *pakirne skupine I* kad se pakira u *metalne IBC*;
 - (iv) manje od 3 m³ za radioaktivni materijal Klase 7;
- (b) ako je izrađena za mehaničko rukovanje;
- (a) ako je otporna na udarce, do čega dolazi pri rukovanju i u prijevozu, kao što je navedeno u ispitivanjima u Poglavlju 6.5

(Vidi također „*Složeni IBC s plastičnim unutarnjom posudom za spremanje*“, „*IBC od ploče od drvenih vlakana*“, „*Gibljivi IBC*“, „*Metalni IBC*“, „*Kruti plastični IBC*“ i „*Drveni IBC*“);

NAPOMENA 1: *Prijenosni spremnici ili spremnik-kontejneri* u skladu s odredbama Poglavlja 6.7 odnosno 6.8, ne smatraju se posrednim kontejnerima za rasuti teret (IBC).

2: Posredni kontejneri za rasuti teret (IBC-i) koji zadovoljavaju odredbe Poglavlja 6.5, ne smatraju se *kontejnerima* prema Propisu RID.

„Posuda za spremanje“, (Klasa 1), je *kutija, boca, limenka, bačva, vrč i tuba*, zajedno sa svim uređajima za zatvaranja, koja se rabi za *unutarnju ambalažu ili međuambalažu*;

„Posuda za spremanje“ je zatvoreni spremnik za primanje i zadržavanje tvari ili predmeta, uključujući sve načine zatvaranja. Objašnjenje pojma ne primjenjuje se na ljuske (vidi, također, „*Zatvorena kriogena posuda za spremanje*“, „*otvorene kriogene posude*“ „*Unutarnje posude za spremanje*“, „*Posude za spremanje pod tlakom*“, „*Krute unutarnje posude za spremanje*“ i „*Plinski ulošci*“);

„Spremnik“ je prenosiva *posuda* namijenjena čuvanju tvari pod tlakom uključujući njezin *zatvarač* (ili zatvarače) i drugu servisnu opremu, *cilindri, tube, bačve pod tlakom, zatvorene kriogene posude za spremanje, spremnici u obliku metalnog hidrida, snopovi cilindara i tlačni spremnici za oštećenu robu*;

„Posuda za spremanje pod tlakom za otpatke“ znači tlačni spremnik s vodnom zapremninom koja ne prelazi 3.000 litara u koji se stavljaju oštećeni, manjkavi, propusni ili nesukladni tlačni spremnici u svrhu prijevoza npr. radi prikupljanja ili odlaganja;

„Pošiljatelj“ je *poduzeće* ili osoba koja otprema *opasne tvari* bilo za vlastiti račun ili za račun treće strane. Ako se prevozi prema ugovoru za otpremu, *pošiljatelj* znači *pošiljatelja* prema ugovoru o prijevozu;

„Pošiljka“ je *svaki paket ili paketi ili teret opasnih tvari* koji je *pošiljatelj* pripremio za prijevoz;

„Pravila organizacije IAEA za siguran prijevoz radioaktivnih tvari“ znači jedno od izdanja tih pravila, kako slijedi:

- (a) za izdanja iz 1985. i 1985. (s izmjenama i dopunama iz 1990.): Sigurnosna serija organizacije IAEA br. 6;
- (b) za izdanje iz 1996.: Sigurnosna serija organizacije IAEA br. ST-1;
- (c) za (revidirano) izdanje iz 1996.: Sigurnosna serija organizacije IAEA br. TS-R-1 (ST-1, revidirano);
- (d) za izdanje iz 1996. (s izmjenama i dopunama iz 2003.), 2005. i 2009.: Sigurnosna serija organizacije IAEA br. TS-R-1;
- (e) za izdanje iz 2012.: Sigurnosna serija organizacije IAEA br. SSR-6;
- (f) za izdanje iz 2018.: Sigurnosna serija organizacije IAEA br. SSR-6 (Rev.1).

„Pravilnik UN“ znači uredba priložena Sporazumu o prihvaćanju jedinstvenih tehničkih propisa za vozila na kotačima, opremu i dijelove kojima se vozila na kotačima mogu opremiti ili koja vozila na kotačima mogu koristiti i uvjeta za uzajamno priznavanje odobrenja temeljem tih propisa (Sporazum iz 1958. godine, kako je izmijenjen i dopunjen);

„Prerađena ambalaža“, znači posebno:

- (a) metalna *bačva*:
 - (i) koja je proizvedena kao UN tip u skladu sa zahtjevima poglavlja 6.1 iz tipa koji nije bio UN tip;
 - (ii) koja je preinačena iz jednog UN tipa, u skladu sa zahtjevima poglavlja 6.1, u drugi UN tip; ili
 - (iii) koja je podvrgnuta zamjeni sastavnih konstrukcijskih dijelova (na primjer nemjenjivi pokrov);
- (b) plastična *bačva*:
 - (i) koja se preinačuje iz jednoga UN tipa u drugi UN tip (npr. 1H1 u 1H2); ili
 - (ii) koja je podvrgnuta zamjeni unutarnjih konstrukcijskih dijelova.

Preuređene bačve predmetom su zahtjeva poglavlja 6.1 koji se primjenjuju na nove bačve istoga tipa;

„Prerađena velika ambalaža“, vidjeti „*Velika ambalaža*“;

„Prerađeni IBC“ je *metalni, kruti plastični ili složeni IBC*:

- (a) izrađen kao UN tip od ne UN tipa; ili je
- (b) preinačen iz jedne UN vrste konstrukcije u drugu UN vrstu konstrukcije.

Prerađeni IBC predmet je istih zahtjeva u Propisu RID koji se primjenjuju na nove *IBC* iste konstrukcije (vidi, također, objašnjenje pojma „*Vrsta konstrukcije*“ u 6.5.6.1.1);

„Prijenosni spremnik“ je multimodalna *cisterna*, koja je kad se koristi za prijevoz plinova prema definiciji pod 2.2.2.1.1, zapremine iznad 450 litara u skladu s objašnjenjima pojmova u poglavlju 6.7 ili IMDG kôda i obilježena oznakom za prijenosne spremnike (T-oznaka) u stupcu (10) tablice A poglavlja 3.2;

„Prijevoz“ je promjena mjesta *opasnih tvari*, uključujući nužne zastoje zbog prometnih uvjeta i svako razdoblje koje *opasne tvari* provede u *vozilima*, *cisternama* i *kontejnerima* koje je nužno radi prometnih uvjeta prije, tijekom i nakon promjene mjesta.

Ovo objašnjenje pojma također obuhvaća neposredno privremeno skladištenje *opasnih tvari* u svrhu promijene načina prijevoza (pretovara). Smije se primjenjivati pod uvjetom da su prijevozne isprave, u kojima je navedeno mjesto otpreme i mjesto prihvaćanja, dani na uvid na zahtjev i pod uvjetom da *pakovanja i cisterne* nisu otvarani tijekom međuskladištenja, osim zbog nadzora *nadležnih tijela*;

„Prijevoz rasutog tereta“ je prijevoz nezapakiranih tvari (robe) ili predmeta u *vagonima*, *kontejnerima* ili *kontejnerima* za *rasuti teret*. Pojam se ne odnosi na zapakiranu robu, ni na tvari koje se voze u *cisternama*;

„Prijevozna isprava“ označava teretni list u skladu s Ugovorom o prijevozu (vidi CIM), vagonski list u skladu s Općim ugovorom o uporabi teretnih vagona (OUU)⁵ ili drugu prijevoznu ispravu koja zadovoljava odredbe odlomka 5.4.1;

„Prijevozna teretna jedinica“ znači *cestovno vozilo*, *vagon*, *kontejner*, *spremnik-kontejner*, *prijenosni spremnik* ili *MEGC*;

NAPOMENA: Ova definicija vrijedi samo za primjenu posebne odredbe 302 Poglavlja 3.3 i Poglavlja 5.5.2.

„Prijevozni indeks (TI)“ naznačen na *pakovanju*, *zaštitnoj ambalaži* ili *kontejneru*, ili *nezapakiranom LSA-I ili SCO-I, SCO-III* za prijevoz radioaktivnog materijala, znači broj koji se koristi za nadzor nad izloženosti radijaciji;

„Prijevoznik“ je *poduzeće* koje obavlja prijevoz sa ili bez ugovora o prijevozu;

„Primatelj“ označava *primatelja* prema ugovoru o *prijevozu*. Ako *primatelj* odredi neku treću stranu sukladno odredbama primjenjivima na ugovor o prijevozu, osoba se smatra primateljem u okviru

⁵ Objavio Ured GCU, Avenue Louise, 500, BE-1050 Brussels, www.gcubureau.org.

značenja u Propisu RID. Ako se prevozi bez ugovora o prijevozu, *poduzeće* koje vodi brigu o *opasnim tvarima*, nakon prispjeća smatra se *primateljem*;

„Priručnik za ispitivanja i kriterije“ znači **osmo** revidirano izdanje publikacije Ujedinjenih naroda pod tim naslovom (**ST/SG/AC.10/11/Rev.8**);

NAPOMENA: Za *prijenosne spremnike*, vidi poglavlje 6.7.

„Projekt“, za prijevoz radioaktivnog materijala, znači opis kalavog materijala izuzetog pod 2.2.7.2.3.5 (f), radioaktivnog materijala posebnog oblika, radioaktivnu tvar niske disperzivnosti, paket ili ambalažu koji omogućuju da se takav proizvod u potpunosti identificira. Opis može uključivati specifikacije, tehničke crteže, izvješća koja dokazuju zadovoljenje regulatornih zahtjeva te ostalu važnu dokumentaciju;

„Projektni vijek“, za složene cilindre i cijevi označava najduži mogući rok trajanja (izražen brojem godina) za koje je *cilindar* ili *cijev* predviđen ili odobren u skladu s primjenjivom normom;

„Promjer“ (za *ljuske spremnika*) označava unutarnji promjer *ljuske*.

„Punitelj“ je svako poduzeće ili osoba koja obavlja utovar opasnih tvari u *cisternu* (vagon *cisternu*, vagon s *demontabilnim spremnikom*, *prijenosnim spremnikom* ili *spremnik-kontejnerom*) i/ili u vagon, veliki kontejner ili mali kontejner za prijevoz *rasutog tereta* ili u *baterijski vagon* ili *MEGC*;

„Puno opterećenje“ je svako opterećenje koje polazi od jednoga *pošiljatelja* za kojega je rezervirana uporaba *vagona* ili *velikoga kontejnera* i punjenje i pražnjenje, koje se obavlja u skladu s uputama *pošiljatelja* ili *primatelja*;

NAPOMENA: 1: Odgovarajući pojam za radioaktivni materijal jest *„ekskluzivna uporaba“*.

2: Ova definicija obuhvaća pojam *„vagonska pošiljka“* koji se koristi u prilogima COTIF-u i drugim odredbama o željeznicama.

Q

R

„Računski tlak“ je teoretski tlak najmanje jednak *ispitnom tlaku* koji, prema stupnju opasnosti tvari koja se prevozi, u većemu ili manjemu stupnju može prelaziti radni tlak. Koristi se isključivo za određivanje debljine stijenke *ljuske*, neovisno o vanjskomu ili unutarnjemu ojačanomu uređaju (vidi također *„Tlak pražnjenja“*, *„Tlak punjenja“*, *„Najveći radni tlak (baždarski tlak)“* i *„Ispitni tlak“*);

NAPOMENA: Za *prijenosne spremnike*, vidi poglavlje 6.7.

„Radioaktivan sadržaj“ za prijevoz radioaktivnog materijala, znači radioaktivni materijal zajedno sa bilo kakvim ozračenim ili aktivnim *krutim tvarima*, *tekućim* i *plinovitim* tvarima unutar *ambalaže*;

„Radni tlak“ Za *stlačeni plin* znači *utvrđeni tlak na referentnoj temperaturi od 15 °C u punoj posudi pod tlakom*.

Za UN 1001 *acetilen*, *otopljen*, znači *izračunati utvrđeni tlak na ujednačenoj referentnoj temperaturi od 15 °C u acetilenskom cilindru koji sadrži navedeni sadržaj otapala i najveći mogući sadržaj acetilena*.

Za UN 3374 *acetilen*, *bez otapala*, znači *radni tlak koji je izračunat za ekvivalentni cilindar za UN 1001 acetilen*, *otopljen*.

NAPOMENA: U svezi *cisterni*, vidi *„Najveći radni tlak“*.

„Reciklirani plastični materijal“ je materijal izrađen od korištene industrijske ambalaže ili od drugog plastičnog materijala koji je očišćen i pripremljen za preradu u novu ambalažu, uključujući međuspremike za teret. Specifična svojstva recikliranog materijala koji se koristi za proizvodnju nove ambalaže, uključujući međuspremike za teret, moraju se redovito osiguravati i dokumentirati u sklopu programa osiguranja kakvoće priznatog od strane nadležnog tijela. Program osiguranja kakvoće mora uključivati zapis o pravilnom prethodnom razvrstavanju i provjeru da je svaka serija recikliranog plastičnog materijala, koja je homogenog sastava, u skladu sa specifikacijama materijala (stupanj protoka taljevine, gustoća i vlačna svojstva) tipa dizajna proizvedenog od takvog recikliranog materijala. To nužno uključuje znanje o plastičnom materijalu od kojeg je dobivena reciklirana plastika, kao i svijest o prethodnoj upotrebi, uključujući prethodni sadržaj, tog plastičnog materijala ako bi ta prethodna upotreba mogla smanjiti mogućnosti nove *ambalaže*, uključujući *međuspremike za teret*, proizvedene od tog materijala. Osim toga, program osiguranja kakvoće proizvođača *ambalaže* ili

međuspremnik za teret prema pododjeljku 6.1.1.4 ili 6.5.4.1 mora uključivati provedbu odgovarajućih ispitivanja tipa mehaničkog dizajna iz pododjeljka 6.1.5 ili 6.5.6 na *ambalaži* ili *međuspremnicima za teret* proizvedenima od svake serije recikliranog plastičnog materijala. U tom ispitivanju, izvedba prilikom slaganja može se provjeriti odgovarajućim ispitivanjem dinamičke kompresije, a ne ispitivanjem statičkim opterećenjem;

NAPOMENA: ISO 16103:2005 „Ambalaža – Prijevozna ambalaža za opasne tvari – Reciklirani plastični materijal” pruža dodatne smjernice o postupcima *koje se mogu slijediti* pri odobravanju upotrebe recikliranog plastičnog materijala. Te su smjernice razvijene na temelju iskustva u proizvodnji bačvi i kanistara od recikliranog plastičnog materijala i kao takve će se možda trebati prilagoditi za druge vrste ambalaže, IBC-ova i velike ambalaže izrađene od recikliranog plastičnog materijala.

„**Redovito održavanje krutih IBC**“ su redoviti radovi na metalnim, krutim plastičnim ili složenim IBC, primjerice:

- (a) čišćenje;
- (b) uklanjanje ili ponovna ugradnja ili zamjena *poklopaca konstrukcije* (uključujući pripadajuće brtve), ili *pomoćne opreme* koja odgovara izvornim proizvođačkim specifikacijama, pod uvjetom da se ispita i potvrdi nepropusnost IBC; ili
- (c) obnova *strukturne opreme* koja nije izravno u dodiru s opasnim tvarima ili je u funkciji zadržavanja tlaka pražnjenja tako da odgovara vrsti konstrukcije (npr. ispravljanje nogu ili priključaka za manipulaciju), pod uvjetom da nije došlo do oštećenja na IBC;

„**Redovito održavanje gibljivih IBC**“ je redovito obavljanje radova na plastičnim ili složenim IBC-ima od tkanina, primjerice:

- (a) čišćenje;
- (b) zamjena neintegriranih dijelova, kao što su neintegrirane košuljice ili spojke za poklopce s dijelovima koje odgovaraju izvornoj proizvođačkoj specifikaciji;

pod uvjetom da postupci nemaju negativno djelovanje na funkciju (čuvanje), *gibljivog IBC* i ne mijenjaju vrstu oblika.

„**Referentni čelik**“ je čelik vlačne čvrstoće 370 N/mm² i izduženja pri lomu 27 %;

„**Rešetkasta ambalaža**“ je *vanjska ambalaža* nepotpunih površina;

S

„**Sastavljena ambalaža**“ označava ambalažu koja se sastoji od *vanjske ambalaže* i *unutarnje posude za spremanje*, izvedene tako da *unutarnja posuda za spremanje* i *vanjska ambalaža* čine integriranu ambalažu. Nakon što se jednom sklopi, koristi se kao integrirana jedinica; puni se, skladišti, prevozi i prazni kao takva;

NAPOMENA: Pojam „*unutarnja posuda za spremanje*“ koji se koristi za *sastavljenu ambalažu* neće se miješati s pojmom „*unutarnje ambalaže*“ koja se koristi za *sastavljenu ambalažu*. Na primjer, unutrašnjost *sastavljene ambalaže* 6HA1 (plastični materijal) je takva *unutarnja posuda za spremanje* jer obično nije konstruirana da ispunjava funkciju prihvatanja bez njezine *vanjske ambalaže* te stoga nije *unutarnja ambalaža*.

Gdje je nakon pojma „*sastavljena ambalaža*“ u zagrada spomenut materijal, on se odnosi na *unutarnju posudu za spremanje*.

„**Sigurnosni ventil**“ je uređaj s oprugom koji se aktivira automatski tlakom, a svrha jest zaštititi *cisternu* ili *posudu* od neprihvatljivo velikoga unutarnjeg tlaka;

„**Složeni IBC s unutarnjom plastičnom posudom za spremanje**“ je IBC čija je konstrukcija od čvrstoga vanjskog kućišta unutar kojeg je plastična posuda za spremanje, uz moguću *tehničku* ili drugu *konstrukcijsku opremu*. Izrađen je tako da se unutarnja posuda za spremanje i vanjsko kućište koriste kao cjeloviti jedinstveni uređaj koji se puni, skladišti, prevozi ili prazni;

NAPOMENA: „Plastični materijal“, kada se koristi u vezi s unutarnjim posudama za spremanje za složene IBC, uključuje i druge polimere, npr. gumu.

„**Snop cilindara**“ je posuda pod tlakom koja sadrži sklop cilindara ili ljuski cilindara međusobno povezanih višestrukim pričvrscima, a prevoze se kao jedinica. Ukupna zapremina (vode) ne smije prelaziti 3 000 litara. Kad su snopovi namijenjeni prijevozu otrovnih plinova Klase 2 (skupine koje počinju slovom T u 2.2.2.1.3), moraju biti ograničeni na zapreminu (vode) od 1000 litara;

„**Spremnik**“ je ljuska, uključujući uslužnu (servisnu) i konstrukcijsku opremu. Kad se koristi sam, izraz znači spremnik-kontejner, prijenosni spremnik, vagon cisterna, demontabilni spremnik, kako je definirano u ovom odjeljku, uključujući sastavne elemente baterijskog vagona ili MEGC-a;

„**Spremnik-kontejner**“ je dio prijevozne opreme koji zadovoljava objašnjenju pojma kontejnera i sadrži ljusku i dijelove opreme, uključujući opremu za lakše pomicanja spremnik-kontejnera bez značajnije promjene pozicije, koji se koristi za prijevoz plinova, tekućina, praškaste ili zrnate tvari i kad se koristi za prijevoz plinova kako je određeno u 2.2.2.1.1, ima zapreminu iznad 0,45 m³ (450 litara). Uz to: „Vrlo veliki spremnik-kontejner“ označava spremnik-kontejner zapremine veće od 40 000 litara;

NAPOMENA: IBC-i koji zadovoljavaju zahtjevima Poglavlja 6.5, ne smatraju se spremnik-kontejnerima.

„**Spremnik u obliku metalnog hidrida**“ znači jednostruki potpuni sustav skladištenja vodika, uključujući ljusku posude pod tlakom, metalni hidrid, uređaj za smanjenje tlaka, zaporni ventil, pomoćnu opremu i unutarnje komponente korištene isključivo za prijevoz vodika;

„**Stlačeni prirodni plin (CNG)**“ označava stlačeni plin koji se sastoji od prirodnog plina s visokim udjelom metana kojemu je dodijeljen UN br. 1971;

„**Stupanj punjenja**“ je omjer, izražen u postotku, volumena tekućine ili krute tvari unesene na temperaturi od 15 °C u spremnik i volumena spremnika spremnog za upotrebu;

„**Subjekt nadležan za održavanje (ECM)**“ označava subjekt u skladu s Jedinstvenim pravilima koja se odnose na Tehničko odobrenje željezničkog materijala koji se koristi u međunarodnom prometu (ATMF – Prilog G COTIF-a) i koje je potvrđeno u skladu s Dodatkom A⁶, koji je nadležan za održavanja vagona;

„**Sustav detekcije zračenja**“ označava uređaj koji sadrži detektore zračenja kao sastavnice;

„**Sustav upravljanja**“ za prijevoz radioaktivnog materijala označava niz međusobno povezanih ili interaktivnih elemenata (sustav) za utvrđivanje politika i ciljeva i omogućavanje ostvarivanja ciljeva na učinkovit i djelotvoran način;

„**Sustav zatvaranja**“, za prijevoz radioaktivnog materijala, je skup kalavog materijala i dijelova ambalaže posebno izrađenih i odobrenih od nadležnih tijela, namijenjenih zaštiti granične sigurnosti;

T

„**Tehnički naziv**“ je priznati kemijski naziv ili odgovarajući biološki naziv, ili neki drugi naziv koji se danas koristi u znanstvenim i tehničkim priručnicima, časopisima i napisima (vidi 3.1.2.8.1.1);

„**Tekućina**“, je tvar koja na 50 °C ima tlak para ispod 300kPa (3 bar), nije postupno u plinovitom stanju na 20 °C i tlaku od 101,3 kPa i koja:

- (a) ima talište ili početno talište na 20 °C ili manje, uz tlak od 101,3kPa; ili
- (b) je tekuća prema ASTM D 4359-90 postupku ispitivanja; ili
- (c) nije oblika paste prema kriterijima koji se mogu primijeniti na ispitivanje za određivanje fluidnosti (penetrometrijski ispitivanje), opisano u 2.3.4;

S obzirom na elemente koji se odnose na subjekte nadležne za održavanje (ECM) i njihovo certificiranje, Dodatak G COTIF-u (ATMF) usklađen je s europskim za-konodavstvom, posebno Direktivom (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o željezničkoj sigurnosti (članak 14. točke 1. – 5.) i Direktivom (EU) 2016/797 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o in-teroperabilnosti željezničkog sustava unutar Europske unije (članak 47. točka 3. slovo f). S obzirom na sustav certificiranja subjekata nadležnih za održavanje, Pri-log A ATMF-u ekvivalentan je Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2019/779 od 16. svibnja 2019., kojom se utvrđuju detaljne odredbe o sustavu certificiranja sub-jekata zaduženih za održavanje vozila u skladu s Direktivom (EU) 2016/798 Eu-ropskog parlamenta i Vijeća i ukidanjem Uredbe Komisije (EU) br. 445/2011.“

NAPOMENA: "Prijevoz u tekućem stanju", u svrhu zahtjeva cisterne, znači:
- prijevoz tekućina prema objašnjenju pojma navedenom gore; ili
- krute tvari koje su pripremljene za prijevoz u otopljenom stanju

„Temperatura samoubrzavajućeg raspadanja (SADT)“ najniža je temperatura na kojoj može doći do automatskoga ubrzavanja rastvaranja tvari u ambalaži, IBC-u ili cisterni koji su namijenjeni za prijevoz. SADT se određuje u skladu s postupcima ispitivanja navedenima u dijelu II. odjeljku 28. Priručnika za ispitivanje i kriterije;

„Tijelo“ (za sve kategorije IBC, osim složenih IBC-a), je samo posuda za spremanje, uključujući otvore i poklopce, ali ne i pomoćnu opremu;

„Tkana plastika“, (za gibljive IBC), je materijal izrađen od rastezivih traka ili jednostrukih vlakana od prikladnih plastičnih materijala;

„Tlak punjenja“ je najviši tlak projektiran za cisternu kad se puni pod tlakom (vidi također „Računski tlak“, „Tlak pražnjenja“, „Najveći radni tlak“ i „Ispitni tlak“);

„Tuba“ (Klasa 2), je prijenosna posuda za spremanje pod tlakom ili složene izrade za prijevoz zapremine (vode) koja prelazi 150 litara, ali nikako iznad 3 000 litara;

U

„Ukapljeni naftni plin (LPG)“ znači niskotlačni ukapljeni plin koji se sastoji od jednog ili više lakih ugljikovodika pod UN brojevima 1011, 1075, 1965, 1969 ili 1978 i koji se sastoje uglavnom od propana, propena, butana, butanovih izomera, butena s tragovima drugih ugljikovodičnih plinova;

„Ukapljeni prirodni plin (LNG)“ označava hlađeni ukapljeni plin koji se sastoji od prirodnog plina s visokim udjelom metana kojemu je dodijeljen UN br. 1972;

NAPOMENA: 1: Zapaljivi plinovi pod drugim UN brojevima ne smiju se smatrati LPG-om;

2: Za UN br. 1075 vidi NAPOMENU 2 pod 2F, UN br. 1965, u tablici za ukapljene plinove pod 2.2.2.3.

„UN broj“ je četveroznamenkasti identifikacijski broj tvari ili predmeta uzet iz Pravilnika UN;

„Unutarnja ambalaža“ je ambalaža kojoj je radi prijevoza obvezna vanjska ambalaža;

„Unutarnja obloga“ je umetak ili vreća umetnuta u ambalažu, uključujući veliku ambalažu ili IBC-e koji nisu sastavni dio ambalaže, uključujući poklopce vlastitih otvora;

„Unutarnja posuda“ kod zatvorene kriogene posude je posuda pod tlakom namijenjena za čuvanje rashlađenog ukapljenog plina.

„Unutarnja posuda za spremanje“ je posuda za spremanje koja zahtijeva vanjsku ambalažu kako bi se mogla uporabiti;

„Upravitelj željezničke infrastrukture“ je bilo koje javno tijelo ili poduzeće odgovorno posebice za postavljanje ili održavanje željezničke infrastrukture te za upravljanje sustavima kontrole i sigurnosti;

„Utovar“ označava sve aktivnosti koje obavlja utovaritelj u skladu s definicijom pojma utovaritelj;

„Utovaritelj“ znači bilo koje poduzeće koje:

- (a) Tovari pakirane opasne terete, male kontejnere ili prijenosne spremnike u ili na vagon ili kontejner; ili
- (b) Tovari kontejner, kontejner za prijevoz u rasutom stanju, MEGC, spremnik-kontejner, prijenosni spremnik ili cestovno vozilo na vagonu.

„Utvrdeni tlak“ je tlak sadržaja posude za spremanje pod tlakom u toplinskoj i ravnoteži raspršivanja;

V

„Vagon“ označava željezničko vozilo koje nije opskrbljeno sredstvima za vuču, a koje je namijenjeno za prijevoz tereta (također vidjeti pod baterijski vagon, zatvoreni vagon, otvoreni vagon, kontejner s pokrovom i vagon cisterna);

„**Vagon-cisterna**“ označava vagon namijenjen prijevozu tekućina, plinova, praškastih ili zrnatih tvari, koji obuhvaća nadgradnju koja se sastoji od jedne ili više spremnika i donji nosivi dio opremljen vlastitim elementima (upravljačkom opremom, ogibljenjem, odbojnicima, vučnom i kočnom opremom te natpisima);

NAPOMENA: Vagon-cisterna također uključuje vagone s demontabilnim spremnicima.

„**Vakuum djelujuća cisterna za otpad**“ je spremnik-kontejner, ili zamjenjivi spremnik koji se primarno koristi za prijevoz opasnog otpada, posebnih konstrukcijskih osobina i/ili opreme kojom se lakše obavlja punjenje i pražnjenje otpada, kao što je navedeno u poglavlju 6.10. Cisterna koja u potpunosti odgovara zahtjevima poglavlja 6.7 ili 6.8, ne smatra se vakuum djelujućom cisternom za otpad;

„**Vakuumski ventil**“ je uređaj s oprugom koji se aktivira automatski tlakom, čija je svrha zaštititi cisternu od neprihvatljivoga negativnog unutarnjega tlaka;

„**Vanjska ambalaža**“ je vanjska zaštita složenih ili kombiniranih ambalaža zajedno sa mogućim apsorpcijskim materijalima, postavljanje umetaka među komponente da se zadrže i zaštite unutarnje posude za spremanje i unutarnja ambalaža;

„**Velika ambalaža**“ je ambalaža koja se sastoji od vanjske ambalaže koja sadrži predmete ili unutarnjih ambalaža i koja je:

- (a) izrađena za mehaničko rukovanje; i
- (b) veća od 400 kg neto mase ili 450 litara zapremine, ali čija ukupna zapremina ne prelazi 3 m³;

„**Prerađena velika ambalaža**“ znači veliku ambalažu od metala ili od krute plastike koja je:

- (a) izrađena kao UN tip od tipa koji nije bio UN tip; ili
- (b) preinačena iz jedne UN vrste konstrukcije u drugu UN vrstu konstrukcije.

Prerađena velika ambalaža podliježe istim zahtjevima Propisa RID koji vrijede za nove velike ambalaže istog tipa (vidjeti također definiciju vrsta konstrukcije u odjeljku 6.6.5.1.2);

„**Velika ambalaža za otpatke**“ označava posebnu ambalažu koja:

- (a) je konstruirana za mehaničko rukovanje; i
- (b) prelazi neto masu 400 kg ili kapacitet od 450 litara, ali nema obujam veći od 3 m³;

u koju se stavljaju oštećeni, neispravni, propuštajući ili koji nisu u skladu s odredbama paketi opasnih tvari, ili opasne tvari koji su se izlili ili iscurili u svrhu prijevoza za uporabu ili zbrinjavanje;

„**Veliki kontejner**“, vidjeti "Kontejner" ;

„**Vijek trajanja**“, za kombinirane cilindre i cijevi, označava broj godina koliko je dozvoljeno koristiti cilindar ili cijev;

„**Višestruki kontejner za plin (MEGC)**“ je sustav koji sadrži elemente koji su međusobno povezani višestrukom priključnom cijevi i postavljeni na okvir. Sljedeći elementi smatraju se elementima višestrukog kontejnera za plin: cilindri, tube, bačve pod pritiskom i snopovi cilindara i cisterne za prijevoz plinova prema definiciji pod 2.2.2.1.1 zapremine iznad 450 litara;

NAPOMENA: Za UN MEGC-e, vidi Poglavlje 6.7.

„**Vlaknima ojačana plastika**“ je materijal koji se sastoji od vlaknaste i/ili čestične armature sadržane unutar duroplastičnog ili termoplastičnog polimera (matrice).

„**Vozilo**“ znači, za cestovni ili željeznički prijevoz, cestovno vozilo ili vagon;

„**Vreća**“ je savitljiva ambalaža od papira, plastične folije, tekstila, tkanoga materijala ili drugoga prikladnog materijala.

„**Vrijeme držanja**“ označava vrijeme koje protječe od utvrđivanja početnog uvjeta punjenja dok se tlak ne podigne, kao rezultat dotoka toplinske struje, na najniže podešeni tlak uređaja za ograničavanje tlaka spremnika namijenjenih za prijevoz hlađenih ukapljenih plinova;

NAPOMENA: Za prijenosne spremnike, vidi 6.7.4.1.

W

Z

„Zadržajni sustav“ za prijevoz radioaktivnog materijala, je skup dijelova *ambalaže* kako ga je odredio projektant s namjerom zadržavanja radioaktivnog materijala tijekom *prijevoza*;

„Zamjenjivi spremnik“ smatra se *spremnik-kontejnerom*;

„Zapaljivi sastojak“ (za *aerosole*) je zapaljiva *tekućina*, zapaljiva *kruta tvar* ili zapaljivi *plin* definiran u navodu 1 do 3 pododjeljka 31.1.3 dijela III *Priručniku za ispitivanje i kriterije*. Ova oznaka ne odnosi se na piroforne, samozapaljive ili s vodom reaktivne tvari. Kemijsko zagrijavanje mora biti određeno jednim od sljedećih postupaka ASTM D 240, ISO/FDIS 13943: 1999 (E/F) 86.1 do 86.3 ili NFPA 30B;

„Zapis o spremniku“ označava dokument koji sadrži sve važne tehničke informacije vezane uz *spremnik*, *baterijski vagon* ili *MEGC*, na primjer certifikate pod 6.8.2.3, 6.8.2.4 i 6.8.3.4;

„Zapremina ljuske ili komore ljuske“ za *spremnike*, je ukupna unutarnja zapremina (volumen) *ljuske* ili komore *ljuske* izražena u litrama ili kubnim metrima. Kada je nemoguće potpuno napuniti *ljusku* ili komoru *ljuske* zbog oblika ili konstrukcije ili izrade, tada smanjena zapremina mora biti uporabljena za određivanje stupnja punjenja i za označavanje *spremnika*;

„Zatvoreni kontejner za prijevoz u rasutom stanju“, u potpunosti zatvoreni kontejner za prijevoz u rasutom stanju krutoga krova, bočnim zidovima, stražnjim zidom i podom (uključujući dno s utovarivačem). Pojam uključuje kontejnere za prijevoz u rasutom stanju s krovom koji se može otvarati, bočnim i stražnjim zidom koji se mogu zatvoriti za vrijeme prijevoza. Zatvoreni kontejneri za prijevoz u rasutom stanju mogu se opremiti otvorima kako bi došlo do razmjene para i plinova sa zrakom i koji sprječavaju, u uobičajenim uvjetima prijevoza, otpuštanje krutih tvari i zapljuskivanje kiše ili vode;

„Zatvorena kriogena posuda“ znači toplinski izolirana posuda pod tlakom za rashlađene ukapljene plinove zapremnine vode ne veće od 1000 litara;

„Zatvoreni kontejner za rasuti teret“, vidi *„Kontejner za rasuti teret“*;

„Zatvoreni vagon“ je vagon sa fiksnim stranicama i nepokretnim ili pokretnim krovom;

„Zaštićeni IBC“, (za *metalne IBC*), je *IBC* opremljen dodatnom zaštitom protiv udarca, zaštitom koja primjerice ima višeslojni oblik (sendvič), ili konstrukcije dvostrukih stjenka ili okvira s metalnim rešetkastim kućištem;

„Zaštitna ambalaža“ je zatvoreno pakovanje koje se koristi (jedan *pošiljatelj* u slučaju radioaktivnog materijala) da se jedno ili više *pakovanja* zadrže zajedno u jednoj jedinici pakovanja kojima je lakše rukovati i slagati ih pri *prijevozu*;

Primjeri zaštitne ambalaže:

- (a) podloga za utovar, primjerice paleta, na koju je postavljeno ili složeno nekoliko *pakovanja* učvršćeno plastičnim ili elastičnim trakama, trakama za stezanje ili nekim prikladnim načinom;
- (b) vanjska zaštitna *ambalaža*, na primjer *kutija*, *folija* ili *rešetkasta ambalaža*;

„Zaštitna obloga“ (za *spremnike*) označava oblogu ili premaz za zaštitu metalnog spremnika od tvari koje će se u njemu prevoziti;

NAPOMENA: Ova definicija ne primjenjuje se na oblogu ili premaz koji se koristi samo za zaštitu tvar koja će se prevoziti.“

„Zbirni navod“ je unos definirane skupine tvari ili predmeta (vidi 2.1.1.2, B, C i D).

Ž

„Željeznička infrastruktura“ su sve pruge i fiksni uređaju nužni za odvijanje željezničkog prometa i sigurnost prijevoza;

„Željeznički prijevoz cestovnih vozila“ znači prijevoz cestovnih vozila u zajedničkom cestovnom/željezničkom prometu. Ova definicija također uključuje prenosive prijevozne jedinice (ukrcavanje cestovnih vozila(s pratnjom ili bez pratnje) na vagone namijenjene za tu vrstu prijevoza);

„**Željezničko vozilo**“ je vozilo, sa ili bez vlastitog pogona, sposobno na vlastitim kotačima kretati se željezničkom prugom;

1.2.2 Mjerne jedinice

1.2.2.1 U Propisu RID se primjenjuju sljedeće mjerne jedinice⁷

Mjerenje	SI jedinica. ⁸	Prihvatljiva alternativna jedinica	Odnos među jedinicama
----------	---------------------------	------------------------------------	-----------------------

⁷ Sljedeće približne vrijednosti primjenjuju se za konverziju do sada korištenih jedinica u "SI" jedinice.

<u>sil</u>		<u>naprezanje</u>	
1 kg	= 9,807 N	1 kg/mm ²	= 9,807 N/mm ²
1 N	= 0,102 kg	1 N/mm ²	= 0,102 kg/mm ²
<u>tlak</u>			
1 Pa	= 1 N/m ²	= 10 ⁻⁵ bar a	= 1,02 × 10 ⁻⁵ kg/cm ² = 0,75 × 10 ⁻² torr
1 bar	= 10 ⁵ Pa	= 1.02 kg/cm ²	= 750 torr
1 kg/cm ²	= 9,807 × 10 ⁴ Pa	= 0,9807 bar	= 736 torr
1 torr	= 1,33 × 10 ² Pa	= 1,33 × 10 ⁻³ bar	= 1,36 × 10 ⁻³ kg/cm ²
<u>energija, rad, količina topline</u>			
1 J	= 1 N.m	= 0,278 × 10 ⁻⁶ kWh	= 0,102 kgm = 0,239 × 10 ⁻³ kcal
1 kWh	= 3,6 × 10 ⁶ J	= 367 × 10 ³ kgm	= 860 kcal
1 kgm	= 9,807 J	= 2,72 × 10 ⁻⁶ kWh	= 2,34 × 10 ⁻³ kcal
1 kcal	= 4,19 × 10 ³ J	= 1,16 × 10 ⁻³ kWh	= 427 kgm
<u>snaga</u>		<u>kinematčka viskoznost</u>	
1 W	= 0,102 kgm/s	= 0,86 kcal/h	1 m ² /s = 10 ⁴ St (Stokea)
1 kgm/s	= 9,807 W	= 8,43 kcal/h	1 St = 10 ⁻⁴ m ² /s
1 kcal/h	= 1,16 W	= 0,119 kgm/s	
<u>dinamička viskoznost</u>			
1 Pa.s	= 1 N.s/m ²	= 10 P (poisea)	= 0,102 kg.s/m ²
1 P	= 0.1 Pa.s	= 0.1 N.s/m ²	= 1,02 H 10 ⁻² kg.s/m ²
1 kg.s/m ²	= 9,807 Pa.s	= 9,807 N.s/m ²	= 98,07 P

⁸ Međunarodni sustav jedinica (SI) rezultat je odluka koje je donijela Generalna skupština o težinama i mjerama (Adresa: Pavillon de Breteuil, Parc de St-Cloud, F-92 310 Sèvres).

dužine	m (metar)	-	-
površine	m ² (četvorni metar)	-	-
zapremine	m ³ (kubični metar)	l ⁹ (litra)	1 l = 10 ⁻³ m ³
vremena	s (sekunda)	min. (minuta)	1 min. = 60 s
		h (sat)	1 h = 3 600 s
		d (dan)	1 d = 86 400 s
mase	kg (kilogram)	g (gram)	1g = 10 ⁻³ kg
		t (tona)	1 t = 10 ³ kg
gustoće mase	kg/m ³	kg/l	1 kg/l = 10 ³ kg/m ³
temperature	K (kelvin)	°C(stupnjeva Celzijevih)	0 °C = 273.15 K
temperaturne razlike	K (kelvin)	°C(stupnjeva Celzijevih)	1 °C = 1 K
sile	N (njutn)		1 N = 1 kg.m/s ²
tlaka	Pa (paskal)	bar (bar)	1 Pa = 1 N/m ²
		N/mm ²	1 bar = 10 ⁵ Pa
naprezanja	N/m ²	kWh (kilowat sati)	1 N/mm ² = 1 MPa
rada			1 kWh = 3.6 MJ
energije	J (džul)	eV (elektronvolt)	1 J = 1 N.m = 1 W.s
količine topline		-	1 eV = 0.1602 H 10 ⁻¹⁸ J
snage	W (watt)	mm ² /s	1 W = 1 J/s = 1 N.m/s
Električni otpor	Ω (ohm)	-	1 Ω = 1 kg · m ² · s ⁻³ · A ⁻²
kinematičke viskoznosti	m ² /s	mPa.s	1 mm ² /s = 10 ⁻⁶ m ² /s
dinamičke viskoznosti	Pa.s		1 mPa.s = 10 ⁻³ Pa.s
aktivnosti	Bq (becquerel)		
ekvivalenta količine	Sv (sivert)		

Decimalni višekratnici i subdivizori jedinice mogu se tvoriti prefiksima ili simbolima, sa sljedećim značenjima, stavljenima ispred naziva ili simbola jedinice:

Faktor	Prefiks	Simbol
1 000 000 000 000 000 000 = 10 ¹⁸	kvintilion	E
1 000 000 000 000 000 = 10 ¹⁵	kvadrilion	P
1 000 000 000 000 = 10 ¹²	trilijun	T
1 000 000 000 = 10 ⁹	bilijun	G
1 000 000 = 10 ⁶	milijun	M
1 000 = 10 ³	tisuća	k
100 = 10 ²	stotina	h
10 = 10 ¹	deset	da
0.1 = 10 ⁻¹	deseti dio	d
0.01 = 10 ⁻²	stotinka	c
0.001 = 10 ⁻³	tisućinka	m
0.000 001 = 10 ⁻⁶	milijunti dio	μ
0.000 000 001 = 10 ⁻⁹	bilijunti dio	n
0.000 000 000 001 = 10 ⁻¹²	trilijunti dio	p
0.000 000 000 000 001 = 10 ⁻¹⁵	kvadrilijunti dio	f
0.000 000 000 000 000 001 = 10 ⁻¹⁸	kvintilijunti dio	A

NAPOMENA: 10⁹ bilijuna je engleska inačica Ujedinjenih naroda. Analogijom, 10⁻⁹ = 1 bilijunti dio.

1.2.2.2

Ako izričito nije utvrđeno drukčije, znak "%" u Propisu RID označava kod:

- smjese krutih tvari ili tekućina i za otopine i krute tvari namočene tekućinom, masu postotka temeljenu na ukupnoj masi smjese, otopine ili namočene krute tvari;
- smjese stlačenih plinova kad se pune pod tlakom, omjer zapremine navedene kao postotak ukupne zapremine smjese plinova ili kad se puni masom, omjerom mase navedene kao postotak ukupne mase smjese;

⁹ Kratica „L“ za litru, također, se može koristiti umjesto kratice „l“ kad pisači stroj ne može razlučiti brojku „1“ od slova „l“.

- (c) smjese ukapljenih plinova i otopina plinova, omjer mase navedene kao postotak ukupne mase smjese.

1.2.2.3 Tlakovi koji se odnose na posude za spremanje (na primjer ispitni tlak, unutarnji tlak, tlak pri otvaranju sigurnosnoga ventila), uvijek su navedeni u najvećem radnom tlaku (baždarskom tlaku), (tlaku višemu od atmosferskoga tlaka), međutim, tlak para tvari uvijek se izražava u apsolutnome tlaku.

1.2.2.4 Kad je u Propisu RID naveden stupanj punjenja za posude za spremanje, uvijek se odnosi na odgovarajuću temperaturu tvari na 15 °C ako nije navedena neka druga temperatura.

1.2.3 Popis kratica

U RID-u se koriste kratice, akronimi i skraćene oznake tekstova propisa sa sljedećim značenjem:

A

„**ADN**”¹⁰ je Europski sporazum o međunarodnom prijevozu opasnih tvari unutarnjim plovnim putovima;

„**ADR**”¹¹ je Europski sporazum o međunarodnom prijevozu opasnih tvari u cestovnom prometu, uključujući sve posebne sporazume koje su potpisale države uključene u prijevoz.

„**ASTM**” je Američka udruga za ispitivanja i materijale (ASTM International, 100 Barr Harbor Drive, PO Box C700, West Conshohocken, PA, 19428-2959, SAD), www.astm.org.

C

„**CGA**” znači Udruga za stlačene plinove (CGA), 8484 Westpark Drive, Suite 220, McLean, Virginia 22102, United States of America, www.cganet.com.

„**CIM**”¹² znači Jedinствena pravila koja se odnose na Ugovor o međunarodnom željezničkom prijevozu robe (Prilog B Konvencije o međunarodnom željezničkom prijevozu (COTIF)), s izmjenama i dopunama.

„**CMR**”¹³ je Konvencija o Ugovoru za međunarodni prijevoz robe cestom (Ženeva, 19. svibnja 1956.), s izmjenama i dopunama.

„**Stlačeni prirodni plin (CNG)**” znači stlačeni prirodni plin (vidi 1.2.1).

„**CSC**” je Međunarodna konvencija sigurnih kontejnera (Ženeva, 1972.), s izmjenama i dopunama, koju je objavila Međunarodna pomorska organizacija (IMO), London.

„**CSI**” znači indeks granične sigurnosti (vidi 1.2.1).

E

„**ECM**” znači subjekt nadležan za održavanje (vidi 1.2.1).

„**EIGA**” je Europska udruga za industrijske plinove, 30 Avenue de l'Astronomie, 1210 Bruxelles (Belgija), www.eiga.eu.

„**EN**” (**norma**) je europska norma koju je objavio Europski odbor za normizaciju (CEN) (CEN, Avenue Marnix 17, B-1000 Bruxelles, Belgija), www.cen.eu.

¹⁰ Akronim „ADN” odgovara francuskom izrazu „Accord européen relative au transport international des marchandises dangereuses par voies de navigation intérieures”.

¹¹ Akronim „ADR” odgovara francuskom izrazu „Accord européen relative au transport international des marchandises dangereuses par route”.

¹² Akronim „CIM” odgovara francuskom izrazu „Contrat de transport international ferroviaire de marchandises”.

¹³ Akronim „CMR” odgovara francuskom izrazu „Convention relative au contrat de transport international de marchandises par route”.

F

„**FRP**” znači vlaknima ojačana plastika (vidi 1.2.1).

G

„**GHS**” znači Globalno usklađeni sustav razvrstavanja i označivanja kemikalija (vidi 1.2.1).

I

„**IAEA**” je Međunarodna agencija za atomsku energiju (IAEA), P.O. Box 100, 1400 Beč, Austrija, www.iaea.org.

„**IBC**” znači međuspremnik za teret (vidi 1.2.1).

„**ICAO**” je Organizacija međunarodnog civilnog zrakoplovstva, 999 University Street, Montreal, Quebec H3C 5H7, Kanada, www.icao.org.

„**IMDG**” vidi definiciju za „IMDG kod” u 1.2.1.

„**IMO**” je Međunarodna pomorska organizacija, 4 Albert Embankment, London SE1 7SR, Ujedinjena Kraljevina, www.imo.org.

„**ISO**” (**norma**) je međunarodna norma koju je objavila Međunarodna organizacija za normizaciju, 1, rue de Varembe, 1204 Ženeva 20, Švicarska, www.iso.org.

L

„**LNG**” znači ukapljeni prirodni plin (vidi 1.2.1).

„**LPG**” znači ukapljeni naftni plin (vidi 1.2.1).

„**LSA**” (materijal) znači materijal niske specifične aktivnosti (vidi 2.2.7.1.3).

M

„**MEGC**” znači višestruki kontejner za plin (vidi 1.2.1).

N

„**N.D.N.**” znači nigdje drugdje navedeno (vidi 1.2.1).

O

„**OTIF**”¹⁴ je Međuvladina organizacija za međunarodni prijevoz željeznicom, Gryphenhübeliweg 30, CH-3006 Bern, Švicarska, www.otif.org.

S

„**SADT**” znači temperatura samoubrzavajućeg raspadanja (vidi 1.2.1); „**SAPT**” znači temperatura samoubrzavajuće polimerizacije (vidi 1.2.1); „**SCO**” znači površinski kontaminirani predmet (vidi 2.2.7.1.3).

„**SMGS**” znači Sporazum o međunarodnom prijevozu tereta željeznicom Organizacije za suradnju željeznica (OSJD) (OSJD, ul. Hoza, 63/67 00-681 Varšava, Poljska), www.en.osjd.org.

„**SMGS Dodatak 2**” znači odredba za prijevoz opasnih tereta kao Dodatak 2 SMGS-u.

T

„**TI**” znači prijevozni indeks (vidi 1.2.1).

¹⁴

Akronim „OTIF” odgovara francuskom izrazu „Organisation intergouvernementale pour les transports internationaux ferroviaires”.

U

„**UIC**”¹⁵ znači Međunarodna željeznička unija, 16 rue Jean Rey, 75015 Pariz, Francuska, www.uic.org.

„**UNECE**” znači Europska gospodarska komisija Ujedinjenih naroda, Palais des Nations, 8-14 avenue de la Paix, 1211 Ženeva 10, Švicarska, www.unece.org.”

¹⁵ Akronim „UIC” odgovara francuskom izrazu „des chemins de fer”.

Poglavlje 1.3

Oposobljavanja osoba uključenih u prijevoz opasnih tvari

1.3.1 Područje primjene

Zaposlenici u poduzećima, koji prema poglavlju 1.4 imaju obveze koje se odnose na prijevoz opasnih tvari, moraju se osposobiti sukladno zahtjevima kojima se regulira prijevoz opasnih tvari u skladu s odgovarajućim odgovornostima i obvezama. Zaposlenici se moraju osposobiti, u skladu s odjeljkom 1.3.2, prije preuzimanja odgovornosti i vrše samo funkcije za koje još nije omogućena obuka, pod izravnim nadzorom osposobljene osobe. Zahtjevima za osposobljavanjem, koji se odnose na sigurnost opasnih tvari u poglavlju 1.10, mora se udovoljiti.

NAPOMENA 1: U pogledu osposobljavanja za sigurnosnoga savjetnika, vidi 1.8.3 umjesto ovog odlomka
2: (Rezervirano)
3: Za osposobljavanje vezano uz Klasu 7, vidjeti također 1.7.2.5.

1.3.2 Narav osposobljavanja

Oposobljavanja moraju biti prikladna u svezi odgovornosti i obveza pojedinca.

1.3.2.1 Opća svijest o obuci

Zaposlenici moraju biti upoznati s općim zahtjevima u pogledu odredbi o prijevozu opasnih tvari.

1.3.2.2 Oposobljavanja u pogledu posebnoga djelovanja

Zaposlenici se moraju osposobiti u skladu s svojim obvezama i odgovornostima prema zahtjevima u pogledu prijevoza opasnih tvari.

Kad je u prijevoz opasnih tvari uključeno više vrsta prijevoza, zaposlenici su svjesni zahtjeva u pogledu drugih načina prijevoza.

Osoblje prijevoznika i upravitelja željezničke infrastrukture također će biti osposobljeno za područje specifično za željeznički promet. Ta obuka odvija se u obliku temeljne obuke i specijalizirane obuke.

(a) Temeljna obuka za svo osoblje:

Svo osoblje bit će osposobljeno o značenju upozorenja o opasnosti i narančastih ploča. Osim toga, osoblje uči o postupku prijavljivanja nepravilnosti.

(b) Specijalizirana obuka za operativno osoblje izravno uključeno u prijevoz opasnih tvari:

Uz sudjelovanje u temeljnoj obuci opisanoj pod (a), osoblje bit će osposobljeno primjereno svojim dužnostima.

Osoblje bit će osposobljeno za teme kojima se bavi specijalizirana obuka, a koje su podijeljene u tri kategorije pod 1.3.2.2.2, na temelju skupina navedenih pod 1.3.2.2.1.

1.3.2.2.1 Sljedeća tablica navodi skupine osoblja za pojedine kategorije:

Kategorija	Opis kategorije	Osoblje
1	Operativno osoblje izravno uključeno u prijevoz opasnih tvari	Strojovođe i zaposlenici koji obavljaju poslove ranžiranja ili osoblje s istovrijednom funkcijom
2	Osoblje odgovorno za tehnički nadzor vagona koji se koriste za prijevoz opasnih tvari	Tehničar zadužen za željeznička vozila ili osoblje s istovrijednom funkcijom
3	Osoblje odgovorno za vođenje i kontrolu željezničkih i usluga ranžiranja i upravljačko osoblje upravitelja željezničke infrastrukture	Kontrolori, signalisti, osoblje kontrolnog središta ili osoblje s istovrijednom funkcijom

1.3.2.2.2 Posebne teme koje trebaju biti obuhvaćene specijaliziranom obukom najmanje su sljedeće:

(a) za strojovođe ili osoblje s istovrijednom funkcijom kategorije 1:

- način stjecanja potrebnih informacija o sastavu vlaka, prisutnosti opasnog tereta i o tome gdje se on nalazi u vlaku;
- vrste nepravilnosti;
- postupanje u kriznim situacijama u vezi s nepravilnostima, poduzimanje mjera vezanih uz zaštitu vlastitog vlaka i obližnjeg prometa.

Manevristi ili osoblje s istovrijednom funkcijom kategorije 1:

- značenje manevarskih oznaka u skladu s Modelima 13 i 15 iz Propisa RID (vidjeti 5.3.4.2);
- sigurnosne udaljenosti za terete Klase 1 u skladu s 7.5.3 Propisa RID;
- vrste nepravilnosti.

(b) vagoni tehničar ili osoblje s istovrijednom funkcijom kategorije 2:

- vršenje nadzora u skladu s Dodatkom 9 Općeg ugovora o korištenju vagona (GCU) ¹⁶ – Uvjeti za tehnički prijenos nadzora vagona;
- vršenje provjera opisanih u 1.4.2.2.1 (samo za osoblje koje vrši provjere opisane u 1.4.2.2.1);
- prepoznavanje nepravilnosti.

(c) kontrolori prometa, osoblje signalnih kućica, osoblje kontrolnog središta ili osoblje s istovrijednom funkcijom kategorije 3:

- postupanje u kriznim situacijama u slučaju nepravilnosti;
- interni planovi za hitne slučajeve za ranžirne kolodvore u skladu s Poglavljem 1.11 Propisa RID.

1.3.2.3 Sigurnosna osposobljavanja

Sukladno stupnju opasnosti od ozljede ili nesreće, u koje je uključen prijevoz opasnih tvari, uključujući utovar i istovar, zaposlenici moraju biti osposobljeni za rizik i opasnost koju mogu prouzročiti opasne tvari.

Svrha primjene osposobljavanja jest da se zaposlenici osposobe za sigurno postupanje u slučaju nužde.

1.3.2.4 Obuka se povremeno dopunjuje stručnim usavršavanjem kako bi se obuhvatile promjene u pravilniku.

1.3.3 Dokumentacija

Evidenciju o izvršenoj obuci u skladu s ovim Poglavljem vodi poslodavac koji je tu evidenciju dužan dati na uvid zaposleniku ili nadležnom tijelu, na njihov zahtjev. Poslodavac vodi evidenciju tijekom razdoblja koje utvrđuje nadležno tijelo. Evidencija o obuci se potvrđuje prilikom započinjanja novog zaposlenja.

Poglavlje 1.4.

Obveze sudionika u svezi sigurnosti

1.4.1 Opće mjere sigurnosti

1.4.1.1 Sudionici u prijevozu opasnih tvari moraju poduzeti odgovarajuće mjere sukladno naravi i opsegu predvidivih opasnosti, tako da izbjegnu štete i ozljede, ako je do njih došlo da njihove učinke svedu na minimum. U svakom slučaju, moraju provoditi zahtjeve RID na odgovarajućim područjima.

1.4.1.2 Ako postoji neposredna opasnost ugrožavanja javne sigurnosti, sudionici o tomu moraju odmah obavijestiti hitne službe i dati im potrebne podatke kako bi poduzeli odgovarajuće mjere.

1.4.1.3 Propis RID može nametnuti određene obveze sudioniku koje pripadaju području drugih sudionika.

Ako država članica Propisa RID smatra da nije riječ o smanjenoj sigurnosti, obveze nekog od sudionika može prenijeti u svom domaćem zakonodavstvu, na jednog ili nekoliko drugih sudionika, pod uvjetom da budu zadovoljene obveze iz 1.4.2 i 1.4.3. Ova izuzeća država članica Propisa RID mora priopćiti Tajništvu država članica Propisa RID koja će na njih skrenuti pozornost ugovornih strana.

Zahtjevi u 1.2.1, 1.4.2 i 1.4.3 vezani za objašnjenje pojmova sudionika i njihovih odgovarajućih obveza, ne smiju povrijediti odredbe domaćega zakonodavstva u svezi pravnih posljedica (krivične naravi, odgovornosti i.t.d.), koje se temelje na činjenici da je navedeni sudionik, primjerice, pravni subjekt, obrtnik, poslodavac ili zaposlenik.

1.4.2 Obveze glavnih sudionika

NAPOMENA 1: Nekoliko polaznika kojima su u ovom odjeljku dodijeljene obveze o sigurnosti može pripadati istom poduzeću. Isto tako, aktivnosti i pripadajuće sigurnosne obveze polaznika može preuzeti nekoliko poduzeća.

2: U svezi radioaktivnih materijala, vidi također 1.7.6.

1.4.2.1 Pošiljatelj

1.4.2.1.1 Pošiljatelj opasnih tvari na prijevoz mora predati samo pošiljke koje udovoljavaju zahtjevima Propisa RID. U kontekstu 1.4.1, mora posebice:

- (a) utvrditi da su opasne tvari klasificirane i prijevoz dozvoljen sukladno Propisu RID;
- (b) dati prijevozniku informacije i podatke na slijedivi način, ako je potrebno, i potrebne prijevozne isprave i popratne dokumente (dozvole za prijevoz, odobrenja, obavijesti, potvrde itd.), uzimajući u obzir posebno zahtjeve u Poglavlju 5.4 i Tablice A iz Poglavlja 3.2;
- (c) koristiti ambalažu, veliku ambalažu, posredne kontejnere za rasuti teret (IBC-e), i spremnike (vagone cisterne, vagoni s demontabilnim spremnicima, baterijske vagone, MEGC-e, prijenosne spremnike i spremnik-kontejnere), odobrene i prikladne za prijevoz navedenih tvari s oznakama propisanim u Propisu RID;
- (d) zadovoljiti zahtjevima o vrsti otpreme i ograničenjima u vezi otpreme;
- (e) osigurati da su prazne neočišćene i neodplinjene cisterne (vagone cisterne, vagoni s demontabilnim spremnicima, baterijske vagone, MEGC-e, prijenosne spremnike i spremnik-kontejnere), ili prazne neočišćene vagone i kontejneri za rasuti teret obilježeni, označeni i obilježeni u skladu s Poglavljem 5.3 i da su prazni neočišćeni spremnici zatvoreni jednako nepropusni kao i kada su puni;
- (f) **u slučaju cisterni koje prevoze rashlađene ukapljene plinove, osigurati da se odredi stvarno vrijeme zadržavanja ili, u slučaju praznih, neočišćenih cisterni, osigurati da se tlak dovoljno smanji.**

1.4.2.1.2 Ako pošiljatelj koristi usluge drugih sudionika (pakovanje, utovar, punjenje, itd.), mora poduzeti odgovarajuće mjere osiguranja da je pošiljka sukladna zahtjevima u Propisu RID. Može, međutim, u slučaju kao u 1.4.2.1.1 (a), (b), (c) i (e), osloniti se na informacije i podatke koje su mu stavili na raspolaganje drugi sudionici.

1.4.2.1.3 Kad pošiljatelj djeluje u ime treće strane, mora toga pošiljatelja obavijestiti u pisanom obliku kako je riječ o opasnim tvarima i dostaviti sve informacije i dokumente koji su potrebni za izvršavanje obveza.

1.4.2.2 Prijevoznik

1.4.2.2.1 Prijevoznik koji preuzima opasne terete na početnoj destinaciji, u okviru stavka 1.4.1 posebno mora:

- (a) utvrditi da je za opasne tvari dozvoljen prijevoz sukladno Propisu RID;
- (b) potrebno je potvrditi jesu li sve informacije koje propisuje Propis RID, a koje su vezane uz opasne terete, dobivene od pošiljatelja prije prijevoza, je li propisana dokumentacija priložena uz prijevoznu ispravu te jesu li korištene tehnologije elektroničke obrade podataka (EDP) ili elektroničke razmjene podataka (EDI) umjesto papirnate dokumentacije, jesu li podaci dostupni tijekom prijevoza na način koji je barem jednakovrijedan papirnatog dokumentaciji;
- (c) utvrditi vizualno da na vagonu i teretu nema uočljivih oštećenja, propusnosti ili napuklina, nedostatnosti u svezi opreme itd.;
- (d) utvrditi da nije istekao navedeni datum za sljedeće pregled za vagon cisterne, baterijske vagone, vagone s demontabilnim spremnicima, prijenosne spremnike, spremnik-kontejnere i MEGC-e;
NAPOMENA: Spremnici, baterijski vagoni i MEGC-i mogu, biti korišteni nakon isteka tog roka prema uvjetima iz 4.1.6.10 (u slučaju baterijskih vagona i MEGC-a koji sadržavaju posude za spremanje pod tlakom kao dijelove), 4.2.4.4, 4.3.2.3.7, 4.3.2.4.4, 6.7.2.19.6, 6.7.3.15.6 ili 6.7.4.14.6.
- (e) provjeriti da vagoni nisu pretovareni;
- (f) utvrditi da su postavljene velike listice opasnosti, oznake i narančaste ploče propisane za vagone u Poglavlju 5.3;
- (g) pismeno potvrditi da se u kabini strojovođe nalazi oprema propisana u uputama.

To se mora učiniti na temelju prijevoznih isprava i popratnih dokumenata, vizualnim pregledom vagona ili kontejnera, ako je potrebno, i tereta.

Odredbe ovog stavka smatraju se ispunjenima ako se primjenjuje Odjeljak 5¹⁷ Međunarodnih željezničkih normi (International Railway Solution) 40471-3 (Inspekcija pošiljki koje sadržavaju opasne terete) objavljeno od strane UIC-a.

1.4.2.2.2 Prijevoznik, međutim, u slučaju pod točkama 1.4.2.2.1 (a), (b), (d), (e) i (f), može uvažiti informacije i podatke drugih sudionika.

U slučaju opisanom pod 1.4.2.2.1 (c) može se pouzdati u ono što je ovjereno u „potvrdi za pakiranje predmeta u spremnike/vozila“ koja se izdaje u skladu s točkom 5.4.2.

1.4.2.2.3 Ako prijevoznik uoči povredu zahtjeva Propisa RID, sukladno 1.4.2.2.1, ne smije započeti prijevoz dok se to ne ukloni.

1.4.2.2.4 Ako se pri prijevozu uoči povreda čime bi mogla biti ugrožena sigurnost prijevoza, pošiljku treba zaustaviti što prije, uzimajući u obzir zahtjeve u svezi sigurnosti prometa, sigurnu zaštitu pošiljke i javnu sigurnost.

S prijevozom se može nastaviti tek kada je pošiljka ponovno u skladu s važećim propisima. Nadležna tijela, ovlaštena za nastavak prijevoza, mogu izdati dozvolu za nastavak prijevoza.

U slučaju da nije moguće postići suglasnost, a ne postoji mogućnost za izdavanje dozvole za daljnji prijevoz, nadležna tijela moraju prijevozniku omogućiti nužnu pomoć. To se primjenjuje u slučaju kada prijevoznik izvijesti nadležna tijela da pošiljatelj nije dao obavijest o opasnoj naravi tvari, a da na temelju važećeg zakona - posebice u svezi ugovora o prijevozu – želi istovariti, uništiti ili određenu pošiljku učiniti neopasnom.

1.4.2.2.5 Prijevoznik osigurava da upravitelju korištene željezničke infrastrukture u bilo kojem trenutku tijekom prijevoza bude omogućen brz i neograničen pristup informacijama koje mu omogućavaju da ispuni uvjete iz 1.4.3.6 (b).

NAPOMENA: Postupci za pružanje podataka bit će utvrđeni propisima za korištenje željezničke infrastrukture.

- 1.4.2.2.6** Prijevoznik osigurava strojovođi lokomotive pismene upute kako je propisano pod 5.4.3.
- 1.4.2.2.7** Prijevoznik mora obavijestiti vozača o opasnim teretima koji su ukrcani na vozilo i o njihovom položaju u vlaku prije nego što vlak započne putovanje.
- Uvjeti ovog odjeljka smatraju se ispoštovanima ako se primjenjuju prilozi A, B i C IRS-a 40472 („Obrazac kočenja, sastoji se od popisa za vozače lokomotiva i zahtjeva za razmjenu podataka potrebnih za obavljanje usluga željezničkog prijevoza robe”)¹⁸.
- 1.4.2.2.8** Prijevoznik mora osigurati da su informacije dostupne subjektu nadležnom za održavanje (ECM) ili izravno ili preko osobe koja upravlja vagonom-cisternom, kako je definirano u članku 15. stavku 3. Dodatka G COTIF-u (ATMF) i u Prilogu A ATMF-u
- 1.4.2.3 Primatelj**
- 1.4.2.3.1** Primatelj ima obvezu ne odgađati primitak robe bez opravdanih razloga te potvrditi, nakon istovara, da su ispunjeni zahtjevi Propisa RID koji se na njega odnose.
- 1.4.2.3.2** Vagon ili kontejner mogu se vratiti ili ponovo upotrijebiti samo nakon što se ispune zahtjevi Propisa RID vezani uz istovar.
- 1.4.2.3.3** Ako primatelj koristi usluge ostalih sudionika (istovarivača, čistača, postrojenja za dekontaminaciju, i.t.d.) dužan je poduzeti odgovarajuće mjere kojima osigurava ispunjenost zahtjeva iz 1.4.2.3.1 i 1.4.2.3.2 iz Propisa RID.
- 1.4.3 Obveze ostalih sudionika**
- Dolje je naveden popis ostalih sudionika, kao i njihovih obveza. Obveze ostalih sudionika navedene su u 1.4.1. Sudionici trebaju znati ili bi morali znati da svoje obveze moraju obavljati sukladno odredbama Propisa RID .
- 1.4.3.1 Utovaritelj**
- 1.4.3.1.1** U kontekstu 1.4.1, utovaritelj ima sljedeće obveze, posebno:
- (a) opasne tvari mora predati prijevozniku ako je prijevoznik ovlašten za prijevoz u skladu s Propisom RID;
 - (b) ako predaje za prijevoz pakirane opasne tvari ili neočišćenu praznu ambalažu, mora ispitati je li ambalaža oštećena. Ne smije predati za prijevoz ambalažu ako je ambalaža oštećena, posebice ako je propusna i postoji mogućnost curenja opasnih tvari dok ne ukloni štetu; obveza se također primjenjuje na praznu neočišćenu ambalažu;
 - (c) utovar mora biti u skladu s posebnim zahtjevima u svezi utovara i rukovanja;
 - (d) prilikom neposredne predaje opasnih tvari prijevozniku, mora se držati propisa o obljepljivanju, označavanju i narančastim pločama na vagonu ili velikom kontejneru u skladu s Poglavljem 5.3.
 - (e) kad utovaruje pakovanja, mora poštovati zabrane o mješovitom utovaru kojima se uzimaju u obzir opasne tvari koje su na vagonu ili u velikom kontejneru, kao i zahtjeve u svezi odvajanja hrane, ostalih konzumnih proizvoda ili hrane za životinje.
- 1.4.3.1.2** Utovaritelj, međutim, u slučaju 1.4.3.1.1 (a), (d) i (e), može uvažiti informacije i podatke drugih sudionika.

1.4.3.2

Pakiratelj

U kontekstu 1.4.1, pakiratelj mora posebno poštovati sljedeće:

- (a) zahtjeve u svezi uvjeta pakiranja, ili mješovitog pakiranja i,
- (b) kada priprema pakiranja za prijevoz, zahtjeve u svezi označavanja i obilježavanja pakiranja.

1.4.3.3

Punitelj

U skladu s 1.4.1, punitelj ima sljedeće obveze:

- a) prije punjenja mora provjeriti cisternu i opremu da zadovoljavaju tehničke zahtjeve;
- b) provjeriti da nije istekao datum naveden za sljedeći pregled vagona cisterne, baterijskih vagona, vagona s demontabilnim spremnicima, prijenosnih spremnika, spremnik-kontejnera i MEGC-a;
- c) opasnim tvarima smije puniti samo one cisterne za koje je dozvoljeno prevoženje opasnih tvari;
- d) pri punjenju cisterne mora se pridržavati zahtjeva u svezi opasnih tvari i zahtjeva u svezi susjednih komora;
- e) pri punjenju cisterni mora uzeti u **obzir prema potrebi, dopušteni stupanj punjenja, dopušteni omjer punjenja ili dopuštenu masu sadržaja po litri volumena**;
- f) nakon punjenja mora osigurati da su svi zatvarači zatvoreni i da nema istjecanja;
- g) mora osigurati da nikakav opasni ostatak tvari koja se puni nije ostalo s vanjske strane cisterne koja je napunjena;
- h) u pripremi opasnih tereta za prijevoz mora osigurati da su listice opasnosti, oznake, narančaste pločice i naljepnice, kao i manevarske oznake pričvršćene za spremnike, vagone ili kontejnere u skladu s Poglavljem 5.3;
- i) prije i poslije punjenja tekućeg plina u vagon cisterne, mora se pridržavati posebnih važećih propisa kontrole;
- j) kada puni vagon ili kontejner s opasnim tvarima u rasutom stanju, mora provjeriti da li je u potpunosti udovoljeno svim relevantnim zahtjevima poglavlja 7.3.

NAPOMENA: Punitelj je dužan uspostaviti postupke kako bi osigurao da ispunjava sve svoje obveze. Smjernice u obliku kontrolnih popisa za vagone cisterne za tekućine dostupne su na internetskim stranicama OTIF-a (www.otif.org) kao pomoć punitelju vagona cisterni za tekućine i plinove u ispunjavanju njegovih obveza vezanih uz sigurnost, posebno u odnosu na nepropusnost vagona cisterni.

1.4.3.4

Korisnik spremnik-kontejnera / prijenosni spremnik

U skladu s 1.4.1, korisnik spremnik-kontejnera/prijenosni spremnik posebno:

- (a) mora osigurati poštivanje zahtjeva u svezi izradbe, opreme, pregleda, ispitivanja i označavanja;
- (b) mora osigurati da se održavanje kućišta i opreme obavlja na takav način da u uobičajenim uvjetima spremnik-kontejnera/prijenosni spremnik zadovoljava uvjetima u Propisu RID do sljedećeg pregleda;
- (c) da se provede izvanredni pregled ako postoji mogućnost oštećenja kućišta ili opreme do čega je došlo pri popravku, zamijeni ili nesreći.

1.4.3.5

Vlasnik ili korisnik vagona cisterne

U okviru stavka 1.4.1 vlasnik ili korisnik vagona cisterne posebice mora voditi računa o sljedećem¹⁹:

- (a) mora se pobrinuti da se poštuju propisi koji se tiču konstrukcije, opreme, pregleda, ispitivanja i označavanja;
- (b) mora omogućiti da se provede izvanredni pregled ako postoji mogućnost da je sigurnost tijela spremnika ili njegove oprema dovedena u pitanje zbog popravaka, rekonstrukcije ili nezgode;
- (c) osigurati da su rezultati aktivnosti koje se traže pod (a) i (b) zabilježeni u zapisu o spremniku;
- (d) osigurati da subjekt nadležan za održavanje (ECM) dodijeljen vagonima-cisternama ima važeću potvrdu koja obuhvaća vagone-cisterne za opasne terete;
- (e) osigurati da informacije dostupne ECM-u kako je definirano u članku 15. stavku 3. Dodatka G COTIF-u (ATMF) i u Prilogu A ATMF-u se također bave spremnikom i njegovom opremom.

1.4.3.6 Upravitelj željezničke infrastrukture

U kontekstu 1.4.1, upravitelj željezničke infrastrukture posebice ima sljedeće obveze. Upravitelj željezničke infrastrukture:

- (a) osigurava da se unutarnji planovi za hitne slučajeve za ranžirne kolodvore pripremaju u skladu s poglavljem 1.11;
- (b) osigurava da ima brz i neograničen pristup sljedećim informacijama u bilo kojem trenutku tijekom prijevoza:
 - o sastavu vlaka uz navođenje broja svakog vagona i vrste vagona, ako to nije uključeno u broju vagona;
 - o UN brojevima opasnog tereta koji se prevozi u ili na svakom vagonu u onoj mjeri u kojoj je traženo da se oni prikažu u prijevoznoj ispravi, ili ako se prevoze samo opasni tereti pakirani u ograničenim količinama u skladu s Poglavljem 3.4, zahtjeva se podatak koji pokazuje njihovu prisutnost prilikom označavanja vagona ili velikog kontejnera u skladu s Poglavljem 3.4,
 - o položaju svakog vagona u vlaku.

Ove informacije otkrivaju se isključivo stranama koje ih traže radi sigurnosti, zaštite ili hitne intervencije.

NAPOMENA: Postupci za pružanje podataka bit će utvrđeni propisima za korištenje željezničke infrastrukture.

1.4.3.7 Istovarivač

1.4.3.7.1 U kontekstu odjeljka 1.4.1, istovarivač je dužan posebice:

- (a) potvrditi da je istovarena ispravna roba usporedbom odgovarajućih podataka na prijevoznoj ispravi s podacima na pakovanju, kontejneru, spremniku, MEGC-u ili vagonu;
- (b) prije i tijekom istovara, provjeriti jesu li ambalaža, spremnik, vagon ili kontejner oštećeni u mjeri koja bi ugrozila postupak istovara. Ako je to slučaj, potrebno je pobrinuti se da se istovar ne vrši sve dok se ne poduzmu odgovarajuće mjere;
- (c) ispunjavati sve potrebne zahtjeve vezane uz istovar i rukovanje;
- (d) odmah nakon istovara spremnika, vagona ili kontejnera:
 - (i) ukloniti sve opasne zaostatke koji su dospjeli na vanjski dio spremnika, vagona ili kontejnera tijekom postupka istovara; i
 - (ii) provjeriti i osigurati zatvaranje ventila i kontrolnih otvora;
- (e) osigurati vršenje propisanog čišćenja i dekontaminacije vagona ili kontejnera; i
- (f) pobrinuti se da vagoni i kontejneri nakon potpunog istovara, budu očišćeni, oslobođeni plina i dekontaminirani, te da se na njima više ne nalaze listice opasnosti, oznake i narančaste ploče koje su postavljene u skladu s Poglavljem 5.3.

¹⁹ Prijevoznik vagon-cisterne može prebaciti organizaciju pregleda prema Poglavlju 6.8 na subjekt odgovoran za održavanje (ECM).

NAPOMENA: Istovarivač je dužan uspostaviti postupke kako bi osigurao da ispunjava sve svoje obveze. Smjernice u obliku kontrolnih popisa za vagone cisterne za tekućine dostupne su na internetskim stranicama OTIF-a (http://otif.org/en/?page_id=1103) kao pomoć istovarivaču vagona cisterni za tekućine i plinove u ispunjavanju njegovih obveza vezanih uz sigurnost, posebno u odnosu na nepropusnost vagona cisterni

1.4.3.7.2 Ako istovarivač koristi usluge ostalih sudionika (čistač, postrojenje za dekontaminaciju, itd.) dužan je poduzeti odgovarajuće mjere kako bi osigurao ispunjenost zahtjeva iz Propisa RID.

1.4.3.8 Subjekt nadležan za održavanje (ECM)

U kontekstu točke 1.4.1 subjekt nadležan za održavanje (ECM) mora posebice osigurati:

- (a) da se održavanje spremnika i njihove opreme provodi na način da se osigura da, u uvjetima normalnog rada, vagon-cisterna udovoljava zahtjevima Propisa RID;
- (b) da podaci definirani u članku 15. stavku 3. Dodatka G COTIF-u (ATMF) i u Prilogu A ATMF-u također obuhvaćaju spremnik i njegovu opremu;
- (c) da se aktivnosti održavanja koje se odnose na spremnik i njegovu opremu evidentiraju u dokumentu o održavanju.

Poglavlje 1.5

Odstupanja

1.5.1 Privremena odstupanja

1.5.1.1

Kako bi se propisi RID-a prilagodili tehničkom i industrijskom razvoju, nadležne institucije država članica Propisa RID mogu se izravno međusobno dogovoriti u svezi dozvole određenih postupaka u prijevozu na svojim teritorijima privremenim odstupanjima od zahtjeva u Propisu RID, pod uvjetom da na taj način nije upitna sigurnost. Tijela koja su poduzela inicijativu u pogledu privremenoga odstupanja moraju obavijestiti Središnji ured koji obavještava države članica Propisa RID²⁰.

NAPOMENA: "Posebni sporazum" sukladno točki 1.7.4, ne smatra se privremenim izuzećem sukladno ovom poglavlju.

1.5.1.2

Razdoblje valjanosti privremenoga odstupanja ne smije biti više od pet godina od nadnevkavanja stupanja na snagu. Privremeno odstupanje mora prestati odmah, znači nadnevkom stupanja na snagu odgovarajućih izmjena i dopuna u Propisu RID.

1.5.1.3

Prijevozne radnje na temelju privremenih odstupanja, predstavljaju prijevoz je u smislu C dijela COTIF.

1.5.2 Vojne pošiljke

Za vojne pošiljke, to znači pošiljke s materijalima ili predmetima Klase 1, koji pripadaju vojsci ili je vojska odgovorna za njih, vrijede drugi propisi (pododjeljak 5.2.1.5, stavak 5.2.2.1.8, 5.3.1.12 i 5.4.1.2.1) kao i stavak 7.2.4 posebni propisi W2.

²⁰ Privremena odstupanja zaključena prema ovom poglavlju moraju se objaviti na web stranici OTIF-a (http://otif.org/en/?page_id=176).

Poglavlje 1.6

Prijelazne mjere

1.6.1 Općenito

- 1.6.1.1** Ako nije određeno drukčije, predmeti i materijali Propisa RID mogu se provoziti do **30. lipnja 2025.** u skladu sa zahtjevima Propisa RID²¹ koji vrijede do **31. prosinca 2024.**

NAPOMENA: Vezano uz podatke u prijevoznoj ispravi, vidi 5.4.1.1.12.

1.6.1.2 (Brisano)

- 1.6.1.3** Tvari i predmeti Klase 1, koji pripadaju oružanima snagama pojedine države članica Propisa RID, pakirani prije 1. siječnja 1990. godine u skladu s uvjetima Propisa RID²² koji su bili na snazi u to vrijeme, mogu se prevoziti nakon 31. prosinca 1989. godine ako su ambalaže zadržale svoju cjelovitost i deklarirana su u prijevoznoj ispravi kao vojna roba pakirana prije 1. siječnja 1990. godine. Drugi uvjeti koji vrijede od 1. siječnja 1990. godine za tu klasu, moraju se poštovati.

- 1.6.1.4** Tvari i predmeti Klase 1 koji su pakirani između 1. siječnja i 31. prosinca 1996. godine u skladu s uvjetima u Propisu RID²³ koji su bili važeći u to vrijeme, mogu se prevoziti nakon 31. prosinca 1996. godine, pod uvjetom da se zadržala cjelovitost ambalaže i da su deklarirani u prijevoznoj ispravi kao tereti Klase 1 koja je pakirana između 1. siječnja i 31. prosinca 1996. godine.

- 1.6.1.5** IBC-i koji su napravljeni prema propisima Rn.405 (5) i 555 (3) koji su vrijedili od 1.siječnja 1999. godine, a koji ne odgovaraju propisima Rn.405 (5) i 555 (3) koji vrijede od 1. siječnja 1999. godine, smiju se i dalje upotrebljavati.

- 1.6.1.6** Posredni kontejneri za rasuti teret (IBC-i), proizvedeni prije 1. siječnja 2003. u skladu s uvjetima granične odredbe 1612 (1) važećim do 30. lipnja 2001. godine, a koji ne zadovoljavaju uvjetima u 6.5.2.1.1 u svezi visine slova, brojka i simbola koji su se primjenjivali od 1. srpnja 2001. godine, mogu se koristiti i nadalje.

- 1.6.1.7** Tipska odobrenja bačvi, kanistra i složenih ambalaža od polietilena visoke ili srednje molekularne mase, izdana prije 1. srpnja 2005. u skladu s uvjetima odredbe 6.1.5.2.6 na snazi do 31. prosinca 2004. godine, a koja nisu sukladna uvjetima u 4.1.1.21, i dalje vrijede do 31. prosinca 2009. godine. Ambalaža proizvedena i označena na temelju tih tipskih odobrenja, može se koristiti do kraja razdoblja korištenja određenoga u 4.1.1.15.

- 1.6.1.8** Postojeće narančaste ploče koje odgovaraju uvjetima u pododjeljku 5.3.2.2, koji su vrijedili do 31. prosinca 2004. godine, mogu se koristiti do 31. prosinca 2026.

1.6.1.9 (Rezervirano)

1.6.1.10 (Obrisano)

- 1.6.1.11** Tipska odobrenja za bačve, kanistre i sastavljene ambalaže izrađene od visoko i srednje molekularno polietilenske mase i za IBC-e iz visoko molekularno polietilenskih masa, izdana prije 1. srpnja 2007. godine u skladu s zahtjevima u 6.1.6.1 (a) koji su stupili na snagu 31. prosinca 2006. godine, ali koji nisu u skladu s zahtjevima u 6.1.6.1 (a) primjenjivim od 1. siječnja 2007. godine i nadalje su važeća.

1.6.1.12 (Rezervirano)

1.6.1.13 (Obrisano)

²¹ Izdanje Propisa RID na snazi od 1. siječnja 2023. godine

²² Izdanje Propisa RID na snazi od 1. svibnja 1985. godine.

²³ Izdanja Propisa RID na snazi od 1. siječnja 1990., 1. siječnja 1993. i 1. siječnja 1995. godine

- 1.6.1.14** IBC-i proizvedeni prije 1. siječnja 2011. godine i usklađeni s vrstom konstrukcije, koji nisu prošli vibracijsko ispitivanje iz odjeljka 6.5.6.13 ili koji nisu morali ispunjavati zahtjeve mjerila iz odjeljka 6.5.6.9.5 (d) u vrijeme kad su bili podvrgnuti ispitivanju bacanjem, mogu se i dalje koristiti.
- 1.6.1.15** IBC-i proizvedeni, prerađeni ili popravljani prije 1. siječnja 2011. godine ne trebaju biti označeni s najvećim dopuštenim opterećenjem na slaganje u skladu s 6.5.2.2.2. Takvi IBC-i, koji nisu označeni u skladu s 6.5.2.2.2, još se uvijek mogu koristiti nakon 31. prosinca 2010. godine, ali moraju biti označeni u skladu s 6.5.2.2.2 ako su prepravljani ili popravljani nakon toga datuma.
- Posredni kontejneri za rasuti teret proizvedeni, obnovljeni ili popravljani između 1. siječnja 2011. i 31. prosinca 2016. i označeni najvećim dopuštenim opterećenjem pri slaganju paketa jednog na drugi u skladu s 6.5.2.2.2 koji je na snazi do 31. prosinca 2014. mogu se nastaviti koristiti.
- 1.6.1.16 do**
- 1.6.1.20** (Obrisano)
- 1.6.1.21** (Rezervirano)
- 1.6.1.22** (Obrisano)
- 1.6.1.23** (Rezervirano)
- 1.6.1.24** i
- 1.6.1.25** (Obrisano)
- 1.6.1.26** Velika ambalaža proizvedena ili prerađena prije 1. siječnja 2014. godine i koja nije u skladu sa zahtjevima iz 6.6.3.1 vezanim uz visinu slova, znamenki i simbola koji su primjenjivi od 1. siječnja 2013. godine mogu se i dalje koristiti. Velika ambalaža proizvedena ili prerađena prije 1. siječnja 2015. godine ne treba biti označena s maksimalnim dopuštenim opterećenjem za slaganje paketa u skladu s 6.6.3.3. Takve velike ambalaže koje nisu označene u skladu s 6.6.3.3 mogu se i dalje koristiti nakon 31. prosinca 2014. godine, ali moraju biti označene u skladu s 6.6.3.3 ako su prerađene nakon tog datuma.
- Velika ambalaža proizvedena ili prerađena između 1. siječnja 2011. i 31. prosinca 2016. i označena maksimalnim dopuštenim opterećenjem za slaganje paketa jednog na drugi u skladu s 6.6.3.3 koji je na snazi do 31. prosinca 2014. može se nastaviti koristiti.
- 1.6.1.27** Spremnici koji su sastavni dijelovi opreme ili strojnog pogona koji sadrži tekuća goriva pod UN brojevima 1202, 1203, 1223, 1268, 1863 i 3475 i koji su sagrađeni prije 1. srpnja 2013. godine, koji nisu u skladu sa zahtjevima odlomka (a) posebne odredbe 363 poglavlja 3.3 koji su primjenjivi od 1. siječnja 2013. godine mogu se i dalje koristiti.
- 1.6.1.28** (Obrisano)
- 1.6.1.29** Litijevi članci i baterije proizvedeni u skladu s tipom koji ispunjavaju zahtjeve pododjeljka 38.3 Priručnika za ispitivanje i kriterije, 3. revidiranog izdanja, Izmjena i dopuna br. 1, ili bilo kojeg sljedećeg revidiranog izdanja i izmjena i dopuna primjenjivih na datum ispitivanja tipa, mogu se nastaviti prevoziti ako nije drugačije određeno u Propisu RID.
- Litijevi članci i baterije proizvedeni prije 1. srpnja 2003. koji ispunjavaju zahtjeve Priručnika za ispitivanje i kriterije, 3. revidiranog izdanja, mogu se nastaviti prevoziti ako su ispunjeni svi drugi primjenjivi zahtjevi.
- 1.6.1.30 do**
- 1.6.1.32** (Obrisano)

- 1.6.1.33** Električni dvoslojni kondenzatori UN br. 3499 proizvedeni prije 1. siječnja 2014. ne trebaju biti označeni kapacitetom za pohranu energije u Wh u skladu sa zahtjevom stavka (e) posebne odredbe 361 Poglavlja 3.3.
- 1.6.1.34** Asimetrični kondenzatori UN br. 3508 proizvedeni prije 1. siječnja 2016. ne trebaju biti označeni kapacitetom za pohranu energije u Wh u skladu sa zahtjevom stavka (c) posebne odredbe 372 Poglavlja 3.3.
- 1.6.1.35 i**
- 1.6.1.36** (Rezervirano)
- 1.6.1.37 do**
- 1.6.1.42** (Obrisano)
- 1.6.1.43** Vozila registrirana ili stavljena u promet prije 1. srpnja 2017., kako je određeno u posebnim odredbama 388 i 669 Poglavlja 3.3, i njihova oprema namijenjena za upotrebu tijekom prijevoza, koji su sukladni sa zahtjevima iz Propisa RID primjenjivim do 31. prosinca 2016., ali koji sadrže litijske ćelije ili baterije koje nisu u skladu s odredbama iz **2.2.9.1.7.1** mogu se i dalje prevoziti kao teret u skladu sa zahtjevima iz posebne odredbe 666 iz Poglavlja 3.3.
- 1.6.1.44** (Obrisano)
- 1.6.1.45** Države članice mogu do 31. prosinca 2020. nastaviti s izdavanjem potvrda o stručnoj osposobljenosti sigurnosnih savjetnika za opasne terete koje su u skladu s modelom primjenjivim do 31. prosinca 2018., umjesto onih koje su u skladu sa zahtjevima točke 1.8.3.18 primjenjivima od 1. siječnja 2019. Navedene se potvrde mogu nastaviti koristiti do isteka njihovog petogodišnjeg razdoblja valjanosti.
- 1.6.1.46 i**
- 1.6.1.47** (Obrisano)
- 1.6.1.48** (Rezervirano)
- 1.6.1.49** Oznaka prikazana na slici 5.2.1.9.2 primjenjiva do 31. prosinca 2022. može se nastaviti primjenjivati do 31. prosinca 2026.
- 1.6.1.50** Za artikle koji zadovoljavaju definiciju za „DETONATORE, ELEKTRIČNE” kako je opisano u 2.2.1.4 Rječnik naziva, i dodijeljene UN br. 0511, 0512 i 0513, unosi za „DETONATORE, ELEKTRIČNE” (UN br. 0030, 0255 i 0456) mogu se nastaviti koristiti do 30. lipnja 2025.
- 1.6.1.51** Ljepila, boje i materijali srodni bojama, tiskarske boje i materijali srodni tiskarskim bojama i otopine smole dodijeljene UN br. 3082 Tvar opasna po okoliš, tekućina, n.d.n., pakirna skupina III u skladu s 2.2.9.1.10.6 kao posljedica 2.2.9.1.10.5²⁴ koje sadrže 0,025 % ili više sljedećih tvari, samostalno ili u kombinaciji:
- 4,5-diklor-2-oktil-2H-izotiazol-3-on (DCOIT)
 - oktilinon (OIT)
 - cink pirition (ZnPT)
- smiju se do **30. lipnja 2027.** prevoziti u čeličnoj, aluminijskoj, drugoj metalnoj ili plastičnoj ambalaži, koja ne udovoljava zahtjevima iz 4.1.1.3, kada se prevozi u količinama od 30 litara ili manje po pakiranju kako slijedi:

²⁴

Delegirana uredba Komisije (EU) 2020/1182 od 19. svibnja 2020. o izmjeni dijela 3. Priloga VI. Uredbi (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o razvrstavanju, označavanju i pakiranju tvari i smjesa za potrebe njegove prilagodbe tehničkom i znanstvenom napretku (petnaesti ATP CLP-a), u primjeni od 1. ožujka 2022.

- a) kod paletiziranih tereta, paletna kutija ili jedinični utovarni uređaj, npr. pojedinačna pakiranja postavljena ili složena i učvršćena vezivanjem, stezljivom ili rastezljivom folijom ili drugim prikladnim načinom za paletu
- b) kao unutarnja ambalaža kombinirane ambalaže najveće neto mase 40 kg.

1.6.1.52 Unutarnje posude kompozitnih IBC-ova proizvedene prije 1. srpnja 2021. u skladu sa zahtjevima 6.5.2.2.4 na snazi do 31. prosinca 2020. i koje nisu u skladu sa zahtjevima 6.5.2.2.4 u pogledu oznaka na unutarnjim posudama koje nisu lako dostupne za pregled zbog dizajna vanjskog kućišta koji se primjenjuju od 1. siječnja 2021. mogu se nastaviti koristiti do kraja njihova razdoblja upotrebe određenog u 4.1.1.15.

1.6.1.53 (Izbrisano)

1.6.1.54 Bačve za prijevoz rastaljenog aluminija UN br. 3257 koje su izrađene i odobrene prije 1. srpnja 2025. u skladu s odredbama iz nacionalnog prava, ali koje nisu u skladu s zahtjevima za izradu i odobrenje iz dodatne odredbe AP 11 u pododjeljku 7.3.3.2.7 koja se primjenjuje od 1. siječnja 2025., mogu se nastaviti koristiti uz odobrenje nadležnih tijela u zemljama upotrebe.

1.6.1.55 Tvari svrstane pod UN br. 1835 ili 3560 mogu se prevoziti do 31. prosinca 2026. u skladu s odredbama o razvrstavanju i uvjetima prijevoza RID-a primjenjivima na UN br. 1835 OTOPINA TETRAMETILAMONIJEVA HIDROKSIDA do 31. prosinca 2024.

1.6.1.56 Tvari svrstane pod UN br. 3423 mogu se prevoziti do 31. prosinca 2026. u skladu s odredbama o razvrstavanju i uvjetima prijevoza RID-a primjenjivima do 31. prosinca 2024.

1.6.1.57 Ambalaže proizvedene prije 1. siječnja 2027. koje nisu u skladu sa zahtjevima iz pododjeljka 6.1.3.1 o stavljanju oznaka na neodvojive dijelove primjenjivima od 1. siječnja 2025. mogu se nastaviti koristiti.

1.6.2 Posude za spremanje pod tlakom i posude za spremanje za Klasu 2

1.6.2.1 Posude za spremanje izrađene prije 1. siječnja 1997. godine, a koje nisu sukladne uvjetima u Propisu RID, koji su vrijedili prije 1. siječnja 1997. godine, ali čiji prijevoz je dozvoljen prema uvjetima u Propisu RID, koji su vrijedili do 31. prosinca 1996. godine, mogu se i nadalje prevoziti nakon toga datuma ako su ispunjeni uvjeti periodičnih ispitivanja u uputama za pakiranje P200 i P203.

1.6.2.2 (Obrisano)

1.6.2.3 Posude za spremanje namijenjene prijevozu tvari Klase 2 izrađene prije 1. siječnja 2003. godine, mogu se prevoziti i nakon 1. siječnja 2003. godine. Oznake moraju biti sukladne uvjetima koji vrijede do 31. prosinca 2002. godine.

1.6.2.4 Posude za spremanje pod tlakom izrađene i konstruirane u skladu s tehničkim kôdom odobrene s rokom ne duljim od onoga u skladu s 6.2.5 mogu ostati u uporabi.

1.6.2.5 Posude za spremanje pod tlakom i njihovi ventili izrađene i konstruirane u skladu s normama primjenjivim do vremena njihove izrade i ne dulje od popisa (vidjeti 6.2.4) u skladu s odredbama Propisa RID primjenjivima u to vrijeme mogu ostati u uporabi osim ako je to ograničeno posebnom prijelaznom mjerom.

1.6.2.6 Posude za spremanje pod tlakom za tvari osim onih iz Klase 2, izrađeni prije 1. srpnja 2009. godine u skladu sa zahtjevima iz 4.1.4.4 i na snazi do 31. prosinca 2008. godine, ali koji nisu u skladu sa zahtjevima iz 4.1.3.6 primjenjivima od 1. siječnja 2009. godine, mogu se i dalje koristiti pod uvjetom da su ispunjeni zahtjevi iz 4.1.4.4 koji su na snazi do 31. prosinca 2008. godine.

1.6.2.7 i

1.6.2.8 (Obrisano)

1.6.2.9 Odredbe o uputama za pakiranje P 200 (10), posebne odredbe za pakiranje V iz odjeljka 4.1.4.1 primjenjiv do 31. prosinca 2010. godine, mogu se primjenjivati u državama članicama Propisa RID na cilindre proizvedene prije 1. siječnja 2015. godine.

1.6.2.10 Punjivi zavareni čelični cilindri za prijevoz plinova UN br. 1011, 1075, 1965, 1969 ili 1978, za koje je odobren 15 godišnji razmak između periodičnih nadzora, u skladu s uputom za pakiranje P 200 (10), posebne odredbe za pakiranje V iz odjeljka 4.1.4.1 primjenjiv do 31. prosinca 2010. godine od strane

nadležnog tijela zemlje (ili zemalja) prijevoza, može se i dalje podvrgavati periodičnom nadzoru u skladu s tim odredbama.

- 1.6.2.11** Plinske uloške izgrađene i pripremljene za prijevoz prije 1. siječnja 2013. godine za koje nije udovoljeno zahtjevima iz 1.8.6, 1.8.7 ili 1.8.8 za ocjenjivanje sukladnosti plinskih uložaka, mogu se i dalje prevoziti nakon tog datuma, pod uvjetom da je udovoljeno drugim primjenjivim odredbama Propisa RID.
- 1.6.2.12** Posude za spremanje pod tlakom za oštećenu robu mogu se i dalje izrađivati i odobravati u skladu s nacionalnim propisima do 31. prosinca 2013. godine. Posude za spremanje pod tlakom za oštećenu robu i koji su izgrađeni u skladu s nacionalnim propisima prije 1. siječnja 2014. godine mogu se dalje koristiti uz suglasnost nadležnih tijela država upotrebe.
- 1.6.2.13** Snopovi cilindara proizvedeni prije 1. srpnja 2013. koji nisu označeni u skladu s točkama 6.2.3.9.7.2 i 6.2.3.9.7.3 primjenjivima od 1. siječnja 2013. ili u skladu s 6.2.3.9.7.2 primjenjivo od 1. siječnja 2015. smiju se koristiti do sljedećeg redovitog pregleda nakon 1. srpnja 2015.
- 1.6.2.14** Cilindri izrađeni prije 1. siječnja 2016. u skladu s točkom 6.2.3 i specifikacijama koje su odobrila nadležna tijela zemalja prijevoza i korištenja, ali koji nisu u skladu s normom ISO 11513:2011 ili ISO 9809-1:2010 prema zahtjevu točke 4.1.4.1, uputa za pakiranje P208 (1), smiju se koristiti za prijevoz adsorbiranih plinova pod uvjetom da su ispunjeni opći zahtjevi za pakiranje točke 4.1.6.1.
- 1.6.2.15** Snopovi cilindara redovito pregledani prije 1. srpnja 2015. koji nisu označeni u skladu s točkom 6.2.3.9.7.3 primjenjivom od 1. siječnja 2015. smiju se koristiti do sljedećeg redovitog pregleda nakon 1. srpnja 2015.
- 1.6.2.16** i
- 1.6.2.17** (Obrisano)
- 1.6.2.18** Zatvorene kriogene posude izrađene prije 1. srpnja 2023. koje su podlijegale zahtjevima početnog pregleda i ispitivanja iz 6.2.1.5.2 primjenjivima do 31. prosinca 2022., ali koje nisu u skladu sa zahtjevima iz 6.2.1.5.2 koji se odnose na početni pregled i ispitivanje primjenjivima od 1. siječnja 2023. smiju se nastaviti koristiti.
- 1.6.2.19** Acetilenski cilindri izrađeni prije 1. srpnja 2023. koji nisu označeni u skladu sa zahtjevima iz 6.2.2.7.3 (k) ili (l) primjenjivima od 1. siječnja 2023. smiju se nastaviti koristiti do sljedećeg periodičnog pregleda i ispitivanja nakon 1. srpnja 2023.
- 1.6.2.20** Zatvarači punjivih posuda pod tlakom proizvedeni prije 1. srpnja 2023. koji nisu označene u skladu sa zahtjevima iz 6.2.2.11 ili 6.2.3.9.8 primjenjivima od 1. siječnja 2023. smiju se nastaviti koristiti.
- 1.6.2.21** i
- 1.6.2.22** (Obrisano)
- 1.6.2.23** Zahtjevi iz Napomene 3 pododjeljka 6.2.1.6.1 primjenjivi do 31. prosinca 2024. mogu se nastaviti primjenjivati do 31. prosinca 2026.
- 1.6.2.24** Za prijevoz plinova UN br. 1006, 1013, 1046 i 1066 u bocama s umnoškom ispitnog tlaka i volumena od najviše 15,2 MPa-l (152 bar-l) dijelovi posebne odredbe 653 iz poglavlja 3.3 koji se primjenjuju do 31. prosinca 2024. mogu se nastaviti primjenjivati do 31. prosinca 2026.
- 1.6.3** Vagoni-cisterne i baterijski vagoni
- 1.6.3.1** i
- 1.6.3.2** (Obrisano)
- 1.6.3.3** Vagoni-cisterne čija je ljuska izrađena prije stupanja na snagu zahtjeva primjenjivih od 1. listopada 1978. još se uvijek smiju koristiti ako debljina njihovih stjenka i elemenata opreme ispunjava zahtjeve Poglavlja 6.8.

**1.6.3.3.1 do
1.6.3.3.3**

(Obrisano)

- 1.6.3.3.4** Vagoni-cisterne koji su namijenjeni za prijevoz plinova Klase 2 i čija je ljuska izrađena između 1. siječnja 1971. i 31. prosinca 1975. još se uvijek mogu koristiti do 31. prosinca 2025. ako elementi njihove opreme, ali ne i debljina njihovih stjenka, ispunjavaju zahtjeve Poglavlja 6.8.
- 1.6.3.3.5** Vagoni-cisterne koji su namijenjeni za prijevoz plinova Klase 2 i čija je ljuska izrađena između 1. siječnja 1976. i 30. rujna 1978. još se uvijek mogu koristiti do 31. prosinca 2029. ako elementi njihove opreme, ali ne i debljina njihovih stjenka, ispunjavaju zahtjeve Poglavlja 6.8.
- 1.6.3.4** Vagoni-cisterne izrađeni prije 1. siječnja 1988. godine prema propisima važećim od 31. prosinca 1987. godine, a ne prema propisima koji vrijede od 1. siječnja 1988. godine, smiju se rabiti i dalje. Isto vrijedi i za vagone cisterne koji nisu označeni tom oznakom, obveznom od 1. siječnja 1988. godine, koja sadrži podatak o materijalu spremnika u kladu sa prilogom XI stavak 1.6.1.
- 1.6.3.5** Vagoni-cisterne, izgrađeni prije 1. siječnja 1993. godine sukladno uvjetima koji su vrijedili do 31. prosinca 1992. godine, ali koji nisu u skladu s uvjetima koji vrijede od 1. siječnja 1993. godine, mogu se koristiti i nadalje.
- 1.6.3.6** I dalje se mogu koristiti vagoni-cisterne izrađeni prije 1. siječnja 1995. u skladu sa zahtjevima koji su na snazi do 31. prosinca 1994., ali koji nisu u skladu sa zahtjevima primjenjivim od 1. siječnja 1995.
- 1.6.3.7** Vagoni-cisterne za transport zapaljivih tekućih tereta s tokom zapaljenja iznad 55°C do 60 °C izrađeni prije 1. siječnja 1997. godine sukladno uvjetima koji su vrijedili do 31. prosinca 1996. godine prema propisima iz priloga XI, stavci 1.2.7, 1.3.8 i 3.3.3 koji su vrijedili do 1. siječnja 1997. godine smiju se i dalje rabiti.
- 1.6.3.8** Ako se zbog izmjena i dopuna u Propisu RID modificiraju neki pravilni otpremni nazivi plinova, nije potrebno modificirati nazive na pločicama na samoj ljusci (vidi 6.8.3.5.2 ili 6.8.3.5.3), pod uvjetom da se nazivi plinova na vagonima-cisternama, i baterijskim vagonima i vagonima s demontabilnim spremnicima ili na pločicama [vidi 6.8.3.5.6 (b) ili (c)], prilagode na prvom periodičnom pregledu koji uslijedi.

**1.6.3.9 i
1.6.3.10**

(Rezervirano)

- 1.6.3.11** Vagoni-cisterne i izgradne cisterne izrađene prije 1. siječnja 1997. godine sukladno zahtjevima koji vrijede do 31. prosinca 1996. godine, ali koji ne odgovara zahtjevima dodatka XI 3.3.3. i 3.3.4 koji vrijede od 1. siječnja 1997. godine, mogu se koristiti i nadalje.

1.6.3.12 i

1.6.3.13

(Obrisano)

- 1.6.3.14** Vagoni-cisterne proizvedeni prije 1. siječnja 1999. u skladu sa zahtjevima Priloga XI, točka 5.3.6.3, koji su bili na snazi do 31. prosinca 1998. i koji ne ispunjavaju zahtjeve Priloga XI, točka 5.3.6.3, primjenjive od 1. siječnja 1999., smiju se i dalje koristiti.

1.6.3.15

(Obrisano)

1.6.3.16

Za vagone cisterne i baterijske vagone proizvedene prije 1. siječnja 2007. koji ne udovoljavaju zahtjevima u 4.3.2, 6.8.2.3, 6.8.2.4 i 6.8.3.4 u vezi s dosjeom cisterne, zadržavanje dokumenata za dosje cisterne počinje najkasnije prilikom prvog periodičnog pregleda nakon 30. lipnja 2007.

1.6.3.17

(Obrisano)

1.6.3.18

Vagoni-cisterne i baterijski vagoni izgrađeni prije 1. siječnja 2003. godine u skladu s uvjetima primjenjivim do 30. lipnja 2001. godine, koji, međutim, ne udovoljavaju uvjetima primjenjivim od 1. srpnja 2001. godine mogu se i dalje koristiti.

Međutim, moraju biti označeni odgovarajućim oznakama spremnika i odgovarajućim alfanumeričkim oznakama iz posebnih odredbi TC i TE u skladu s 6.8.4.

- 1.6.3.19** (Rezervirano)
- 1.6.3.20** Vagoni-cisterne, izrađene prije 1. srpnja 2003. godine u skladu s uvjetima koji su vrijedili do 31. prosinca 2002. godine, ali koje ne odgovaraju zahtjevima u 6.8.2.1.7 primjenjive od 1.siječnja 2003. godine i posebne odredbe TE15 od 6.8.4.(b) primjenjive od 1.siječnja 2003. do 31.prosinca 2006. godine mogu se koristiti i nadalje.
- 1.6.3.21** (Obrisano)
- 1.6.3.22** Vagoni –cisterne s tijelom spremnika od aluminijskih legura, napravljeni prije 1. siječnja 2003. godine prema propisima koji su vrijedili do 31. prosinca 2002. godine, a ne odgovaraju propisima koji vrijede od 1. siječnja 2003. godine, smiju se rabiti i dalje.
- 1.6.3.23** (Obrisano)
- 1.6.3.24** Vagoni-cisterne za transport nagrizajućih plinova s UN brojem 1052, UN 1790 i UN 2073, napravljeni prije 1. siječnja 2003. godine prema propisima važećim do 31. prosinca 2002. godine, no koji ne odgovaraju propisima stavka 6.8.5.1.1 b), smiju se i dalje rabiti.
- 1.6.3.25** (Brisano)
- 1.6.3.26** Vagoni-cisterne izrađeni prije 1. siječnja 2007. godine u skladu s zahtjevima koji su stupili na snagu 31. prosinca 2006. godine, ali koje ne, udovoljavaju zahtjevima primjenjivim od 1. siječnja 2007. godine u svezi s označavanjem vanjskog računskog tlaka u skladu s 6.8.2.5.1, mogu ostati u uporabi.
- 1.6.3.27** (a) za vagone cisterne i baterijske vagone neopremljene automatskim spojnicama
- za plinove Klase 2 s razredbenim oznakama koje sadrže slova T, TF, TC, TO, TFC ili TOC, i
 - za tvari Klase 3 do 8 koje se prevoze u tekućem stanju pod oznakama spremnika L15CH, L15DH ili L21DH u stupcu (12) tablice A poglavlja 3.2,
- izgrađene prije 1. siječnja 2005., uređaji definirani u posebnoj odredbi TE 22 iz 6.8.4 moraju moći apsorbirati najmanje 500 kJ energije na svakom kraju vagona.
- (b) vagoni-cisterne i baterijski vagoni neopremljeni automatskim spojnicama
- za plinove Klase 2 s razredbenim oznakama koje sadržavaju samo slovo F, i
 - za tvari iz Klasa 3 do 8 koje se prevoze u tekućem stanju i kojima je oznaka spremnika L10BH, L10CH ili L10DH dodijeljena u stupcu (12) tablice A poglavlja 3.2,
- izgrađeni prije 1. siječnja 2007. godine, koji ne udovoljavaju primjenjivim uvjetima posebne odredbe TE22 iz 6.8.4, važeće od 1. siječnja 2007. godine, mogu se i dalje koristiti.
- Vagoni-cisterne i baterijski vagoni za prijevoz ovih plinova i tvari opremljenih automatskim spojnicama, izrađeni prije 1. srpnja 2015. i koji nisu u skladu s primjenjivim zahtjevima iz posebne odredbe TE 22 iz 6.8.4 koja je na snazi od 1. siječnja 2015. mogu se i dalje koristiti.
- 1.6.3.28** Vagoni-cisterne koji su napravljeni prije 1. siječnja 2005. godine prema propisima važećim od 31. prosinca 2004. godine, a ne odgovaraju propisima stavka 6.8.2.2.1 drugi podstavak, najkasnije se prilikom slijedeće rekonstrukcije ili popravka moraju nadograditi, ukoliko je to u praksi izvedivo, a provedeni radovi zahtijevaju demontažu dijelova.
- 1.6.3.29** Vagoni-cisterne koji su napravljeni prije 1. siječnja 2005. godine, a ne odgovaraju zahtjevima propisa iz stavka 6.8.2.2.4 važećima od 1. siječnja 2005. godine, smiju se rabiti i dalje.
- 1.6.3.30** (Rezervirano)
- 1.6.3.31** Vagon-cisterne i cisterne kao elementi koji formiraju baterijske vagone projektirani i izgrađeni u skladu s tehničkim kodeksom koji je bio na snazi u vrijeme njihove izgradnje u skladu s odredbama 6.8.2.primjenjivima u to vrijeme, još se uvijek mogu koristiti.
- 1.6.3.32** Vagoni-cisterne
- za plinove Klase 2 s razredbenim oznakama koje sadržavaju slovo/slova T, TF, TC, TO, TFC ili TOC, i

- za tvari kategorija 3 do 8 kojima je oznaka spremnika L15CH, L15DH ili L21DH dodijeljena u stupcu (12) tablice A poglavlja 3.2,

izgrađene prije 1. siječnja 2007. godine, koje ne udovoljavaju primjenjivim uvjetima posebne odredbe TE 25 iz 6.8.4 (b), važeće od 1. siječnja 2007. godine, mogu se i dalje koristiti.

Međutim, u vagone-cisterne za prijevoz plinova brojeva UN 1017 klor, UN 1749 klor trifluorida, UN 2189 diklorosilana, UN 2901 brom klorida i UN 3057 trifluoroacetil klorida, čija debljina stijenke na krajevima ne ispunjava uvjete posebne odredbe TE 25 (b), moraju biti ugrađeni uređaji u skladu s posebnom odredbom TE 25 (a), (c) ili (d).

- 1.6.3.33** Vagoni-cisterne i baterijski vagoni za plinove Klase 2 izgrađeni prije 1. siječnja 1986. godine u skladu sa zahtjevima primjenjivima do 31. prosinca 1985. godine i koji ne ispunjavaju zahtjeve iz 6.8.3.1.6 vezane uz odbojnice, još se uvijek mogu koristiti.
- 1.6.3.34** (Rezervirano)
- 1.6.3.35** (Obrisano)
- 1.6.3.36** Cisterne konstruirane prije 1. siječnja 2011. godine u skladu sa zahtjevima koji su na snazi do 31. prosinca 2010. godine, ali koji ne odgovaraju zahtjevima 6.8.2.1.29 primjenjivi od 1. siječnja 2011. godine, još uvijek se mogu koristiti.
- 1.6.3.37** (Obrisano)
- 1.6.3.38** Vagoni cisterne i baterijski vagoni projektirani i proizvedeni u skladu s normama važećima u vrijeme njihove proizvodnje (vidi 6.8.2.6 i 6.8.3.6), u skladu s odredbama Propisa RID primjenjivima u to vrijeme, mogu se i dalje koristiti osim ako je to ograničio posebnim prijelaznim mjerama.
- 1.6.3.39** Vagoni cisterne proizvedeni prije 1. srpnja 2011. godine u skladu sa zahtjevima iz odjeljka 6.8.2.2.3 važećima do 31. prosinca 2010. godine, ali koji, međutim, nisu usklađeni sa zahtjevima iz odjeljka 6.8.2.2.3, treći odlomak, vezanima uz položaj prigušivača plamena ili zaustavljača plamena, mogu se i dalje koristiti.
- 1.6.3.40** (Brisano)
- Dodatno se u ovom slučaju ne mora primjenjivati posebna odredba TE 25 navedena za tvari u stupcu (13) Tablice A u Poglavlju 3.2., primjenjiva od 1. siječnja 2015
- 1.6.3.41** Vagoni cisterne izgrađene prije 1. srpnja 2013. godine u skladu sa zahtjevima koji su bili važeći do 31. prosinca 2012. godine, ali koje ne udovoljavaju odredbama za označavanje iz 6.8.2.5.2 ili 6.8.3.5.6 koje su primjenjive od 1. siječnja 2013. godine, mogu se i dalje označavati u skladu sa zahtjevima primjenjivim do 31. prosinca 2012. godine do sljedećeg redovitog pregleda nakon 1. srpnja 2013. godine.
- 1.6.3.42.** (Obrisano)
- 1.6.3.43** Vagoni cisterne izgrađeni prije 1. siječnja 2012. godine u skladu sa zahtjevima koji su bili na snazi do 31. prosinca 2012. godine, ali koji ne udovoljavaju zahtjevima od 6.8.2.6 vezanim uz standarde EN 14432:2006 i EN 14433:2006 koji su primjenjivi od 1. siječnja 2011. godine mogu se i dalje koristiti.
- 1.6.3.44** (Rezervirano)
- 1.6.3.45** Vagoni-cisterne za hladene ukapljene plinove izrađeni prije 1. srpnja 2017. u skladu sa zahtjevima koji su na snazi do 31. prosinca 2016., ali koji nisu u skladu sa zahtjevima iz 6.8.3.4.10, 6.8.3.4.11 i 6.8.3.5.4 primjenjivim od 1. siječnja 2017. mogu se i dalje koristiti do sljedećeg pregleda poslije 1. srpnja 2017. Dotad, kako bi se ispunili zahtjevi iz 4.3.3.5 i 5.4.1.2.2 (d), stvarno vrijeme držanja može biti procijenjeno ne uzimajući u obzir referentno vrijeme držanja.
- 1.6.3.46** Mogu se i dalje koristiti vagoni-cisterne izrađeni prije 1. srpnja 2017. u skladu sa zahtjevima koji su na snazi do 31. prosinca 2016., ali koji nisu u skladu sa zahtjevima iz 6.8.2.1.23 primjenjivim od 1. siječnja 2017.“

- 1.6.3.47** Vagoni-cisterne proizvedeni prije 1. srpnja 2019., opremljeni sigurnosnim ventilima koji ispunjavaju zahtjeve na snazi do 31. prosinca 2018., ali ne ispunjavaju zahtjeve posljednjeg podstavka točke 6.8.3.2.9, koji se primjenjuju od 1. siječnja 2019., a odnose se na njihovu konstrukciju ili zaštitu, mogu se nastaviti koristiti do idućeg međuperiodičnog ili redovitog pregleda nakon 1. siječnja 2021.
- 1.6.3.48** Ne uzimajući u obzir zahtjeve posebne odredbe TU 42 iz točke 4.3.5, primjenjive od 1. siječnja 2019., vagoni-cisterne čija je ljuska izvedena od aluminijskih legura, uključujući one sa zaštitnim premazom, koji su se koristili prije 1. siječnja 2019. za prijevoz tvari čija je pH vrijednost niža od 5,0 ili viša od 8,0, mogu se nastaviti koristiti za prijevoz takvih tvari do 31. prosinca 2026.
- 1.6.3.49** Vagoni-cisterne proizvedeni prije 1. srpnja 2019. u skladu sa zahtjevima na snazi do 31. prosinca 2018., ali koji ne ispunjavaju zahtjeve točke 6.8.2.2.10, primjenjive od 1. siječnja 2019., a koji se odnose na tlak pri pucanju rasprskavajućih pločica ventila, mogu se nastaviti koristiti.
- Vagoni-cisterne proizvedeni prije 1. srpnja 2019. u skladu sa zahtjevima točke 6.8.2.2.3, koji su na snazi do 31. prosinca 2018., ali koji ne ispunjavaju zahtjeve pretposljednje stavke točke 6.8.2.2.3, a koji se odnose na uređaje za zaustavljanje požara na uređajima za prozračivanje i primjenjivi su od 1. siječnja 2019., mogu se nastaviti koristiti.
- 1.6.3.51** Vagoni-cisterne proizvedeni prije 1. srpnja 2019. u skladu sa zahtjevima na snazi do 31. prosinca 2018., ali koji ne ispunjavaju zahtjeve točke 6.8.2.1.23, primjenjive od 1. siječnja 2019., a koji se odnose na provjeru zavora u zglobnom dijelu krajeva spremnika, mogu se nastaviti koristiti.
- 1.6.3.52** Vagoni-cisterne proizvedeni prije 1. srpnja 2019. u skladu sa zahtjevima na snazi do 31. prosinca 2018., ali koji ne ispunjavaju zahtjeve točke 6.8.2.2.11, primjenjive od 1. siječnja 2019., mogu se nastaviti koristiti.
- 1.6.3.53** Potvrde za tipsko odobrenje izdane za vagone-cisterne i baterijske vagone prije 1. srpnja 2019. u skladu sa zahtjevima točke 6.8.2.3.1 na snazi do 31. prosinca 2018, ali koji ne ispunjavaju zahtjeve točke 6.8.2.3.1, primjenjive od 1. siječnja 2019., prema kojima vozila korištena u međunarodnom cestovnom prometu moraju imati razlikovni znak²⁵ države na čijem je teritoriju odobrenje izdano te registracijski broj, mogu se nastaviti koristiti.
- 1.6.3.54** Postupci koje koristi nadležno tijelo za odobrenje stručnjaka koji obavljaju aktivnosti u vezi s vagonima cisternama namijenjenima za prijevoz tvari, osim onih za koje se primjenjuju posebne odredbe TA 4 i TT 9 iz 6.8.4, koji su u skladu sa zahtjevima poglavlja 6.8 na snazi do 31. prosinca 2022., ali koji nisu u skladu sa zahtjevima iz 1.8.6 koji se primjenjuju na inspekcijska tijela od 1. siječnja 2023., smiju se nastaviti koristiti do 31. prosinca 2032.
- NAPOMENA:** Pojam „stručnjak” zamjenjuje se pojmom „inspekcijsko tijelo”.
- 1.6.3.55** Potvrde o odobrenju tipa izdane za vagone cisterne namijenjene za prijevoz tvari, osim onih za koje se primjenjuju posebne odredbe TA 4 i TT 9 iz 6.8.4, izdane prije 1. srpnja 2023. u skladu s Poglavljem 6.8 koje nisu u skladu sa zahtjevima iz 1.8.7 koji se primjenjuju od 1. siječnja 2023. smiju se nastaviti koristiti do kraja njihove valjanosti.
- 1.6.3.56** (Rezervirano)
- 1.6.3.57** Vagoni cisterne proizvedeni prije 1. srpnja 2024. u skladu sa zahtjevima na snazi do 31. prosinca 2022., ali koji nisu u skladu sa zahtjevima koji se primjenjuju od 1. siječnja 2023. u vezi s ugradnjom sigurnosnih ventila u skladu sa 6.8.3.2.9, mogu se nastaviti koristiti.
- 1.6.3.58** Postupci koje koristi nadležno tijelo za odobrenje stručnjaka, obavljanje pregleda u vezi s vagonima cisternama i uzajamno priznavanje takvih pregleda u skladu sa zahtjevima 6.8.2.4.6 na snazi do 31. prosinca 2022., ali koji nisu u skladu sa zahtjevima primjenjivima od 1. siječnja 2023., smiju se nastaviti koristiti do 31. prosinca 2032.
- NAPOMENA:** Tijekom tog razdoblja Tajništvo OTIF-a nastaviti će objavljivati popis priznatih stručnjaka za obavljanje ispitivanja i pregleda na spremnicima vagona cisterni u skladu sa zahtjevima 6.8.2.4.6 koji se primjenjuju do 31. prosinca 2022. odvojeno od popisa u skladu s 1.8.6.2.4 koji se primjenjuje od 1. siječnja 2023.

²⁵

Razlikovna oznaka države registracije koja se koristi na motornim vozilima i prikolicama u međunarodnom cestovnom prometu, npr. u skladu s Ženevskom konvencijom o cestovnom prometu iz 1949. ili Bečkom konvencijom o cestovnom prometu iz 1968.

- 1.6.3.59** Vagoni cisterne proizvedeni prije 1. srpnja 2023. u skladu sa zahtjevima koji vrijede do 31. prosinca 2022., ali koji ne odgovaraju zahtjevima posebne odredbe TE 26 iz 6.8.4 (b) primjenjivima od 1. siječnja 2023. mogu se nastaviti koristiti.
- 1.6.3.60** Vagoni cisterne koji su već opremljeni sigurnosnim ventilima koji udovoljavaju zahtjevima iz 6.8.3.2.9 koji se primjenjuju od 1. siječnja 2023. ne moraju isticati oznake u skladu sa 6.8.3.2.9.6 do sljedećeg međupregleda ili periodičnog pregleda nakon 31. prosinca 2023.
- 1.6.3.61** Vagoni cisterne proizvedeni prije 1. srpnja 2025. u skladu sa zahtjevima koji vrijede do 31. prosinca 2024., ali koji nisu u skladu sa zahtjevima iz pododjeljka 6.8.2.2.11 primjenjivima od 1. siječnja 2025. mogu se nastaviti koristiti.

1.6.4 Spremnik-kontejneri, prijenosni spremnici i MEGC-i

- 1.6.4.1** Spremnik-kontejneri izrađeni prije 1. siječnja 1988. godine u skladu s uvjetima koji su vrijedili do 31. prosinca 1987. godine, ali koji ne odgovaraju uvjetima koji su vrijedili od 1. siječnja 1988. godine, mogu se koristiti i nadalje.
- 1.6.4.2** Spremnik-kontejneri, izrađeni prije 1. siječnja 1993. godine u skladu sa zahtjevima koji su vrijedili do 31. prosinca 1992. godine, ali nisu sukladni s uvjetima koji su vrijedili od 1. siječnja 1993. godine, mogu se koristiti i nadalje.
- 1.6.4.3** Spremnik-kontejneri, izrađeni prije 1. siječnja 1995. godine u skladu s uvjetima koji su vrijedili do 31. prosinca 1994. godine, ali koji nisu u skladu sa zahtjevima koji su vrijedili od 1. siječnja 1995. godine, mogu se koristiti i nadalje.
- 1.6.4.4** Spremnik-kontejneri za transport zapaljivih tekućina s točkom zapaljenja iznad 55°C do 61 °C izrađeni prije 1. siječnja 1997. godine sukladno uvjetima koji su vrijedili do 31. prosinca 1996. godine prema propisima iz Priloga X, stavci 1.2.7, 1.3.8 i 3.3.3 koji su vrijedili do 1. siječnja 1997. godine smiju se i dalje rabiti.
- 1.6.4.5** Ako se zbog izmjena i dopuna u Propisu RID neki pravilni otpremni nazivi plinova modificiraju, nije potrebno modificirati nazive na pločici ili samoj ljusci (vidi 6.8.3.5.2 ili 6.8.3.5.3), pod uvjetom da se nazivi plinova na spremnik-kontejnerima i MEGC-i ili na pločicama [vidi 6.8.3.5.6 (b) ili (c)], prilagode na prvomu periodičnom pregledu koji slijedi.
- 1.6.4.6** Spremnik-kontejneri izrađeni prije 1. siječnja 2007. godine u skladu s zahtjevima koji su stupili na snagu 31. prosinca 2006. godine, ali koji nisu sukladni sa zahtjevima primjenjivim od 1. siječnja 2007. godine za označavanje vanjskog proračunskog tlaka u skladu s 6.8.2.5.1, mogu ostati u uporabi.
- 1.6.4.7** Spremnik-kontejneri, izrađeni prije 1. siječnja 1997. godine u skladu sa zahtjevima koji su vrijedili do 31. prosinca 1996. godine, ali koji nisu sukladni sa zahtjevima rubnih brojeva 212 332 i 212 333 koji su vrijedili od 1. siječnja 1997. godine, mogu se koristiti i dalje.
- 1.6.4.8** Spremnik-kontejneri koji su izgrađeni prije 1. siječnja 1999. godine u skladu sa propisima Dodatka X, 5.3.6.3 primjenjivo do 31. prosinca 1998. godine i koji nisu sukladni sa propisima Dodatka X, 5.3.6.3 važećim od 01. siječnja 1999. godine, mogu se i dalje koristiti.
- 1.6.4.9** Spremnik-kontejneri i MEGC-i konstruirani i izrađeni u skladu s tehničkim kodeksom koji je bio na snazi u vrijeme njihove konstrukcije u skladu s odredbama 6.8.2.7 primjenjivima u to vrijeme, još se uvijek mogu koristiti.
- 1.6.4.10** (Brisano)
- 1.6.4.11** (Rezervirano)
- 1.6.4.12** Spremnik-kontejneri i MEGC-i, izrađeni prije 1. siječnja 2003. godine u skladu s uvjetima koji su vrijedili do 30. lipnja 2001. godine, ali koji nisu sukladni sa zahtjevima koji su vrijedili od 1. srpnja 2001. godine, mogu se koristiti i nadalje.
- Međutim, oni moraju biti označeni odgovarajućim spremnikom koda, a ako je primjenjivo i odgovarajućim alfanumeričkim kodovima posebnih propisa TC i TE u skladu sa 6.8.4.
- 1.6.4.13** Spremnik-kontejneri, izrađeni prije 1. srpnja 2003. u skladu s uvjetima koji su vrijedili do 31. prosinca 2002. godine, ali koji ne odgovaraju uvjetima odredbe u 6.8.2.1.7 primjenjivo od 1. siječnja 2003. godine

i posebne odredbe TE15 od 6.8.4(b) primjenjivo od 1. siječnja 2003. do 31. prosinca 2006. godine, mogu se koristiti i nadalje.

- 1.6.4.14** Spremnik-kontejneri za transport nagrizajućih plinova s UN brojem 1052, UN 1790 i UN 2073, napravljene prije 1. siječnja 2003. godine prema propisima važećim do 31. prosinca 2002. godine, no koje ne odgovaraju propisima stavka 6.8.5.1.1 b), smiju se i dalje rabiti.
- 1.6.4.15 i 1.6.4.17** (Obrisano)
- 1.6.4.18** Za kontejnerske cisterne i MEGC-ove proizvedene prije 1. siječnja 2007. koji ne udovoljavaju zahtjevima u 4.3.2, 6.8.2.3, 6.8.2.4 i 6.8.3.4 u vezi s dosjeom cisterne, zadržavanje dokumenata za dosje cisterne počinje najkasnije prilikom prvog periodičnog pregleda nakon 30. lipnja 2007.
- 1.6.4.19** (Brisano)
- 1.6.4.20** Vakuumski djelujuće spremnik-kontejnere za otpad, izrađene prije 1. srpnja 2005. godine u skladu sa zahtjevima koji su vrijedili do 31. prosinca 2004. godine, ali ne odgovaraju zahtjevima u 6.10.3.9 koji su vrijedili od 1. siječnja 2005. godine, mogu se koristiti i nadalje.
- 1.6.4.21 do**
- 1.6.4.29** (Rezervirano)
- 1.6.4.30** Prijenosni spremnici i UN MEGC-i koji ne odgovaraju zahtjevima za izradu primjenjivim od 1. siječnja 2007. godine, ali koji su izrađeni u skladu s potvrđama o odobravanju koje su bile izdane prije 1. siječnja 2008. godine mogu i dalje biti u uporabi.
- 1.6.4.31 i 1.6.4.32** (Obrisano)
- 1.6.4.33** Unatoč odredbama 4.3.2.2.4, spremnik-kontejneri namijenjeni prijevozu ukapljenih plinova ili hlađenih ukapljenih plinova, koji ispunjavaju primjenjive konstrukcijske zahtjeve Propisa RID, ali koji su prije 1. srpnja 2009. godine podijeljeni komorama ili valobranima u odjeljke zapremine najviše 7.500 litara, još se uvijek mogu puniti na više od 20% i manje od 80% svoje zapremine.
- 1.6.4.34 do 1.6.4.36** (Obrisano)
- 1.6.4.37** Prijenosni spremnici i MEGC-i proizvedeni prije 1. siječnja 2012. godine, koji su usklađeni sa zahtjevima za označavanje iz Odjeljaka 6.7.2.20.1, 6.7.3.16.1, 6.7.4.15.1 ili 6.7.5.13.1 primjenjivima do 31. prosinca 2010. godine, po potrebi, mogu se nastaviti koristiti ako su u skladu sa svim drugim relevantnim zahtjevima iz Propisa RID primjenjivima od 1. siječnja 2011. godine, uključujući, po potrebi, zahtjev iz odjeljka 6.7.2.20.1 (g) za označavanje simbolom "S" na ploči kada su kućište ili odjeljak podijeljeni pregradama u odjeljke kapaciteta najviše 7.500 litara.
- 1.6.4.38** (Obrisano)
- 1.6.4.39** Spremnik-kontejneri i MEGC-i projektirani i proizvedeni u skladu s normama primjenjivima u vrijeme njihove proizvodnje (vidi 6.8.2.6 i 6.8.3.6), u skladu s odredbama Propisa RID primjenjivima u to vrijeme, mogu se i dalje koristiti, osim ako je to ograničio posebnim prijelaznim mjerama.
- 1.6.4.40** Spremnik-kontejneri proizvedeni prije 1. srpnja 2011. godine u skladu sa zahtjevima iz odjeljka 6.8.2.2.3 važećima do 31. prosinca 2010. godine, ali koji, međutim, nisu usklađeni sa zahtjevima iz odjeljka 6.8.2.2.3, treći odlomak, vezanima uz položaj prigušivača plamena ili zaustavljača plamena, mogu se i dalje koristiti.
- 1.6.4.41** (Brisano)
- 1.6.4.42** Spremnik-kontejneri izgrađeni prije 1. srpnja 2013. u skladu sa zahtjevima koji su primjenjivi do 31. prosinca 2012. godine, ali koji ne odgovaraju odredbama za označavanje iz 6.8.2.5.2 ili 6.8.3.5.6 koje su primjenjive od 1. siječnja 2013. godine mogu se i dalje označavati u skladu sa zahtjevima koji su primjenjivi od 31. prosinca 2012. godine do sljedećeg redovitog pregleda nakon 1. srpnja 2013. godine.

- 1.6.4.43** Prijenosni spremnici i MEEG-ovi proizvedeni prije 1. siječnja 2014. godine ne moraju udovoljavati zahtjevima iz 6.7.2.13.1 (f), 6.7.3.9.1 (e), 6.7.4.8.1 (e) i 6.7.5.6.1 (d) za označavanje uređaja za smanjenje tlaka.
- 1.6.4.44 i 1.6.4.45** (Obrisano)
- 1.6.4.46** Spremnik-kontejneri izgrađeni prije 1. siječnja 2012. godine u skladu sa zahtjevima koji su primjenjivi do 31. prosinca 2012. godine, ali koji ne udovoljavaju zahtjevima iz 6.8.2.6 vezanim uz standarde EN 14432:2006 i EN 14433:2006 koji su primjenjivi od 1. siječnja 2011. godine mogu se i dalje koristiti.
- 1.6.4.47** Spremnik-kontejneri za hladene ukapljene plinove izgrađeni prije 1. srpnja 2017. u skladu sa zahtjevima koji su na snazi do 31. prosinca 2016., ali koji nisu u skladu sa zahtjevima iz 6.8.3.4.10, 6.8.3.4.11 i 6.8.3.5.4 primjenjivim od 1. siječnja 2017. mogu se i dalje koristiti do sljedećeg pregleda poslije 1. srpnja 2017. Dotad, kako bi se ispunili zahtjevi iz 4.3.3.5 i 5.4.1.2.2 (d) stvarno vrijeme držanja može biti procijenjeno ne uzimajući u obzir referentno vrijeme držanja.
- 1.6.4.48** Mogu se i dalje koristiti spremnik-kontejneri izgrađeni prije 1. srpnja 2017. u skladu sa zahtjevima koji su na snazi do 31. prosinca 2016., ali koji nisu u skladu sa zahtjevima iz 6.8.2.1.23 primjenjivim od 1. siječnja 2017.
- 1.6.4.49** Spremnici-kontejneri proizvedeni prije 1. srpnja 2019., opremljeni sigurnosnim ventilima koji ispunjavaju zahtjeve na snazi do 31. prosinca 2018., ali ne ispunjavaju uvjete posljednjeg podstavka točke 6.8.3.2.9, primjenjive od 1. siječnja 2019., a koji se odnose na njihovu konstrukciju ili zaštitu, mogu se nastaviti koristiti do idućeg međuperiodičnog ili redovitog pregleda nakon 1. siječnja 2021.
- 1.6.4.50** Ne uzimajući u obzir zahtjeve posebne odredbe TU 42 iz točke 4.3.5 primjenjive od 1. siječnja 2019., spremnici-kontejneri čija je ljuska izvedena od aluminijskih legura, uključujući one sa zaštitnim premazom, koji su se koristili prije 1. siječnja 2019. za prijevoz tvari čija je pH vrijednost niža od 5,0 ili viša od 8,0, mogu se nastaviti koristiti za prijevoz takvih tvari do 31. prosinca 2026.
- 1.6.4.51** Spremnici-kontejneri proizvedeni prije 1. srpnja 2019. u skladu sa zahtjevima na snazi do 31. prosinca 2018., ali koji ne ispunjavaju zahtjeve točke 6.8.2.2.10 primjenjive od 1. siječnja 2019., koji se odnose na tlak pri pucanju rasprskavajućih pločica ventila, mogu se nastaviti koristiti.
- 1.6.4.52** Spremnici-kontejneri proizvedeni prije 1. srpnja 2019. u skladu sa zahtjevima točke 6.8.2.3.3 na snazi do 31. prosinca 2018., ali koji ne ispunjavaju zahtjeve prethodnog stavka točke 6.8.2.3.3, koji se odnose na uređaje za zaustavljanje požara na uređajima za prozračivanje, primjenjive od 1. siječnja 2019., mogu se nastaviti koristiti.
- 1.6.4.53** Spremnici-kontejneri proizvedeni prije 1. srpnja 2019. u skladu sa zahtjevima na snazi do 31. prosinca 2018., ali koji ne ispunjavaju zahtjeve točke 6.8.2.1.23, primjenjive od 1. siječnja 2019., koji se odnose na provjeru zavora u globalnom dijelu krajeva spremnika, mogu se nastaviti koristiti.
- 1.6.4.54** Spremnici-kontejneri proizvedeni prije 1. srpnja 2019. u skladu sa zahtjevima na snazi do 31. prosinca 2018., ali koji ne ispunjavaju zahtjeve točke 6.8.2.2.11, primjenjive od 1. siječnja 2019., mogu se nastaviti koristiti.
- 1.6.4.55** Kontejnerske cisterne ojačane vlaknima od plastike proizvedene prije 1. srpnja 2021. u skladu sa zahtjevima koji vrijede do 31. prosinca 2020., ali koje, međutim, ne udovoljavaju zahtjevima za označavanje cisterni iz pododjeljka 6.9.6.1²⁶ primjenjivima od 1. siječnja 2021. mogu se nastaviti označavati u skladu sa zahtjevima primjenjivima do 31. prosinca 2020. do sljedećeg periodičnog pregleda nakon 1. srpnja 2021.
- 1.6.4.56** Tank kontejneri koji ne udovoljavaju zahtjevima iz 6.8.3.4.6 (b) primjenjivima od 1. siječnja 2023. smiju se nastaviti koristiti ako se međupregled obavlja najmanje šest godina nakon svakog periodičnog pregleda nakon 1. srpnja 2023.
- 1.6.4.57** Osim u odnosu na drugu alineju drugog stavka 6.8.1.5, postupci koje koristi nadležno tijelo za odobrenje stručnjaka koji obavljaju aktivnosti u vezi sa spremnik-kontejnerima namijenjenima za prijevoz tvari, osim onih za koje se primjenjuju posebne odredbe TA 4 i TT 9 iz 6.8.4, koji su u skladu sa zahtjevima poglavlja 6.8 na snazi do 31. prosinca 2022., ali koji nisu u skladu sa zahtjevima iz 1.8.6 koji se primjenjuju na inspeksijska tijela od 1. siječnja 2023., smiju se nastaviti koristiti do 31. prosinca 2032.

NAPOMENA: Pojam „stručnjak” zamjenjuje se pojmom „inspekcijsko tijelo”.

- 1.6.4.58** Potvrde o odobrenju tipa izdane za spremnik-kontejnere namijenjene za prijevoz tvari, osim onih za koje se primjenjuju posebne odredbe TA 4 i TT 9 iz 6.8.4, izdane prije 1. srpnja 2023. u skladu s Poglavljem 6.8, ali koje nisu u skladu sa zahtjevima iz 1.8.7 koji se primjenjuju od 1. siječnja 2023. smiju se nastaviti koristiti do kraja njihove valjanosti.
- 1.6.4.59** **Kontejneri cisterne od plastike pojačane karbonskim vlaknima proizvedeni prije 1. srpnja 2033. u skladu sa zahtjevima iz poglavlja 6.9 koji vrijede do 31. prosinca 2022. mogu se nastaviti koristiti u skladu s odredbama iz poglavlja 4.4. koje vrijede do 31. prosinca 2022.**
- 1.6.4.60** Spremnik-kontejneri proizvedeni prije 1. srpnja 2024. u skladu sa zahtjevima na snazi do 31. prosinca 2022., ali koji nisu u skladu sa zahtjevima koji se primjenjuju od 1. siječnja 2023. u vezi s ugradnjom sigurnosnih ventila u skladu sa 6.8.3.2.9, mogu se nastaviti koristiti.
- 1.6.4.61** Spremnik-kontejneri proizvedeni prije 1. srpnja 2023. u skladu sa zahtjevima koji vrijede do 31. prosinca 2022., ali koji ne odgovaraju zahtjevima iz drugog i trećeg stavka 6.8.2.2.4 koji se primjenjuju od 1. siječnja 2023. mogu se nastaviti koristiti.
- 1.6.4.62** Spremnik-kontejneri proizvedeni prije 1. srpnja 2023. u skladu sa zahtjevima koji vrijede do 31. prosinca 2022., ali koji ne odgovaraju zahtjevima iz drugog i trećeg stavka 6.8.2.1.18 koji se primjenjuju od 1. siječnja 2023. mogu se nastaviti koristiti.
- 1.6.4.63** Spremnik-kontejneri proizvedeni prije 1. srpnja 2023. u skladu sa zahtjevima koji vrijede do 31. prosinca 2022., ali koji ne odgovaraju zahtjevima posebne odredbe TE 26 iz 6.8.4 (b) primjenjivima od 1. siječnja 2023. mogu se nastaviti koristiti.
- 1.6.4.64** Spremnik-kontejneri koji su već opremljeni sigurnosnim ventilima koji udovoljavaju zahtjevima iz 6.8.3.2.9 koji se primjenjuju od 1. siječnja 2023. ne moraju isticati oznake u skladu sa 6.8.3.2.9.6 do sljedećeg međupregleda ili periodičnog pregleda nakon 31. prosinca 2023.
- 1.6.4.65** **Kontejneri cisterne proizvedeni prije 1. srpnja 2025. u skladu sa zahtjevima koji vrijede do 31. prosinca 2024., ali koji nisu u skladu sa zahtjevima iz pododjeljka 6.8.2.2.11 primjenjivima od 1. siječnja 2025. mogu se nastaviti koristiti.**
- 1.6.4.66** **Prenosive cisterne proizvedene prije 1. srpnja 2027. u skladu sa zahtjevima na snazi do 31. prosinca 2024., ali koji nisu u skladu sa zahtjevima iz pododjeljka 6.7.4.15.1 (i) (iv) koji se primjenjuju od 1. siječnja 2025. mogu se nastaviti koristiti.**
- 1.6.5** (Rezervirano)
- 1.6.6** **Klasa 7**
- 1.6.6.1** **Paketi koji ne zahtijevaju odobrenja nadležnih tijela za konstrukciju prema izdanjima Pravila organizacije IAEA za siguran prijevoz radioaktivnih tvari iz 1985., 1985. (s izmjenama i dopunama iz 1990.), 1996., 1996. (revidirano), 1996. (s izmjenama i dopunama iz 2003.), 2005., 2009. ili 2012**
- Paketi koji ne zahtijevaju odobrenje konstrukcije od strane nadležnog tijela (izuzeti paketi, paketi tipa IP-1, tipa IP-2, tipa IP-3 i tipa A) ispunjavaju zahtjeve Propisa RID u potpunosti, osim što:
- (a) paketi koji ispunjavaju zahtjeve izdanja Pravila organizacije IAEA za siguran prijevoz radioaktivnih tvari iz 1985. ili 1985. (s izmjenama i dopunama iz 1990.):
- (i) mogu se nastaviti prevoziti pod uvjetom da su pripremljeni za prijevoz prije 31. prosinca 2003. i podliježu zahtjevima iz odlomka 1.6.6.2.3, ako je primjenjivo; ili
- (ii) mogu se nastaviti koristiti ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
- nisu konstruirani da sadrže uranijev heksafluorid;
 - primjenjuju se primjenjivi zahtjevi iz odjeljka 1.7.3;

- primjenjuju se granice aktivnosti i klasifikacija iz odjeljka 2.2.7;
- primjenjuju se zahtjevi i kontrole za prijevoz iz dijelova 1., 3., 4., 5. i 7.; i
- ambalaža nije proizvedena ili preinačena nakon 31. prosinca 2003

(b) paketi koji ispunjavaju zahtjeve izdanja Pravila organizacije IAEA za siguran prijevoz radioaktivnih tvari iz 1996., 1996. (revidirano), 1996. (s izmjenama i dopunama iz 2003.), 2005., 2009. ili 2012:

(i) mogu se nastaviti prevoziti pod uvjetom da su pripremljeni za prijevoz prije 31. prosinca 2025. i podliježu zahtjevima iz odlomka 1.6.6.2.3, ako je primjenjivo; ili;

(ii) mogu se nastaviti koristiti ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- primjenjuju se primjenjivi zahtjevi iz odjeljka 1.7.3;
- primjenjuju se granice aktivnosti i klasifikacija iz odjeljka 2.2.7;
- primjenjuju se zahtjevi i kontrole za prijevoz iz dijelova 1., 3., 4., 5. i 7.; i
- ambalaža nije proizvedena ili preinačena nakon 31. prosinca 2025.;

1.6.6.2 **Konstrukcije paketa odobrene prema izdanjima Pravila organizacije IAEA za siguran prijevoz radioaktivnih tvari iz 1985., 1985. (s izmjenama i dopunama iz 1990.), 1996., 1996. (revidirano), 1996. (s izmjenama i dopunama iz 2003.), 2005., 2009. ili 2012.**

1.6.6.2.1 Paketi koji zahtijevaju odobrenje konstrukcije od strane nadležnog tijela ispunjavaju zahtjeve ADR-a u potpunosti, osim što::

(a) ambalaža koja je proizvedena prema konstrukciji pakiranja koju je odobrilo nadležno tijelo u skladu s odredbama izdanja Pravila organizacije IAEA za siguran prijevoz radioaktivnih tvari iz 1985. ili 1985. (s izmjenama i dopunama 1990.) može se nastaviti upotrebljavati ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (i) konstrukcija paketa podliježe multilateralnom odobrenju;
- (ii) primjenjuju se primjenjivi zahtjevi odjeljka 1.7.3;
- (iii) primjenjuju se granice aktivnosti i klasifikacija iz odjeljka 2.2.7;
- (iv) primjenjuju se zahtjevi i kontrole za prijevoz iz dijelova 1., 3., 4., 5. i 7.;
- (v) (Rezervirano);

(b) ambalaža koja je proizvedena prema konstrukciji pakiranja koju je odobrilo nadležno tijelo u skladu s odredbama izdanja Pravila organizacije IAEA za siguran prijevoz radioaktivnih tvari iz 1996., 1996. (revidirano), 1996. (s izmjenama i dopunama iz 2003.), 2005., 2009. ili 2012. može se nastaviti upotrebljavati ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (i) konstrukcija paketa podliježe multilateralnom odobrenju nakon 31. prosinca 2025.;
- (ii) primjenjuju se primjenjivi zahtjevi odjeljka 1.7.3;
- (iii) primjenjuju se granice aktivnosti i klasifikacija iz točke 2.2.7;
- (iv) primjenjuju se zahtjevi i kontrole za prijevoz iz dijelova 1., 3., 4., 5. i 7.

1.6.6.2.2 Nije dopušteno započeti novu proizvodnju ambalaže prema konstrukciji paketa koja zadovoljava odredbe izdanja Sigurnosne serije br. 6 organizacije IAEA iz 1973., 1973. (s izmjenama i dopunama), 1985., i 1985. (s izmjenama i dopunama iz 1990).

- 1.6.6.2.3** Nakon 31. prosinca 2028. neće biti dopušteno započeti novu proizvodnju ambalaže prema konstrukciji paketa koja zadovoljava odredbe izdanja Pravila organizacije IAEA za siguran prijevoz radioaktivnih tvari iz 1996., 1996. (revidirano), 1996. (s izmjenama i dopunama iz 2003.), 2005., 2009. ili 2012
- 1.6.6.3** **Paketi izuzeti od zahtjeva za kalave materijale prema izdanjima RID-a iz 2011. i 2013. (izdanje Pravila organizacije IARA za siguran prijevoz radioaktivnih tvari iz 2009.)**
- Paketi koji sadrže kalav materijal koji je izuzet iz razredbe kao „KALAV“ sukladno 2.2.7.2.3.5 (a) (i) ili (iii) izdanja Propisa RID iz 2011. i 2013. (stavci 417 (a) (i) ili (iii) izdanja pravila organizacije IAEA za siguran prijevoz radioaktivnih tvari iz 2009. godine) pripremljeni za prijevoz prije 31. prosinca 2013. mogu se nastaviti prevoziti i mogu se nastaviti klasificirati kao nekalavi ili kalavi s izuzećem osim što se na vagon primjenjuju ograničenja za pošiljke iz Tablice 2.2.7.2.3.5 ovih izdanja. Pošiljka se prevozi prema isključivoj namjeni.
- 1.6.6.4** **Posebni oblik radioaktivnoga materijala odobren prema izdanjima Pravila organizacije IAEA za siguran prijevoz radioaktivnih tvari iz 1985., 1985. (s izmjenama i dopunama iz 1990.), 1996., 1996. (revidirano), 1996. (s izmjenama i dopunama iz 2003.), 2005., 2009. ili 2012**
- Posebni oblik radioaktivnoga materijala proizveden prema vrsti izradbe za koju je izdana jednostrana dozvola nadležnih tijela u skladu s izdanjima Pravila organizacije IAEA za siguran prijevoz radioaktivnih tvari iz 1985., 1985. (s izmjenama i dopunama iz 1990.), 1996., 1996. (revidirano), 1996. (s izmjenama i dopunama iz 2003.), 2005., 2009. ili 2012. može se i dalje koristiti ako je usklađen s obaveznim sustavom upravljanja u skladu s primjenjivim zahtjevima iz odjeljka 1.7.3. Ne dopušta se nova proizvodnja posebnog oblika radioaktivnog materijala prema vrsti izradbe za koju je izdana jednostrana dozvola nadležnih tijela u skladu s izdanjima Pravila organizacije IAEA za siguran prijevoz radioaktivnih tvari iz 1985. i 1985. (s izmjenama i dopunama iz 1990.). Ne dopušta se započeti novu proizvodnju radioaktivnih tvari posebnog oblika prema vrsti izradbe za koju je izdana jednostrana dozvola nadležnih tijela u skladu s izdanjima Pravila organizacije IAEA za siguran prijevoz radioaktivnih tvari iz 1996., 1996. (revidirano), 1996. (s izmjenama i dopunama iz 2003.), 2005., 2009. ili 2012. nakon 31. prosinca 2025.“.

Poglavlje 1.7

Opće odredbe za radioaktivne materijale

1.7.1

Područje primjene

NAPOMENA 1: U slučaju nuklearne ili radiološke opasnosti tijekom prijevoza radioaktivnih materijala, odredbe kako su ih utemeljile nadležne državne i/ili međunarodne organizacije, moraju se poštivati u cilju zaštite ljudi, vlasništva i okoliša. Propis RID temelji se na izdanju Pravila organizacije IAEA za siguran prijevoz radioaktivnih tvari iz 2018.

2: Mjere za pripravnost i odgovor temelje se na stupnjevanom pristupu i njima se uzimaju u obzir utvrđene opasnosti i njihove moguće posljedice, uključujući nastanak drugih opasnih tvari do kojeg može doći zbog reakcije između sadržaja pošiljke i okoline u slučaju nuklearne ili radiološke opasnosti. Smjernice za utvrđivanje tih mjera navedene su u dokumentima „Pripravnost i odgovor za nuklearnu i radiološku opasnost“, Serija sigurnosnih normi organizacije IAEA br. GSR dio 7, IAEA, Beč, (2015.); „Kriteriji za upotrebu u vezi s pripravnošću i odgovorom za nuklearnu i radiološku opasnost“, Serija sigurnosnih normi organizacije IAEA br. GSG-2, IAEA, Beč, (2011.); „Mjere za pripravnost za nuklearnu ili radiološku opasnost“, Serija sigurnosnih normi organizacije IAEA br. GS-G-2.1, IAEA, Beč, (2007.) i „Mjere za prekid nuklearne ili radiološke opasnosti“, Serija sigurnosnih normi organizacije IAEA br. GSG-11, IAEA, Beč, (2018.).

1.7.1.1

U Propisu RID su utvrđene sigurnosne norme kojima je omogućena prihvatljiva razina kontrole zračenja, kritičnosti i opasnosti od topline za ljude, imovinu i okoliš koji su povezani s prijevozom radioaktivnoga materijala. Propis RID temelji se na izdanju Pravila organizacije IAEA za siguran prijevoz radioaktivnih tvari iz 2018. Materijal s pojašnjenjima može se naći u „Savjetodavnom materijalu za Pravila organizacije IAEA za siguran prijevoz radioaktivnih tvari (izdanje iz 2018.)“, Serija sigurnosnih normi organizacije IAEA br. SSG-26 (Rev.1), IAEA, Beč (2019.).

1.7.1.2

Svrha Propisa RID jest uspostaviti uvjete koji se moraju zadovoljiti kako bi se osigurala sigurnost, kao i zaštititi ljude, imovinu i okoliš od štetnog utjecaja ionizirajućeg zračenja tijekom prijevoza radioaktivnog materijala. Zaštita se postiže pod sljedećim uvjetima:

- (a) teretni prostor za smještaj radioaktivnih sadržaja;
- (b) nadzor vanjskih brzina doze;
- (c) sprječavanje kritičnosti; i
- (d) sprječavanje štete prouzročene toplinom.

Zahtjevi su zadovoljeni najprije primjenom postupnoga pristupa ograničenjima sadržaja pakovanja i vagona i normama izradbe koje se primjenjuju na izradbu pakovanja ovisno o opasnosti od radioaktivnoga sadržaja. Drugo, zadovoljavaju se nametanjem uvjeta u pogledu izradbe i postupka pakovanja i održavanja ambalaže, uključujući proučavanje naravi radioaktivnoga sadržaja. Treće, zadovoljavaju se prema zahtjevu administrativne kontrole, uključujući, ako je potrebno, odobrenja nadležnih tijela. Konačno, dodatna zaštita osigurava se utvrđivanjem mjera za planiranje i pripremu odgovora na hitne situacije radi zaštite ljudi, imovine i okoliša

1.7.1.3

Propis RID se primjenjuje na prijevoz radioaktivnoga materijala željeznicom, uključujući prijevoz koji se odnosi na uzgrednu uporabu radioaktivnoga materijala. Prijevoz uključuje sve radnje i stanja povezana s premještanjem radioaktivnoga materijala; izradbu, proizvodnju, održavanje i popravak ambalaže te pripremu, otpremu, utovar, prijevoz - uključujući skladištenje u provozu - istovar i prihvatanje pošiljki radioaktivnoga sadržaja i pakovanja na konačnomu odredištu. Postupni pristup primjenjuje se na radne norme u Propisu RID u kojima postoje tri opće razine u pogledu odgovornosti:

- (a) rutinski uvjeti prijevoza (nema nesreća);
- (b) normalni uvjeti prijevoza (manje nesreće);
- (c) izvanredni uvjeti prijevoza (uz nesreće).

1.7.1.4

Odredbe navedene u Propisu RID ne primjenjuju se na sljedeće:

- (a) radioaktivnog materijala koje su sastavni dio prijevoznih sredstava;
- (b) radioaktivnog materijala premještenog unutar objekta koji je podložan odgovarajućim sigurnosnim odredbama važećima u objektu te ako premještaj ne uključuje javne prometnice ili željeznice;

- (c) radioaktivnog materijala ugrađenog ili usađenog u osobu ili živu životinju za potrebe dijagnoze ili liječenja;
- (d) radioaktivni materijal u ili na osobi koja se prevozi na liječenje jer je osoba bila izložena slučajnom ili namjernom unosu radioaktivnog materijala ili kontaminaciji;
- (e) radioaktivnog materijala u potrošačkim proizvodima s regulatornim odobrenjem, nakon njihove prodaje krajnjem korisniku;
- (f) prirodni materijali i rude sadrže prirodno prisutne radionuklide (koji mogu biti obrađeni), pod uvjetom da koncentracija aktivnosti materijala ne prelazi 10 puta vrijednosti navedene u tablici 2.2.7.2.2.1, ili izračunate u skladu s točkama 2.2.7.2.2.2 (a) i 2.2.7.2.2.3 do 2.2.7.2.2.6. Za prirodne materijale i rude koji sadrže prirodno prisutne radionuklide koji nisu u sekularnoj ravnoteži izračun koncentracije aktivnosti obavlja se u skladu s 2.2.7.2.2.4;
- (g) neradioaktivnih krutih tvari s radioaktivnim tvarima prisutnima na bilo kojoj površini u količinama koje ne premašuju ograničenje navedeno u pojmu "kontaminacije" pod 2.2.7.1.2.

1.7.1.5 Posebne odredbe za prijevoz izuzetih pakovanja

1.7.1.5.1 Izuzeti paketi koji mogu sadržavati radioaktivni materijal u ograničenim količinama, instrumenti, proizvedeni predmeti ili prazna ambalaža kako je navedeno u 2.2.7.2.4.1 podliježu samo sljedećim odredbama Dijelova 5 do 7:

- (a) primjenjivim odredbama navedenim pod 5.1.2.1, 5.1.3.2, 5.1.5.2.2, 5.1.5.2.3, 5.1.5.4, 5.2.1.10, 5.4.1.2.5.1 (f) (i) i (ii), 5.4.1.2.5.1 (i), 7.5.11 CW 33 (3.1), (4.3), (5.1) do (5.4) i (6); i
- (b) zahtjevima za izuzete pakete navedenima pod 6.4.4.

osim kada radioaktivni materijal posjeduje druga opasna svojstva i mora biti razvrstan u klasu koja nije Klasa 7 u skladu s posebnim odredbama 290 ili 369 Poglavlja 3.3, pri čemu se naprijed navedene odredbe pod (a) i (b) primjenjuju samo ako su relevantne i uz one koje se odnose na glavnu klasu.

1.7.1.5.2 Izuzeti paketi podliježu odgovarajućim odredbama svih drugih dijelova Propisa RID.

1.7.2 Program zaštite od radijacije

1.7.2.1 Prijevoz radioaktivnoga materijala mora biti predmetom programa zaštite od radijacije koji se sastoji od sustavnih sporazuma u svrhu obraćanja primjerene pozornosti mjerama zaštite od radijacije.

1.7.2.2 Razina zračenja u odnosu na pojedine osobe mora biti ispod važećih ograničenih količina. Zaštita i sigurnost moraju biti na najvećoj razini, kako bi razina zračenja pojedinačnih količina, broj izloženih osoba i vjerojatnost izloženosti djelovanju ostane na što nižoj razini u danim okolnostima, uzimajući u obzir gospodarske i društvene čimbenike, unutar ograničenja koje se odnose na pojedine osobe i predmetom su tih ograničenja. Mora se usvojiti strukturirani i sustavani pristup u koji moraju biti uključene razlike u odnosu na prijevoz i ostale aktivnosti.

1.7.2.3 Narav i opseg mjera koje se primjenjuju u programu moraju biti razmjerni količini i vjerojatnosti izloženosti radijaciji. U program moraju biti uključeni uvjeti iz 1.7.2.2, 1.7.2.4, 1.7.2.5. i 7.5.11 CW 33 (1.1). Dokumenti programa, prema zahtjevu, moraju biti na raspolaganju u svrhu nadzora koji provode nadležna tijela.

1.7.2.4 Kod profesionalnih izloženosti prouzročene obavljanjem djelatnosti prijevoza, kad se ocijeni da efektivna količina ili:

- (a) vjerojatno je da će biti između 1 mSv i 6 mSv na godinu, mora se provoditi program procjene praćenjem radnoga mjesta ili pojedinačnog praćenja; ili
- (b) vjerojatno može prelaziti 6 mSv na godinu, mora se provoditi pojedinačno praćenje.

Kad se provodi praćenje radnoga mjesta ili pojedinačno praćenje, mora postojati odgovarajuća arhiva u kojoj treba sve zabilježiti.

NAPOMENA: Kod profesionalnih izloženosti koja proizlazi iz prijevoznih aktivnosti, gdje se procjenjuje da efektivna količina najvjerojatnije neće premašiti 1 mSv u godini dana, nisu potrebni

nikakvi posebni radni uvjeti, detaljniji nadzor, programi procjene količina ili pojedinačno vođenje evidencije.

- 1.7.2.5** Radnici (vidjeti 7.5.11, CW 33 Napomena 3) moraju imati odgovarajuću obuku iz zaštite od zračenja, uključujući mjere opreza koje se moraju poštivati u cilju ograničavanja njihove profesionalne izloženosti i izloženosti drugih ljudi na koje bi mogao utjecati njihov rad.

1.7.3 Sustav upravljanja

Sustav upravljanja temeljen na međunarodnim, nacionalnim ili drugim normama prihvatljivima nadležnom tijelu uspostavlja se i provodi za sve aktivnosti u opsegu Propisa RID, kako je utvrđeno pod 1.7.1.3, kako bi se osigurala sukladnost s odnosnim odredbama Propisa RID. Nadležnom tijelu mora biti na raspolaganju potvrda da je specifikacija konstrukcije u potpunosti provedena. Proizvođač, pošiljatelj ili korisnik moraju biti spremni:

- (a) omogućiti nadzor objekata tijekom proizvodnje i korištenja; i
- (b) dokazati nadležnom tijelu sukladnost s Propisom RID.

Ako je potrebno odobrenje nadležnog tijela, takvo odobrenje uzima u obzir adekvatnost sustava upravljanja i ovisi o njoj.

1.7.4 Posebne odredbe

- 1.7.4.1** Posebne odredbe moraju biti odredbe koje su odobrila nadležna tijela, prema kojima se mogu prevoziti pakovanja koja ne zadovoljavaju zahtjeve Propisa RID primjenjive na radioaktivne tvari.

NAPOMENA: Posebne odredbe ne smatraju se privremenim izuzećem u skladu s točkom 1.5.1.

- 1.7.4.2** Pošiljke za koje se ne može ostvariti sukladnost bilo kojoj od važećih odredbi za radioaktivni materijal, ne smiju se prevoziti, osim prema posebnim odredbama. Ako se nadležna tijela usuglase da sukladnost odredbama radioaktivnog materijala Propisa RID nije moguća i da su potrebni sigurnosne norme utvrđene u Propisu RID dokazane alternativnim načinima u odnosu na one navedene u drugim odredbama Propisa RID, nadležna tijela mogu izdati odobrenje u svezi posebnih odredba prijevoza za jednu pošiljku ili planiranu seriju višestrukih pošiljaka. Ukupna razina sigurnosti u prijevozu mora biti barem ekvivalentna onoj koja bi postojala ako bi bili zadovoljeni svi vrijedeći uvjeti propisa RID. Za međunarodne pošiljke, potrebno je multilateralno odobrenje.

1.7.5 Radioaktivni materijal i ostala opasna svojstva

Osim radioaktivnih i fizijskih svojstava, svaki dopunski rizik sadržaja pakiranja, kao što je eksplozivnost, zapaljivost, samozapaljivost, kemijska otrovnost i korozivnost, također treba uzeti u obzir u dokumentaciji, pakiranju, obilježavanju, označavanju, obilježavanju, slaganju, izdvajanju i prijevozu kako bi bili sukladni važećim odredbama za opasne tvari u Propisu RID.

1.7.6 Nesukladnost

- 1.7.6.1** U slučaju nesukladnosti, u pogledu ograničenja u Propisu RID, u svezi brzina doze ili kontaminacije:

- (a) pošiljatelj, prijevoznik, primatelj i svaka organizacija uključena u prijevoz na koju to može utjecati, ako je primjenjivo, o nesukladnosti obavještava:
 - (i) prijevoznik ako se nesukladnost utvrdi tijekom prijevoza; ili
 - (ii) primatelj ako se nesukladnost utvrdi kod prijama;
- (b) pošiljatelj, prijevoznik, primatelj, prema potrebi:
 - (i) moraju poduzeti žurne korake da ublaže posljedice nesukladnosti;
 - (ii) moraju istražiti nesukladnost i uzroke, okolnosti i posljedice;
 - (iii) moraju poduzeti prikladne postupke da ublaže uzroke i okolnosti koje su dovele do nesukladnosti i spriječe ponavljanje njima sličnih uzroka i okolnosti koje bi dovele do nesukladnosti; te
 - (iv) moraju obavijestiti nadležna(e) tijelo(a) o uzrocima nesukladnosti i korektivnim ili preventivnim akcijama;
- (c) obavijest o nesukladnosti pošiljatelju odnosno nadležnom tijelu/tijelima mora se dostaviti što prije odnosno odmah kad se dogodi ili dok se događa izloženost izvanrednoj situaciji.

Poglavlje 1.8

Nadzorne i ostale mjere potpore kojima se osiguravaju sigurnosni uvjeti

1.8.1 Administrativni nadzor opasnih tvari

1.8.1.1 Nadležne institucije država članica Propisa RID na svomu teritoriju (području svoje nadležnosti) mogu u bilo koje vrijeme obaviti nadzor na licu mjesta da provjere jesu li zadovoljeni zahtjevi u svezi prijevoza opasnih tvari, uključujući, prema odredbi 1.10.1.5, odredbe u svezi sigurnosnih mjera.

Ovaj se nadzor mora obavljati tako da se ne ugroze osobe, imovina ili okoliš te bez značajnog ometanja željezničkog prometa.

1.8.1.2 Sudionici u prijevozu opasnih tvari (poglavlje 1.4), moraju bez odlaganja, u sklopu odgovarajućih obveza, nadležnim tijelima i njihovim predstavnicima dati sve potrebne obavijesti za provedbu nadzora.

1.8.1.3 Nadležna tijela mogu, također, u svrhu provedbe nadzora u prostorijama poduzeća koja sudjeluju u prijevozu opasnih tvari (poglavlje 1.4), obaviti nadzor, pregledati potrebne dokumente i uzeti uzorke opasnih tvari ili ambalaže radi ispitivanja, pod uvjetom da nije ugrožena sigurnost. Sudionici u prijevozu opasnih tvari (poglavlje 1.4), moraju, također, učiniti sve da su vagoni ili dijelovi vagona i opreme dostupne u svrhu kontrole kad je to moguće i razumno. Također, ako smatraju da je to nužno, mogu odrediti osobu u poduzeću koja treba pratiti nadležnu stručnu osobu .

1.8.1.4 Ako nadležna tijela primijete da nisu zadovoljeni uvjeti iz Propisa RID, mogu zabraniti pošiljku ili prekinuti postupak prijevoza dok se ne uklone primijećeni nedostaci ili mogu propisati druge mjere. Zabrana može uslijediti na licu mjesta ili na drugom mjestu prema odabiru tijela radi sigurnosti. Ove mjere ne smiju neprimjereno ometati željeznički promet.

1.8.2 Međusobna administrativna podrška

1.8.2.1 Države članice Propisa RID pri provedbi Propisa RID jedna drugoj daju službenu pomoć.

1.8.2.2 Ako u području neke države članice Propisa RID, neko poduzeće koje ima sjedište u drugoj državi članice Propisa RID, teškim i ponavljanim prekršajima pri transportu opasnih tvari ugrožava sigurnost transporta, ovi prekršaji se moraju priopćiti nadležnim institucijama u državi članici Propisa RID u kojoj navedeno poduzeće ima sjedište. Nadležne institucije države članice Propisa RID u čijem području su ustanovljeni teški ili ponovljeni prekršaji, mogu zahtijevati od nadležnih institucija države članice Propisa RID u kojoj navedeno poduzeće ima sjedište da se protiv jednog ili više prekršitelja poduzmu odgovarajuće mjere. Prijenos osobnih podataka dozvoljen je samo ako je to potrebno za praćenje teških ili ponovljenih prekršaja.

1.8.2.3 Institucije kojima je upućen zahtjev, priopćavaju nadležnim institucijama države članice Propisa RID na čijemu području se dogodilo kršenje propisa, mjere koje su, ako je potrebno, poduzete protiv poduzeća.

1.8.3 Sigurnosni savjetnik

1.8.3.1 Svaki prijevoznik čije aktivnosti uključuju slanje ili prijevoz opasnih tereta željeznicom ili s njima povezano pakiranje, utovarivanje, punjenje ili istovarivanje mora imenovati jednog ili više sigurnosnih savjetnika za prijevoz opasnih tereta, koji je odgovoran da se spriječe rizici svojstveni takvim djelatnostima u pogledu osoba, imovine i okoliša.

1.8.3.2 Nadležne institucije država članica Propisa RID mogu izdati odredbe da se zahtjevi ne primjenjuju na poduzeća:

- (a) čija se djelatnost prostire na transport opasnih tereta sa transportnim sredstvima koja pripadaju vojnim snagama ili spadaju pod odgovornost vojnih snaga, ili
- (b) čija je djelatnost u svezi količina u svakoj prijevoznoj jedinici (vagonu) koja ne premašuje one na koje se poziva u 1.1.3.6, 1.7.1.4 i u poglavljima 3.3, 3.4 i 3.5; ili
- (c) čije osnovne i sekundarne aktivnosti nisu pošiljka prijevoz ili s tim povezani sabijanje, punjenje, utovar ili istovar opasnih tvari, ali koja je povremeno u unutarnjem pošiljka prijevozu ili s tim

povezani sabijanje, punjenje, utovar ili istovar opasnih tvari koja predstavljaju malu opasnost ili rizik u svezi onečišćenja.

1.8.3.3

Osnovna obveza savjetnika u odnosu na odgovornost rukovoditelja poduzeća jest da prikladnim sredstvima i svim potrebnim postupcima u sklopu relevantnih aktivnosti poduzeća nastoji olakšati provedbu aktivnosti sukladno važećim uvjetima na najsigurniji način.

U svezi aktivnosti poduzeća, obveze savjetnika su sljedeće:

- praćenje sukladnosti s uvjetima kojima se regulira prijevoz opasnih tvari;
- savjetovanje svog poduzeća o prijevozu opasnih tvari;
- priprema godišnjega izvješća za upravu poduzeća ili za mjesna javna tijela, prema tome što je potrebno, o djelatnostima poduzeća u prijevozu opasnih tvari. Godišnja izvješća moraju se pohraniti u razdoblju od pet godina i na zahtjev biti dostupna državnim tijelima.

U obveze savjetnika, također, su uključeni praćenje običaja i postupaka u svezi relevantnih aktivnosti poduzeća:

- postupaka za usklađivanje s uvjetima kojima se regulira identificiranje opasnih tvari koja se prevozi;
- prakse poduzeća koja se pri kupovini prijevoznih sredstava uzima u obzir u pogledu mogućih posebnih zahtjeva u svezi prijevoza opasnih tvari;
- postupaka kontrole opreme koja se koristi u svezi prijevoza, sabijanja, punjenja, utovara ili istovara opasnih tvari;
- pravilnog osposobljavanja zaposlenika, uključujući o promjenama propisa i vođenja evidencije o takvom osposobljavanju;
- provedbe pravilnih postupaka u izvanrednim mjerama u slučaju nesreće ili nezgode koja može loše utjecati na sigurnost tijekom prijevoza, sabijanja, punjenja, utovara ili istovara opasnih tvari;
- istraživanja, ako je potrebno, i pripremanja izvješća o ozbiljnim nesrećama, nezgodama ili ozbiljnim prijestupima zabilježenima tijekom prijevoza, sabijanja, punjenja, utovara ili istovara opasnih tvari;
- provedbe odgovarajućih mjera da se izbjegne ponovna nesreća, nezgoda ili ozbiljni prijestup;
- vođenje brige o zakonskim odredbama i posebnim zahtjevima u svezi prijevoza opasnih tvari pri izboru i korištenju podizvođača ili trećih strana;
- provjere raspoložu li zaposlenici uključeni u slanje, prijevoz, sabijanje, punjenje, utovar ili istovar opasnih tvari, detaljnim radnim postupcima i uputama;
- uvođenje mjera da se poveća razina svjesnosti o opasnostima svojstvenima prijevozu, sabijanju, punjenju, utovaru i istovaru opasnih tvari;
- provedba postupaka verifikacije da se na vozilima osiguraju dokumenti i sigurnosna oprema koja mora pratiti prijevoz i sukladnost svake isprave i opreme s propisima;
- provedba postupaka verifikacije sukladnosti s uvjetima prema kojima se regulira sabijanje, punjenje, utovar i istovar;
- postojanje sigurnosnoga plana navedenoga u 1.10.3.2.

1.8.3.4

Savjetnik, također, može biti na čelu poduzeća, osoba koja ima druge obveze u poduzeću ili osoba koja nije izravno zaposlena u tom poduzeću, pod uvjetom da je ta osoba sposobna obavljati dužnosti savjetnika.

1.8.3.5

Svako uključeno poduzeće mora, na zahtjev, informirati nadležnu instituciju ili tijela koja u tu svrhu odredi svaka država članica Propisa RID o identitetu svoga savjetnika.

1.8.3.6

Ako su u nesreći oštećeni osoba, imovina ili okoliš ili se imovina ili okoliš ošteti u prijevozu, sabijanju, punjenju, utovaru ili istovaru koje obavlja navedeno poduzeće, nakon prikupljanja odgovarajućih informacija, savjetnik mora pripremiti izvješće o nesreći za upravu poduzeća ili za javne mjesne vlasti, već prema tomu što je prikladno. To izvješće ne smije zamijeniti moguće izvješće uprave poduzeća koje može biti potrebno prema drugim međunarodnim ili nacionalnim propisima.

1.8.3.7

Savjetnik za opasne terete mora imati važeće uvjerenje o profesionalnoj obuci za Transporte željeznicom (na tračnicama). Takav dokaz izdaje nadležna institucija ili služba koju odredi država članica Propisa RID.

1.8.3.8

Za dobivanje uvjerenja kandidat mora proći osposobljavanje i položiti ispit koji je odobrila nadležna institucija države članice Propisa RID.

1.8.3.9

Osnovna svrha osposobljavanja jest da kandidati dobiju dostatna znanja o rizicima svojstvenima prijevozu, sabijanju, punjenju, utovaru ili istovaru opasnih tvari, o primjenjivim zakonima, propisima i administrativnim odredbama za navedene načine prijevoza i o obvezama navedenima u 1.8.3.3.

1.8.3.10 Ispit moraju organizirati nadležna tijela ili ispitno tijelo koje imenuje nadležno tijelo. Ispitno tijelo ne smije biti provoditelj osposobljavanja.

Ispitno tijelo mora biti određeno u pisanom obliku. Odobrenje može imati ograničenu valjanost, a temeljeno je na sljedećim kriterijima:

- kompetentnosti ispitnoga tijela;
- specifikaciju oblika ispita koji predlaže ispitno tijelo, uključujući, ukoliko je potrebno, infrastrukturu i organizaciju elektronskih pregleda u skladu s 1.8.3.12.5 ukoliko se moraju provesti;
- mjere namijenjene osiguranju nepristranosti ispita;
- neovisnost tijela od svih fizičkih ili pravnih osoba koje zapošljavaju sigurnosne savjetnike.

1.8.3.11 Svrha ispita je da se utvrdi posjeduju li kandidati potrebnu razinu znanja za obavljanje dužnosti koje su kao obveza nametnute sigurnosnom savjetniku, kao što je navedeno u 1.8.3.3, u svrhu izdavanja uvjerenja propisanog u pododjeljku 1.8.3.7, a mora obuhvatiti barem sljedeće predmete:

- (a) znanje o vrstama posljedica prouzročenih nesrećom, uključujući opasne tvari i poznavanje osnovnih uzroka nesreća;
- (b) zahtjeve prema nacionalnim zakonima, međunarodnim konvencijama i sporazumima u pogledu sljedećeg, posebice:
 - razredba opasnih tvari (postupak klasificiranja otopina i smjesa, sastav popisa tvari, klase opasnih tvari i načina razredbe, narav opasnih tvari koja se prevozi, fizička, kemijska i otrovna svojstva opasnih tvari);
 - opće odredbe o pakiranju i **odredbe za cisterne** (tipovi, kôdovi, označavanje, struktura, početni i periodični nadzor i ispitivanje);
 - označavanje i obilježavanje, obilježavanje i označavanje narančastom pločom (označavanje i obilježavanje paketa stavljanje i skidanje listica opasnosti i narančastih ploča);
 - podaci u prijevoznoj ispravi (potrebne obavijesti);
 - postupak slanja pošiljki i ograničenja u svezi otpreme (zatvoren teret, prijevoz rasutog tereta, prijevoz u posrednom kontejneru za rasuti teret, prijevoz u kontejnerima i **prijevoz u cisternama**);
 - prijevoz putnika;
 - zabrane i mjere opreza u svezi zajedničkog utovara tvari;
 - odvajanje tvari;
 - ograničene količine koje se prevoze i izuzeća u svezi količina;
 - utovar i slaganje (**pakiranje, punjenje – stupanj punjenja ili omjer punjenja, prema potrebi –, utovar i istovar, slaganje i odvajanje**);
 - čišćenje i/ili odplinjavanje prije sabijanja, punjenja, utovara i nakon istovara;
 - posada, profesionalna obuka;
 - priloženi papiri (dokumentacija) koji će se nalaziti na vozilima - prijevozna isprava, pismene upute, kopija eventualnih iznimki ili neslaganja, ostali papiri;
 - pismene upute (provedba uputa i opreme za osobnu zaštitu);
 - ispuštanja opasnih tvari u okoliš ili propusnost onečišćivača u slučaju nesreće;
 - zahtjevi koji se odnose na prijevoznu opremu.

1.8.3.12 Ispiti

1.8.3.12.1 Ispit se mora sastojati od pisanoga ispita, koji se može dopuniti usmenim ispitom.

1.8.3.12.2 Nadležno tijelo ili ispitno tijelo koje imenuje nadležno tijelo mora nadzirati svaki ispit. Svaka manipulacija ili prijevara mora biti isključena u najvećoj mogućoj mjeri. Mora biti osigurana provjera identiteta kandidata. Tijekom pismenog ispita nije dozvoljena upotreba dokumentacije, osim međunarodnih ili nacionalnih propisa. Svi ispitni dokumenti moraju se evidentirati i čuvati u ispisanom obliku ili u obliku elektronske datoteke.

1.8.3.12.3 Elektronički mediji mogu se uporabljati samo ako dozvoli ispitno tijelo. To ne smije biti iz razloga da kandidat dođe do detaljnijih podataka (odgovora) preko elektroničkih medija nego samo da odgovori na pitanja.

1.8.3.12.4 Pismeni ispit mora se sastojati od dva dijela:

- (a) kandidati moraju dobiti upitnik u kojemu je približno 20 otvorenih pitanja kojima su obuhvaćeni najmanje teme navedene u 1.8.3.11. Međutim, može se koristiti i mogućnost višestrukoga odabira pitanja, među kojima su teme čija je posebna pozornost na:
- općim preventivnim i sigurnosnim mjerama;
 - razredba opasnih tvari;
 - općim odredbama o pakovanju, uključujući posude, spremnik-kontejnere, vagon-cisterne, itd.;
 - označavanje opasnosti, obilježavanje i obilježljivanje;
 - uputama u prijevoznim ispravama;
 - utovaru i slaganju;
 - posadama, profesionalnom osposobljavanju;
 - dokumentaciju za prijevoz vozilom i prijevoznim ispravama;
 - pismene upute;
 - zahtjevima u svezi prijevozne opreme;
- (b) kandidati moraju obaviti analizu slučaja, držeći se dužnosti savjetnika na kojega se poziva u 1.8.3.3, kako bi pokazali da imaju potrebne kvalifikacije za ispunjavanje obveza savjetnika.

1.8.3.12.5

Pismeni ispiti moraju se provoditi, u cijelosti ili dijelom, kao ispiti u elektronskom obliku, pri čemu se odgovori evidentiraju i procjenjuju koristeći tehnologije elektroničke obrade podataka (EDP), pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) hardver i softver mora provjeriti i prihvatiti nadležno tijelo ili ispitno tijelo koje imenuje nadležno tijelo;
- (b) mora se osigurati pravilno tehničko funkcioniranje. Mora postojati dogovor o tome hoće li se i kako nastaviti ispitivanje u slučaju kvara uređaja i aplikacija. Nikakva pomoć ne smije biti dostupna na ulaznim uređajima (npr. funkcija elektronskog pretraživanja), oprema dana prema 1.8.3.12.3 ne smije omogućiti kandidatima da komuniciraju s bilo kojim drugim uređajem tijekom ispita;
- (c) konačni unosi svakog kandidata moraju se zabilježiti. Utvrđivanje rezultata mora biti transparentno.

1.8.3.13

Nadležna institucija države članice Propisa RID mogu odlučiti da kandidati koji namjeravaju raditi za poduzeća koja su specijalizirana za prijevoz određene vrste opasnih tvari moraju biti ispitani samo u pogledu tvari koje se odnose na njihove aktivnosti. Vrste (klasifikacija) opasnih tvari su sljedeće:

- Klasa 1;
- Klasa 2;
- Klasa 7;
- Klase 3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 6.2, 8 i 9;
- UN br. 1202, 1203 i 1223, 3475 i avionsko gorivo klasificirano s UN brojem 1268 ili 1863.

U uvjerenju propisanom u 1.8.3.7 mora se jasno naznačiti da je valjano jedino za vrstu opasnih tvari koja se odnosi na taj pododjeljak, a savjetnik se ispituje prema uvjetima objašnjenima u 1.8.3.12.

1.8.3.14

Nadležno ili ispitno tijelo mora imati aktualnu listu pitanja koja su bila uključena u ispite.

1.8.3.15

Uvjerenje propisano u 1.8.3.7 mora imati oblik propisan u 1.8.3.18, a priznaju ga sve nadležne institucije države članice Propisa RID.

1.8.3.16

Valjanost i obnavljanje valjanosti uvjerenja

1.8.3.16.1

Uvjerenje mora vrijediti pet godina. Rok valjanosti uvjerenja može se produljiti od nadnevk isteka na pet godina ako u godini prije isteka roka vlasnik položi ispit. Nadležna tijela moraju odobriti ispit.

1.8.3.16.2

Svrha ispita jest utvrditi ima li vlasnik uvjerenja znanje nužno za obnašanje dužnosti navedene u 1.8.3.3. Potrebno znanje navedeno je u 1.8.3.11 (b), i mora uključivati dopune propisima koje su donijete nakon dodjele zadnje potvrde. Ispit se mora održavati i nadzirati na istim osnovama kao u 1.8.3.10 i 1.8.3.12 do 1.8.3.14. Međutim, vlasnici uvjerenja ne moraju obaviti analizu slučaja navedenu u 1.8.3.12.4 (b).

1.8.3.17

(Brisano)

1.8.3.18**Oblik uvjerenja**

Uvjerenje o stručnoj osposobljenosti sigurnosnoga savjetnika za prijevoz opasnih tvari

Uvjerenje br.:

Znak države koja izdaje uvjerenje:

Prezime:

Ime(na):

Datum i mjesto rođenja:

Nacionalnost:

Potpis vlasnika:

Vrijedi do za poduzeća koja prevoze opasne tvari i za poduzeća koja obavljaju sabijanje, punjenje, slanje, utovar i istovar:

☐ cestom ☐ željeznicom ☐ unutarnjim plovnim putovima

Izdalo:

Datum: Potpis:

1.8.3.19**Produljenje potvrde**

Kada savjetnik proširi opseg svoje potvrde tijekom njezinog razdoblja valjanosti na način da ispuni zahtjeve točke 1.8.3.16.2, kao razdoblje valjanosti nove potvrde smatrat će se razdoblje valjanosti prethodne potvrde.

1.8.4**Popis nadležnih tijela i tijela koja su ih imenovala**

Države članice Propisa RID šalju Središnjem uredu OTIF adrese nadležnih institucija za provođenje Propisa RID, u skladu sa državnim pravom, te službi adrese koje su one odredile i to odnoseći se na određenu odredbu Propisa RID. Isto tako potrebno je poslati i adrese na koje se šalju pojedini zahtjevi .

Središnji ured OTIF od zaprimljenih informacija stvara aktualni popis (listu) koju stalno ažurira. Takav popis i njegove izmjene dostavlja državama članicama Propisa RID.

1.8.5**Obavijesti o događajima u koje su uključene opasne tvari****1.8.5.1**

Ako se na području neke države ugovornice Propisa RID prilikom transporta opasnih tereta dogodi teška nezgoda ili neki drugi slučaj, onda prijevoznik istovarivač i, po potrebi, vlasnik ili upravitelj željezničke infrastrukture trebaju osigurati da nadležna institucija te države dobije izvješće u skladu sa uzorkom iz podstavka 1.8.5.4 najkasnije mjesec dana nakon nezgode.

1.8.5.2

Ta država članica Propisa RID, ako je to potrebno, dostavlja sa svoje strane izvješće Središnjem uredu OTIF s ciljem informiranja drugih država članica Propisa RID.

1.8.5.3

Događaj koji je predmetom izvješća u skladu sa 1.8.5.1 dogodio se ako je opasna tvar ispuštena ili ako postoji neizbježna opasnost od gubitka predmeta, ako je ozlijeđena osoba, ako se dogodila šteta materijalne naravi ili po okoliš, ili ako su u to uključena tijela, ili je u svezi toga zadovoljen jedan ili više sljedećih uvjeta:

Osobna ozljeda, znači smrt ili ozljeda do koje je došlo zbog izravne veze s opasnom tvari i ako se zbog ozljede zahtijeva:

- (a) intenzivna medicinska skrb;
- (b) boravak u bolnici barem jedan dan;
- (c) postoji nemogućnost rada barem tri uzastopna dana.

Gubitak predmeta, znači ispuštanje opasnih tvari:

- (a) prijevozne kategorije 0 ili 1 u količinama od 50 kg / 50 l ili više;

- (b) prijevozne kategorije 2 u količinama od 333 kg / 333 l ili više; ili
- (c) prijevozne kategorije 3 ili 4 u količinama od 1 000 kg / 1 000 l ili više.

Kriterij u svezi gubitka predmeta, također, se računa ako postoji prijeteca opasnost od gubitka predmeta u navedenim količinama. U pravilu, to se mora pretpostaviti ako zbog nekih oštećenja sadržaj više nije prikladan za daljnji prijevoz zbog bilo kojega razloga, te se više ne može osigurati dostatna razina sigurnosti (primjerice, zbog izobličenja cisterne ili kontejnera, preokretanja cisterne ili požara u neposrednoj blizini).

Ako je riječ o opasnim tvarima Klase 6.2, obveza izvješćivanja vrijedi bez količinskoga ograničenja.

U događajima u koja su uključeni radioaktivni materijali, kriteriji gubitka proizvoda su:

- (a) oslobađanje radioaktivnoga materijala iz ambalaže;
- (b) izloženost koja dovodi do prekršaja ograničenja postavljenih u propisima za zaštitu djelatnika i stanovništva od ionizirajućeg zračenja (Zaštita od zračenja i sigurnost izvora zračenja: Osnovne međunarodne sigurnosne norme“, Serija sigurnosnih normi organizacije IAEA br. GSR dio 3, IAEA, Beč (2014.); ili
- (c) kad postoji razlog vjerovati da je došlo do znatnoga pogoršanja u svezi sigurnosne funkcije bilo kojega pakovanja (zatvorenosti, zaštite, toplinske zaštite ili kritičnosti) koje je pakovanje moglo učiniti neprikladnim za daljnji prijevoz bez dodatnih sigurnosnih mjera.

NAPOMENA: Vidi uvjeti u 7.5.11 CW33 (6), za pošiljke koje se ne mogu isporučiti.

Materijalna šteta ili šteta u okolišu, znači ispuštanje opasnih tvari bez obzira na količinu ako procijenjeni iznos štete prelazi 50.000 eura. U tu svrhu ne uzima se u obzir šteta izravno uključena u prijevoz kojim se prevozi opasne tvari i na modalnu infrastrukturu, uvjetno uzetu u obzir u tu svrhu.

Uključenje tijela, znači izravno uključenje tijela ili službe za hitna stanja za vrijeme neželjenog događaja, u kojem su uključene opasne tvari i preseljenje osoba ili zatvaranje javnih prometnih itinerara (cesta/željeznica), barem tri sata zbog opasnosti nametnute opasnim tvarima.

Ako je potrebno, nadležna tijela mogu zahtijevati daljnje odgovarajuće obavijesti.

1.8.5.4

Oblik izvješća o događajima u prijevozu opasnih tvari

Izvješće o događajima u prijevozu opasnih tvari prema RID/ADR u poglavlju 1.8.5

Prijevoznik/		
Operater željezničke infrastrukture:		
Adresa:		
Osoba za kontakt:	Telefon:	Faks:

(Nadležna tijela moraju ukloniti ovaj popratni list prije dostave izvješća)

1. Način	
☐ Željeznicom Reg. broj vagona (alternativno)	☐ Cestom Registracija vozila (alternativno)
2. Datum i mjesto događanja	
Godina: Mjesec: Dan: Vrijeme:	
<u>Željeznicom</u> ☐ postaja ☐ paralelna/ranžirni kolodvor ☐ mjesto utovara/istovara/pretovara lokacija / država: ili ☐ otvorena pruga: opis pruge: kilometri:	<u>Cestom</u> ☐ naseljeno područje ☐ mjesto utovara/istovara/pretovara ☐ otvorena cesta lokacija / država:
3. Topografija	
☐ gradijent/kosina ☐ tunel ☐ most/podvožnjak ☐ križanje	
4. Posebni vremenski uvjeti	
☐ kiša ☐ snijeg ☐ led ☐ magla ☐ oluja praćena grmljavinom ☐ oluja temperatura: °C	
5. Opis događaja	
☐ iskakanje iz tračnica /slijetanje s ceste ☐ sudar ☐ preokretanje na bok / prevrtanje ☐ požar ☐ eksplozija ☐ gubitak ☐ tehnička pogreška	
Dodatni opis događaja:	

UN broj ⁽¹⁾	Klasa	Pakirna skupina	Procjena količine gubitka tvari (kg ili l) ⁽²⁾	Teretni prostor ⁽³⁾	Materijal teretnog prostora	Vrsta kvara na teretnom prostoru ⁽⁴⁾

(2) Za Klasu 7 treba unijeti vrijednosti prema kriterijima u 1.8.5.3.

- 1 gubitak
- 2 požar
- 3 eksplozija
- 4 kvar na konstrukciji

☐ tehnička pogreška ☐ kršenje sigurnosti utovara ☐ radni uzrok (željezničke djelatnosti) ☐ ostalo:

Osobna ozljeda u svezi uključenih opasnih tvari:

☐ da ☐ preseljenje osoba barem tri sata zbog uključenja opasnih stvari
☐ zatvaranje javnih prometnica barem tri sata zbog uključenja opasnih stvari
☐ ne

1-66

1.8.6 Administrativni nadzor aktivnosti opisanih u 1.8.7 i 1.8.8

Napomena 1: Za svrhe ovog odjeljka pojmovi:

- „odobreno inspekcijsko tijelo” znači inspekcijsko tijelo koje je odobrilo nadležno tijelo za obavljanje različitih aktivnosti u skladu s 1.8.6.1; i
- „priznato inspekcijsko tijelo” znači odobreno inspekcijsko tijelo koje je priznalo drugo nadležno tijelo.

Napomena 2: Nadležno tijelo može imenovati inspekcijsko tijelo da djeluje kao nadležno tijelo (vidi definiciju nadležnog tijela u 1.2.1).

1.8.6.1 Opća pravila

Nadležno tijelo Države ugovornice RID-a može odobriti inspekcijska tijela za sljedeće aktivnosti: ocjene sukladnosti, periodične preglede, međupreglede, izvanredne preglede, provjere puštanja u rad, **autorizacija i nadzor unutarnje inspekcijske službe** kako je navedeno u poglavljima 6.2 i 6.8.

1.8.6.2 Obveze nadležnog tijela

1.8.6.2.1 Kada nadležno tijelo odobri inspekcijsko tijelo za obavljanje aktivnosti navedenih u 1.8.6.1, akreditacija inspekcijskog tijela mora biti u skladu sa zahtjevima norme EN ISO/IEC 17020:2012 (osim članka 8.1.3) za tip A.

Kada nadležno tijelo odobri inspekcijsko tijelo za obavljanje periodičnih pregleda posuda pod tlakom u skladu s poglavljem 6.2, akreditacija inspekcijskog tijela mora biti u skladu sa zahtjevima norme EN ISO/IEC 17020:2012 (osim članka 8.1.3) za tip A ili tip B.

Akreditacija mora jasno obuhvaćati aktivnosti koje su odobrene.

Kada nadležno tijelo samostalno obavlja poslove inspekcijskog tijela, nadležno tijelo mora poštovati odredbe iz pododjeljka 1.8.6.3. Međutim, kada nadležno tijelo odredi inspekcijsko tijelo koje će djelovati kao nadležno tijelo, imenovano tijelo mora biti akreditirano u skladu s normom EN ISO/IEC 17020:2012 (osim odredbe 8.1.3) tipa A.

1.8.6.2.2 Odobrenje inspekcijskih tijela

1.8.6.2.2.1 Inspekcijska tijela tipa A moraju biti uspostavljena u skladu s nacionalnim zakonima i biti pravna osoba u Državi ugovornici RID-a u kojoj se podnosi zahtjev za odobrenje.

Inspekcijska tijela tipa B moraju biti uspostavljena u skladu s nacionalnim zakonima i biti dio pravne osobe koja se bavi opskrbom plinom u Državi ugovornici RID-a u kojoj se podnosi zahtjev za odobrenje.

1.8.6.2.2.2 Nadležno tijelo osigurava da inspekcijsko tijelo kontinuirano ispunjava uvjete za svoje odobrenje i ukida ga ako ti uvjeti nisu ispunjeni. Međutim, u slučaju suspenzije akreditacije, odobrenje se suspendira samo tijekom razdoblja suspenzije akreditacije.

1.8.6.2.2.3 Inspekcijsko tijelo koje započinje s novom djelatnošću može se privremeno odobriti. Prije dobivanja privremenog odobrenja, nadležno tijelo mora osigurati da inspekcijsko tijelo ispunjava zahtjeve iz 1.8.6.3.1. Inspekcijsko tijelo mora biti akreditirano u skladu s normom EN ISO/IEC 17020:2012 (osim članka 8.1.3) u svojoj prvoj godini djelovanja kako bi moglo nastaviti obavljati tu novu aktivnost.

1.8.6.2.3 Nadzor inspekcijskih tijela

1.8.6.2.3.1 Gdje god se obavljaju aktivnosti inspekcijskog tijela, nadležno tijelo koje je to tijelo odobrilo mora osigurati praćenje aktivnosti tog tijela, uključujući praćenje na licu mjesta. Nadležno će tijelo opozvati ili ograničiti izdano odobrenje ako inspekcijsko tijelo više nije u skladu s odobrenjem, sa zahtjevima iz 1.8.6.3.1 ili ne slijedi postupke navedene u odredbama RID-a.

NAPOMENA: Praćenje podizvođača kako je navedeno u 1.8.6.3.3 od inspekcijskog tijela također će biti uključeno u praćenje inspekcijskog tijela.

1.8.6.2.3.2 Ako je odobrenje inspekcijskog tijela opozvano ili ograničeno ili ako je inspekcijsko tijelo prestalo s radom, nadležno tijelo će poduzeti odgovarajuće korake kako bi osiguralo da datoteke obradi drugo inspekcijsko tijelo ili da budu dostupne.

1.8.6.2.4 *Obveze informiranja*

1.8.6.2.4.1 Države ugovornice RID-a objavit će svoje nacionalne postupke za ocjenu, odobrenje i praćenje inspekcijskih tijela te sve promjene tih podataka.

1.8.6.2.4.2 Nadležno tijelo Države ugovornice RID-a objavljivat će ažurirani popis svih inspekcijskih tijela koje je odobrilo, uključujući inspekcijska tijela privremeno odobrena kako je opisano u 1.8.6.2.2.3. Taj popis mora sadržavati barem sljedeće informacije:

- a) naziv, adresa (ili adrese) ureda inspekcijskog tijela
- b) djelatnosti za koje je inspekcijsko tijelo odobreno
- c) potvrda da je inspekcijsko tijelo akreditirano u skladu s normom EN ISO/IEC 17020:2012 (osim članka 8.1.3) od nacionalnog akreditacijskog tijela i da akreditacija obuhvaća djelatnosti za koje je inspekcijsko tijelo odobreno
- d) identifikacijska oznaka ili pečat inspekcijskog tijela i oznaka bilo koje unutarnje inspekcijske službe koju je ovlastilo inspekcijsko tijelo, kako je navedeno u poglavljima 6.2 i 6.8.

Referenca na ovaj popis bit će navedena na mrežnoj stranici OTIF-a.

1.8.6.2.4.3 Inspekcijsko tijelo koje je odobrilo nadležno tijelo može biti priznato od drugog nadležnog tijela.

Ako nadležno tijelo želi angažirati usluge inspekcijskog tijela koje je već odobrilo drugo nadležno tijelo za obavljanje aktivnosti povezanih s ocjenom sukladnosti i inspekcijama u njegovo ime, tada to nadležno tijelo dodaje to inspekcijsko tijelo, opseg aktivnosti za koje je priznato i nadležno tijelo koje je odobrilo to inspekcijsko tijelo na popis naveden u 1.8.6.2.4.2 i obavijestiti tajništvo OTIF-a. Ako je odobrenje povučeno ili suspendirano, priznanje više ne vrijedi.

NAPOMENA: U tom kontekstu, poštovat će se sporazumi o uzajamnom priznavanju između Država ugovornica RID-a.

1.8.6.3 Obveze inspekcijskih tijela

1.8.6.3.1 Opća pravila

Inspekcijsko tijelo mora:

- a) ima osoblje s organizacijskim ustrojem, sposobno, obučeno i kvalificirano, kako bi zadovoljavajuće obavljalo svoje tehničke funkcije
- b) ima pristup odgovarajućim i primjerenim postrojenjima i opremi
- c) posluje nepristrano i slobodno je od bilo kojeg utjecaja koji bi ga u tome mogao spriječiti
- d) čuva poslovnu tajnu trgovinskih i vlasničkih aktivnosti proizvođača i ostalih tijela
- e) održava jasno razlikovanje između stvarnih funkcija inspekcijskih tijela i nepovezanih funkcija
- f) ima dokumentirani sustav osiguranja kakvoće, ekvivalentan onomu iz norme EN ISO/IEC 17020:2012 (osim članka 8.1.3)
- g) osigurava da se provode ispitivanja i inspekcije navedene u mjerodavnim standardima i u Propisu RID
- h) održava učinkoviti i primjereni sustav izvještavanja i evidencije u skladu s 1.8.7 i 1.8.8.
- i) nije ni pod kakvim komercijalnim ili financijskim pritiskom i ne nagrađuje svoje osoblje ovisno o broju provedenih inspekcija ili rezultatima tih inspekcija

- j) ima osiguranje od odgovornosti koje pokriva rizike povezane s obavljanjem djelatnosti.

NAPOMENA: To nije potrebno ako Država ugovornica RID-a preuzima odgovornost u skladu s nacionalnim zakonima.

- k) ima osobu (ili više njih) odgovornu za provođenje inspekcija koja:
- i. nije izravno uključena u projektiranje, proizvodnju, isporuku, ugradnju, kupnju, vlasništvo, korištenje ili održavanje proizvoda (posuda pod tlakom, spremnik, baterijski vagon ili MEGC) koji se pregledava
 - ii. je obučena za sve aspekte aktivnosti za koje je inspekcijsko tijelo odobreno
 - iii. posjeduje odgovarajuće znanje, tehničke vještine i razumijevanje primjenjivih zahtjeva, primjenjivih standarda i relevantnih odredbi dijelova 4 i 6
 - iv. ima sposobnost sastavljanja potvrda, zapisa i izvješća kojima se dokazuje da su procjene provedene
 - v. čuva poslovnu tajnu u pogledu informacija dobivenih tijekom obavljanja svojih zadataka ili na temelju odredbi nacionalnog zakona koji to omogućuje, osim u odnosu na nadležna tijela Države ugovornice RID-a u kojoj se obavljaju aktivnosti. Na zahtjev drugih inspekcijskih tijela, informacije se mogu dijeliti u mjeri u kojoj je to potrebno za obavljanje inspekcija i ispitivanja.

Smatra se da su gore navedeni zahtjevi ispunjeni u slučaju akreditacije prema normi EN ISO/IEC 17020:2012 (osim odredbe 8.1.3).

1.8.6.3.2 *Operativne obveze*

1.8.6.3.2.1 Nadležno tijelo ili inspekcijsko tijelo provodi ocjenjivanje sukladnosti, periodične preglede, međupreglede, izvanredne preglede i provjere puštanja u rad na prikladan način, izbjegavajući nepotrebna opterećenja. Nadležno tijelo ili inspekcijsko tijelo provodi svoje aktivnosti uzimajući u obzir veličinu, sektor i strukturu uključenih poduzeća, relativnu složenost tehnologije i serijski karakter proizvodnje.

1.8.6.3.2.2 Nadležno tijelo ili inspekcijsko tijelo mora poštovati stupanj strogosti i razinu zaštite potrebne za usklađenost s odredbama dijelova 4. i 6., ovisno o slučaju.

1.8.6.3.2.3 Ako nadležno tijelo ili inspekcijsko tijelo utvrdi da proizvođač nije ispunio zahtjeve utvrđene u dijelovima 4 ili 6, od proizvođača će zahtijevati da poduzme odgovarajuće korektivne mjere i neće izdati potvrdu o odobrenju tipa ili potvrdu o početnoj inspekciji i ispitivanju dok se ne provedu odgovarajuće korektivne mjere.

1.8.6.3.3 *Delegiranje inspekcijskih zadataka*

NAPOMENA: Sljedeće odredbe primjenjuju se samo na inspekcijska tijela tipa A. Inspekcijska tijela tipa B ne smiju delegirati aktivnosti za koje su odobrena. Za unutarnje inspekcijske službe vidi 1.8.7.7.2.

1.8.6.3.3.1 Ako inspekcijsko tijelo koristi usluge podizvođača za obavljanje određenih zadataka povezanih s njegovim aktivnostima, podizvođača će ocjenjivati i nadzirati inspekcijsko tijelo ili će ga odvojeno akreditirati. U slučaju odvojene akreditacije, podizvođač će biti propisno akreditiran u skladu s normom EN/ISO/IEC 17025:2017 (osim članka 8.1.3) ili u skladu s normom EN ISO/IEC 17020:2012 (osim članka 8.1.3) kao neovisni i nepristrani ispitni laboratorij ili inspekcijsko tijelo kako bi obavljao zadatke ispitivanja u skladu sa svojom akreditacijom. Inspekcijsko tijelo osigurava da taj podizvođač ispunjava uvjete utvrđene za obavljanje zadataka koji su mu povjereni s istom razinom stručnosti i sigurnosti koje su utvrđene i za inspekcijska tijela (vidi 1.8.6.3.1) i inspekcijsko je tijelo dužno nadzirati ga. Inspekcijsko je tijelo dužno obavijestiti nadležno tijelo o gore navedenim aranžmanima.

1.8.6.3.3.2 Inspekcijsko tijelo preuzima punu odgovornost za zadatke koje obavljaju takvi podizvođači kada god oni obavljaju zadatke.

1.8.6.3.3.3 Inspekcijsko tijelo tipa A smije delegirati samo dio svojih aktivnosti. U svakom slučaju, procjenu i izdavanje potvrda ili certifikata obavlja samo inspekcijsko tijelo.

1.8.6.3.3.4 Aktivnosti se ne smiju delegirati bez suglasnosti proizvođača, vlasnika ili operatera, ovisno o slučaju.

1.8.6.3.3.5 Inspekcijsko će tijelo držati na raspolaganju nadležnom tijelu relevantne dokumente koji se odnose na ocjenu kvalifikacija i rad koji obavljaju gore navedeni podizvođači.

1.8.6.3.4 *Obveze informiranja*

Svako inspekcijsko tijelo dužno je obavijestiti nadležno tijelo koje mu je izdalo odobrenje o sljedećem:

- (a) osim kada se primjenjuju odredbe pododjeljka 1.8.7.2.2.2 – o svakom uskraćivanju, ograničenju, suspenziji ili opozivu potvrde o odobrenju tipa
- (b) o svim okolnostima koje utječu na opseg i okolnosti odobrenja nadležnog tijela
- (c) o svakoj odbijenoj potvrdi o pregledu
- (d) o svakom zahtjevu za informacijama o provedenim aktivnostima koji zaprima od nadležnih tijela koja nadgledaju sukladnost na temelju ovog odjeljka
- (e) na zahtjev, o aktivnostima provedenima u okviru njihovih odobrenja, uključujući o delegiranju zadataka
- (f) o ovlaštenju ili suspenziji ili povlačenju unutarnje inspekcijske službe.

1.8.7. Postupci za ocjenjivanje sukladnosti, izdavanje potvrda o odobrenju tipa i inspekcije

NAPOMENA 1: U ovom odjeljku „relevantno tijelo” znači tijelo kako je zadano u poglavljima 6.2 i 6.8.

NAPOMENA 2: U ovom odjeljku „proizvođač” znači poduzeće koje je odgovorno nadležnom tijelu za sve aspekte ocjenjivanja sukladnosti i za osiguravanje sukladnosti konstrukcije čiji se naziv i oznaka pojavljuju u odobrenjima i na oznakama. Nije bitno da je poduzeće izravno uključeno u sve faze izrade proizvoda (vidi 1.8.7.1.5) koji je predmet ocjenjivanja sukladnosti.

1.8.7.1 Opće odredbe

1.8.7.1.1 Postupci iz odjeljka 1.8.7 primjenjuju se kako je navedeno u poglavljima 6.2 i 6.8.

Ako nadležno tijelo samo obavlja zadatke, to nadležno tijelo mora poštovati odredbe iz ovog odjeljka.

1.8.7.1.2 Svaki zahtjev za:

- a) ispitivanje tipa u skladu s 1.8.7.2.1
- b) izdavanje potvrde o odobrenju tipa u skladu s 1.8.7.2.2
- c) nadgledanje proizvodnje u skladu s 1.8.7.3
- d) početni pregled i ispitivanja u skladu s 1.8.7.4

proizvođač podnosi nadležnom tijelu ili inspekcijskom tijelu, ovisno o slučaju, u skladu s poglavljima 6.2 i 6.8.

Svaki zahtjev za:

- e) provjeru puštanja u rad u skladu s 1.8.7.5
- f) periodični pregled, međupregled i izvanredni pregled u skladu s 1.8.7.6

podnosi vlasnik ili njegov ovlašteni predstavnik, ili operater ili njegov ovlašteni predstavnik, nadležnom tijelu ili inspekcijskom tijelu.

Ako je unutarnja inspekcijska služba ovlaštena za (c), (d) ili (f), nije potrebno podnijeti zahtjev za (c), (d) ili (f).

1.8.7.1.3

Zahtjev mora sadržavati:

- a) ime/naziv i adresu podnositelja zahtjeva u skladu s 1.8.7.1.2
- b) pisanu izjavu da takav zahtjev nije podnesen drugom nadležnom ili inspekcijskom tijelu
- c) relevantnu tehničku dokumentaciju iz 1.8.7.8
- d) izjavu kojom se nadležnom tijelu ili inspekcijskom tijelu, ovisno o slučaju, dopušta pristup mjestima proizvodnje, pregleda, ispitivanja i skladištenja u svrhe ocjenjivanja sukladnosti ili pregleda te mu se pružaju sve potrebne informacije za obavljanje njegovih zadataka.

1.8.7.1.4

Ako je proizvođaču ili poduzeću s ustanovom za ispitivanje dopušteno uspostavljanje unutarnje inspekcijske službe u skladu sa 6.2.2.12, 6.2.3.6.1, 6.8.1.5.3 (b) ili 6.8.1.5.4 (b), mora dokazati na zadovoljstvo inspekcijskog tijela da je unutarnja inspekcijska služba sposobna obavljati preglede i ispitivanja u skladu s 1.8.7.

1.8.7.1.5

Potvrde o odobrenju tipa, potvrde o pregledu i izvješća za proizvode (posude pod tlakom, spremnici, servisna oprema i sklopovi elemenata, konstrukcijska oprema i servisna oprema baterijskih vagona ili MEGC-ova), uključujući tehničku dokumentaciju, čuvaju:

- a) proizvođač tijekom razdoblja od najmanje 20 godina od datuma isteka odobrenja tipa
- b) nadležno tijelo koje ih je izdalo ili inspekcijsko tijelo koje ih je izdalo tijekom razdoblja od najmanje 20 godina od datuma izdavanja
- c) vlasnik ili operator tijekom razdoblja od najmanje 15 mjeseci od stavljanja proizvoda izvan upotrebe.

1.8.7.2

Ispitivanje tipa i izdavanje potvrda o odobrenju tipa

1.8.7.2.1

Ispitivanje tipa

1.8.7.2.1.1

Proizvođač mora:

- a) za posude pod tlakom staviti na raspolaganje inspekcijskom tijelu reprezentativne uzorke predviđene proizvodnje. Inspekcijsko tijelo može zatražiti dodatne uzorke ako to zahtijeva program ispitivanja.
- b) za spremnike, baterijske vagone ili MEGC-ove omogućiti pristup prototipu za ispitivanje tipa
- c) za servisnu opremu staviti na raspolaganje inspekcijskom tijelu reprezentativne uzorke predviđene proizvodnje. Inspekcijsko tijelo može zatražiti dodatne uzorke ako to zahtijeva program ispitivanja.

NAPOMENA: Mogu se uzeti u obzir rezultati ocjenjivanja i ispitivanja koja su u skladu s drugim propisima ili normama.

1.8.7.2.1.2

Inspekcijsko tijelo mora:

- a) pregledava tehničku dokumentaciju navedenu u 1.8.7.8.1 kako bi provjerilo je li dizajn u skladu s relevantnim odredbama RID-a te je li prototip ili serija prototipa proizvedena u skladu s tehničkom dokumentacijom i je li reprezentativna za dizajn
- b) obavlja preglede i ispitivanja ili obavlja preglede i provjerava uvjete ispitivanja i nadzire ispitivanja na licu mjesta, kako je navedeno u RID-u, uključujući u relevantnim normama,

kako bi se utvrdilo jesu li te odredbe primijenjene i ispunjene, te ispunjavaju li postupci koje je usvojio proizvođač zahtjeve

- c) provjerava certifikat(e) materijala izdane od proizvođača tih materijala u odnosu na relevantne odredbe RID-a
- d) ako je primjenjivo, odobrava postupke za trajno spajanje dijelova ili provjerava jesu li prethodno bili odobreni i provjerava je li osoblje koje provodi trajno spajanje dijelova i nerazorna ispitivanja kvalificirano ili odobreno
- e) s proizvođačem dogovara lokaciju ili lokacije na kojima će se obaviti pregledi i potrebna ispitivanja.

Inspekcijsko tijelo izdaje proizvođaču izvješće o ispitivanju tipa.

1.8.7.2.2

Izdavanje potvrda o odobrenju tipa

Odobrenja tipa dopuštaju izradu proizvoda u roku valjanosti tog odobrenja.

1.8.7.2.2.1

Ako tip zadovoljava sve primjenjive odredbe, nadležno tijelo ili inspekcijsko tijelo izdat će proizvođaču potvrdu o odobrenju tipa u skladu s poglavljima 6.2 i 6.8.

Ta potvrda mora sadržavati:

- a) ime/naziv i adresa izdavatelja
- b) tijelo nadležno za izdavanje potvrde
- c) naziv i adresu proizvođača
- d) referencu na verziju RID-a i norme korištene za ispitivanje tipa
- e) sve zahtjeve koji proizlaze iz ispitivanja tipa
- f) podatke sadržane u dokumentima o ispitivanju tipa u skladu s 1.8.7.8.1 potrebne za identifikaciju tipa i varijacije, kako je definirano u relevantnim normama dokumente ili popis koji identificira dokumente koji sadrže podatke bit će uključeni ili priloženi potvrdi
- g) referenca na izvješće ili izvješća o ispitivanju tipa
- h) najdulje razdoblje valjanosti potvrde o odobrenju tipa; i
- i) eventualne posebne zahtjeve u skladu s poglavljima 6.2 i 6.8.

1.8.7.2.2.2

Odobrenje tipa vrijedi najviše deset godina. Ako se unutar tog razdoblja relevantni tehnički zahtjevi RID-a promijene tako da odobreni tip više nije u skladu s njima, tada odobrenje tipa više nije važeće. Ako je unutar tog razdoblja primjenjiv datum povlačenja u skladu sa stupcem (3) tablica u 6.2.2.1 i 6.2.2.3 ili stupcem (5) tablica u 6.2.4.1, 6.8.2.6.1 i 6.8.3.6, odobrenje tipa također više ne vrijedi. Povlači ga nadležno tijelo ili inspekcijsko tijelo koje je izdalo potvrdu o odobrenju tipa.

NAPOMENA: Za zadnji datum za povlačenje postojećih odobrenja tipa, pogledati stupac (5) tablice u 6.2.4.1 i 6.8.2.6.1 ili 6.8.3.6, ovisno o slučaju.

Ako je odobrenje tipa isteklo ili je povučeno, proizvodnja proizvoda prema tom odobrenju više nije dopuštena.

NAPOMENA: Relevantne odredbe koje se odnose na upotrebu, periodični pregled i međupregled proizvoda sadržanih u odobrenju tipa koje je isteklo ili je povučeno i dalje će se primjenjivati na proizvode izrađene u skladu s tim odobrenjem tipa prije njegova isteka ili povlačenja ako se može nastaviti koristiti.

Odobrenja tipa mogu se obnoviti na temelju novog ispitivanja tipa. Rezultati prethodnih ispitivanja tipa moraju se uzeti u obzir ako su ta ispitivanja još uvijek u skladu s odredbama RID-

a, uključujući norme primjenjive na datum obnove. Obnavljanje nije dopušteno nakon povlačenja odobrenja tipa.

NAPOMENA: Ispitivanje tipa za obnovu mora obaviti inspekcijsko tijelo koje nije ono koje je izdalo izvorno izvješće o ispitivanju tipa.

NAPOMENA: Provjeru i procjenu sukladnosti može izvršiti i tijelo koje nije izdalo izvorno tipsko odobrenje.

Tijelo nadležno za izdavanje čuva sve dokumente za tipsko odobrenje (vidi pododjeljak 1.8.7.7.1) cijelo razdoblje valjanosti odobrenja, uključujući njegove obnove ako su odobrene.

Privremene izmjene i dopune postojećeg odobrenja tipa (npr. za posude pod tlakom manje izmjene kao što je dodavanje veličina ili volumena koji ne utječu na sukladnost, ili za spremnike vidi 6.8.2.3.3) ne produljuju i ne mijenjaju izvornu valjanost potvrde.

1.8.7.2.2.3

U slučaju preinake proizvoda s važećim, isteklim ili povučenim odobrenjem tipa, relevantno ispitivanje tipa, ispitivanje, pregled i odobrenje ograničeni su na dijelove proizvoda koji su preinačeni.

Preinaka mora biti u skladu s odredbama RID-a važećeg u trenutku preinake. Za sve dijelove proizvoda koji nisu zahvaćeni preinakom, dokumentacija o početnom odobrenju tipa ostaje važeća.

Preinaka se može primijeniti na jedan ili više proizvoda obuhvaćenih istim odobrenjem tipa.

Ako preinačeni proizvod zadovoljava sve primjenjive odredbe, nadležno tijelo ili inspekcijsko tijelo bilo koje Države ugovornice RID-a mora vlasniku ili operateru izdati dodatnu potvrdu o odobrenju za preinaku u skladu s poglavljima 6.2 i 6.8. Za spremnike, baterijske vagone ili MEGC-ove kopija se čuva kao dio evidencije o spremniku.

1.8.7.3

Nadzor proizvodnje

1.8.7.3.1

Proizvođač mora poduzeti sve potrebne mjere kako bi osigurao da je proces proizvodnje u skladu s primjenjivim odredbama RID-a i potvrde o odobrenju tipa, tehničkom dokumentacijom iz 1.8.7.8.3 i izvješćima

1.8.7.3.2.

Relevantno tijelo je dužno:

- a) provjerava usklađenost s tehničkom dokumentacijom iz 1.8.7.8.3 i primjenjivim odredbama RID-a i potvrde o odobrenju tipa i izvješćima
- b) provjerava proizvode li se u proizvodnom procesu proizvodi koji su u skladu sa zahtjevima i dokumentacijom koja se na njega odnosi
- c) provjerava sljedivost materijala i potvrde materijala u odnosu na specifikacije
- d) ako je primjenjivo, provjerava je li osoblje koje provodi trajno spajanje dijelova i nerazorna ispitivanja kvalificirano ili odobreno
- e) s proizvođačem dogovara lokaciju ili lokacije na kojima će se obaviti pregledi i potrebna ispitivanja
- f) podnosi pisano izvješće o rezultatima nadzora proizvodnje.

1.8.7.4

Prvi pregled i ispitivanje

1.8.7.4.1

Proizvođač mora:

- a. postaviti oznake propisane RID-om
- b. dostaviti relevantnom tijelu tehničku dokumentaciju navedenu u 1.8.7.8.4.

1.8.7.4.2

Relevantno tijelo:

- a) obavlja preglede i ispitivanja ili obavlja preglede i provjerava uvjete ispitivanja i nadzire ispitivanja na licu mjesta kako bi se osiguralo da je proizvod proizveden u skladu s odobrenjem tipa i primjenjivim odredbama
- b) provjerava potvrde koje dostavljaju proizvođači o servisnoj opremi sa servisnom opremom
- c) izdaje izvješće o početnom pregledu i ispitivanju u odnosu na detaljna ispitivanja i provedene provjere te potvrđenu tehničku dokumentaciju
- d) izdaje potvrdu o početnom pregledu i ispitivanjima i postavlja svoju oznaku kada proizvođač zadovolji odredbe
- e) provjerava je li odobrenje tipa i dalje važeće nakon izmjene odredbi RID-a (uključujući referentne norme) primjenjivih na to odobrenje tipa. Ako odobrenje tipa više nije važeće, relevantno tijelo izdaje izvješće o pregledu s odbijenicom i obavještava o tome nadležno tijelo ili inspekcijsko tijelo koje je izdalo potvrdu o odobrenju tipa.

Potvrda pod (d) i izvješće pod (c) mogu obuhvaćati više proizvoda iste vrste (grupna potvrda ili izvješće)

1.8.7.4.3

Potvrda mora sadržavati minimalno:

- a) naziv i adresu inspekcijskog tijela te naziv i adresu unutarnje inspekcijske službe kada je to primjenjivo
- b) naziv i adresu proizvođača
- c) lokaciju početnog pregleda
- d) referencu na verziju RID-a i norme korištene za početne preglede i ispitivanja
- e) rezultate pregleda i ispitivanja
- f) podatke za identifikaciju pregledanih proizvoda, barem serijski broj ili, za jednokratno punjive cilindre, broj serije
- g) broj odobrenja tipa
- h) referencu na potvrdu o ovlaštenju unutarnje inspekcijske službe, ako je primjenjivo.

1.8.7.5

Provjera puštanja u rad

1.8.7.5.1

Ako nadležno tijelo prema 6.8.1.5.5 zahtijeva provjeru puštanja u rad, vlasnik ili operater angažirat će jedno inspekcijsko tijelo da obavi provjeru puštanja u rad i dostaviti mu potvrdu o odobrenju tipa i tehničku dokumentaciju navedenu u 1.8.7.8.4.

1.8.7.5.2

Inspekcijsko tijelo pregledava dokumentaciju i:

- a) obavlja vanjske provjere (npr. oznake, stanje)
- b) provjerava sukladnost s potvrdom o odobrenju tipa
- c) provjerava valjanost odobrenja inspekcijskih tijela koja su obavila prethodne preglede i ispitivanja
- d) provjerava jesu li ispunjene prijelazne mjere iz 1.6.3 ili 1.6.4.

1.8.7.5.3

Inspekcijsko tijelo izdaje izvješće o provjeri puštanja u rad koje sadrži rezultate ocjenjivanja.

Vlasnik ili operater mora predočiti to izvješće na zahtjev nadležnog tijela koje zahtijeva provjeru puštanja u rad te inspekcijskom tijelu (ili tijelima) zaduženima za naknadne preglede i ispitivanja.

U slučaju neuspješne provjere puštanja u rad, nesukladnosti se moraju ispraviti i potrebno je proći novu provjeru puštanja u rad prije upotrebe spremnika.

Inspekcijsko tijelo zaduženo za provjeru puštanja u rad bez odlaganja obavještava svoje nadležno tijelo o svakom odbijanju.²⁷

1.8.7.6 Periodični pregled, međupregled i izvanredni pregled

1.8.7.6.1

Relevantno tijelo:

- a. provodi identifikaciju i provjerava sukladnost s dokumentacijom
- b. obavlja preglede i ispitivanja ili obavlja preglede i provjerava uvjete ispitivanja i nadzire ispitivanja na licu mjesta kako bi se osiguralo ispunjavanje zahtjeva
- c. izdaje izvješća i potvrde, ovisno o slučaju, o rezultatima pregleda i ispitivanja koja mogu obuhvaćati niz proizvoda
- d. provjerava jesu li primijenjene potrebne oznake.

1.8.7.6.2

Izvješća o periodičnim pregledima i ispitivanjima posuda pod tlakom vlasnik ili operater mora čuvati najmanje do sljedećeg periodičnog pregleda.

NAPOMENA: Za spremnike vidi odredbe za evidencije o spremnicima u 4.3.2.1.7.

1.8.7.7

Autorizacija i nadzor unutarnje inspekcijske službe

1.8.7.7.1

Ako se koristi unutarnja inspekcijska služba u skladu sa 6.2.2.12, 6.2.3.6.1, 6.8.1.5.3 (b) ili 6.8.1.5.4 (b), proizvođač ili ustanova za ispitivanje moraju:

- a) implementirati sustav kvalitete za unutarnju inspekcijsku službu, uključujući tehničke postupke, za preglede i ispitivanja dokumentirane u 1.8.7.8.6 i podložne nadzoru
- b) ispuniti obveze koje proizlaze iz odobrenog sustava kvalitete i osigurati da on ostane zadovoljavajući i učinkovit, točnije:
 - i. ovlastiti obučeno i kvalificirano osoblje za unutarnju inspekcijsku službu
 - ii. postaviti identifikacijsku oznaku ili pečat, kako je navedeno u poglavljima 6.2 i 6.8, inspekcijskog tijela i oznaku unutarnje inspekcijske službe gdje je to potrebno na proizvodu kako bi se osigurala sljedivost.

1.8.7.7.2

Inspekcijsko tijelo na svakoj lokaciji provodi početnu reviziju. Ako je zadovoljavajuća, inspekcijsko će tijelo obavijestiti nadležno tijelo o ovlaštenju unutarnje inspekcijske službe i izdati potvrdu o ovlaštenju za razdoblje od najviše tri godine.

Moraju se ispuniti sljedeći uvjeti:

- a) ova se revizija provodi na svakoj lokaciji kako bi se potvrdilo da su provedeni pregledi i ispitivanja u skladu sa zahtjevima RID-a

²⁷ U tom slučaju nadležno tijelo obavještava nacionalno tijelo nadležno za sigurnost (NSA) Države ugovornice RID-a, koja je također i država članica Europske unije, s ciljem evaluacije naknadnih radnji koje NTS treba primijeniti u skladu s člankom 26. Direktive (EU) 2016/797 o „nesukladnosti vozila ili tipova vozila s osnovnim zahtjevima” i člankom 7., stavkom 4. Provedbene uredbe (EU) 2018/545 o „dijeljenju informacija koje proizlaze iz stečenog iskustva povezanog s tehničkim i operativnim pitanjima koja mogu biti relevantna za izdavanje odobrenja za tip vozila i/ili odobrenja za stavljanje vozila na tržište”.

U Državama ugovornicama RID-a koje su također države ugovornice ATMF-a, ali ne i države članice Europske unije, nadležno tijelo također će obavijestiti nadležno tijelo u smislu članka 5. Jedinostvenih pravila za ATMF, s ciljem procjene potrebe za daljnjim radnjama, posebno u skladu s člankom 10.a Jedinostvenih pravila za ATMF u vezi s nesukladnošću vozila ili tipova vozila i, prema potrebi, u skladu s člankom 8.a Jedinostvenih pravila za APTU ako se očekuju nedostaci u UTP-u.

- b) inspekcijsko tijelo može ovlastiti unutarnju inspekcijsku službu za postavljanje identifikacijske oznake ili pečata, kako je navedeno u poglavljima 6.2 i 6.8, inspekcijskog tijela na svaki odobreni proizvod
- c) ovlaštenje se može obnoviti nakon zadovoljavajuće revizije na svakoj lokaciji u posljednjoj godini prije isteka. Novo razdoblje valjanosti počinje s datumom isteka odobrenja;
- d) inspektori inspekcijskog tijela koje provodi revizije moraju biti nadležni za provođenje ocjene sukladnosti proizvoda obuhvaćenog sustavom kvalitete i za ocjenu samog sustava kvalitete
- e) unutarnja inspekcijska služba obavlja poslove učestalošću koja osigurava potrebnu razinu stručnosti

Unutarnja inspekcijska služba može, samo u određenim slučajevima, podugovarati određene dijelove svojih poslova ako to odobri inspekcijsko tijelo koje ju je ovlastilo. Podizvođač se dodatno akreditira u skladu s normom EN/ISO/IEC 17025:2017 (osim članka 8.1.3) ili u skladu s normom EN ISO/IEC 17020:2012 (osim članka 8.1.3) kao neovisni i nepristrani ispitni laboratorij ili inspekcijsko tijelo kako bi obavljao zadaće ispitivanja u skladu sa svojom akreditacijom.

1.8.7.7.3

Potvrda o ovlaštenju mora sadržavati najmanje sljedeće:

- a) naziv i adresu inspekcijskog tijela
- b) naziv i adresu proizvođača ili ustanove za ispitivanje i adrese svih lokacija unutarnje inspekcijske službe
- c) referencu na verziju RID-a koja se koristi za ovlaštenje unutarnje inspekcijske službe i normu ili priznate tehničke pravilnike u skladu sa 6.2.5 koji se koriste za početni pregled i ispitivanja ili periodične preglede
- d) referencu na izvješće o početnoj reviziji
- e) daljnje informacije za definiranje opsega unutarnje inspekcijske službe, ako su potrebne (npr. odobrenja tipa proizvoda za početni pregled i ispitivanja)
- f) oznaku unutarnje inspekcijske službe, ako je primjenjivo
- g) datum isteka.

1.8.7.7.4

Inspekcijsko tijelo provodi periodične revizije na svakoj lokaciji tijekom trajanja ovlaštenja kako bi se uvjerilo da unutarnja inspekcijska služba održava i primjenjuje sustav kvalitete, uključujući tehničke postupke. Moraju se ispuniti sljedeći uvjeti:

- a) revizije se provode najkasnije svakih šest mjeseci
- b) inspekcijsko tijelo može zahtijevati dodatne posjete, osposobljavanje, tehničke promjene, izmjene sustava kvalitete, ograničiti ili zabraniti preglede i ispitivanja koje treba obaviti unutarnja inspekcijska služba
- c) inspekcijsko tijelo mora procijeniti sve promjene u sustavu kvalitete i odlučiti zadovoljava li izmijenjeni sustav kvalitete još uvijek zahtjeve početne revizije ili je potrebno potpuno ponovno ocjenjivanje
- d) inspektori inspekcijskog tijela koje provodi revizije moraju biti nadležni za provođenje ocjene sukladnosti proizvoda obuhvaćenog sustavom kvalitete i za ocjenu samog sustava kvalitete
- e) inspekcijsko tijelo dostavlja proizvođaču ili ustanovi za ispitivanje, ovisno o slučaju, i unutarnjoj inspekcijskoj službi izvješće o reviziji i, ako su ispitivanja obavljena, izvješće o ispitivanju.

1.8.7.7.5

U slučajevima nesukladnosti s relevantnim zahtjevima inspekcijsko tijelo mora osigurati poduzimanje korektivnih mjera. Ako se korektivne mjere ne poduzmu pravodobno, inspekcijsko će tijelo suspendirati ili povući dozvolu za obavljanje djelatnosti unutarnje inspekcijske službe. Obavijest o suspenziji ili povlačenju proslijeđuje se nadležnom tijelu. Proizvođaču ili ustanovi za ispitivanje, ovisno o slučaju, i unutarnjoj inspekcijskoj službi dostavlja se izvješće s detaljnim obrazloženjem odluka koje je donijelo inspekcijsko tijelo.

1.8.7.8

Dokumenti

Tehnička dokumentacija mora omogućiti ocjenu sukladnosti s relevantnim zahtjevima.

1.8.7.8.1

Dokumenti za ispitivanje tipa

Proizvođač prema potrebi dostavlja:

- a) popis normi korištenih za projektiranje i proizvodnju
- b) opis tipa uključujući sve varijacije
- c) upute u skladu s odgovarajućim stupcem tablice A poglavlja 3.2 ili popis opasnih tvari koje se prevoze za namjenske proizvode
- d) nacrt ili nacрте općeg sklopa
- e) detaljne nacрте, uključujući dimenzije korištene za izračune, proizvoda, servisne opreme, konstrukcijske opreme, oznake i naljepnice potrebne za provjeru sukladnosti
- f) bilješke o izračunu, rezultate i zaključke
- g) popis servisne opreme s relevantnim tehničkim podacima i informacijama o sigurnosnim uređajima uključujući izračun kapaciteta rasterećenja ako je relevantno
- h) popis materijala koji se zahtijeva u normi za proizvodnju koji se koriste i za svaki dio, poddio, oblogu, servisnu i konstrukcijsku opremu i odgovarajuće specifikacije materijala ili odgovarajuću izjavu o sukladnosti s RID-om
- i) odobrenu kvalifikaciju procesa trajnog spajanja
- j) opis procesa toplinske obrade
- k) postupke, opise i evidencije o svim relevantnim ispitivanjima navedenima u normama ili RID-u za odobrenje tipa i za proizvodnju.

1.8.7.8.2

Dokumenti za izdavanje potvrde o odobrenju tipa

Proizvođač prema potrebi dostavlja:

- a) popis normi korištenih za projektiranje i proizvodnju
- b) opis tipa uključujući sve varijacije
- c) upute u skladu s odgovarajućim stupcem tablice A poglavlja 3.2 ili popis opasnih tvari koje se prevoze za namjenske proizvode
- d) nacrt ili nacрте općeg sklopa
- e) popis materijala koji su u doticaju s opasnim tvarima
- f) popis servisne opreme
- g) izvješće o ispitivanju tipa
- h) dodatne dokumente navedene u 1.8.7.8.1 na zahtjev nadležnog tijela ili inspekcijskog tijela.

1.8.7.8.3

Dokumenti za nadzor proizvodnje

Proizvođač prema potrebi dostavlja:

- a) dokumente navedene u 1.8.7.8.1 i 1.8.7.8.2
- b) kopiju potvrde o odobrenju tipa
- c) postupke proizvodnje uključujući postupke ispitivanja
- d) evidenciju o proizvodnji
- e) odobrene kvalifikacije operatera trajnog spajanja
- f) odobrene kvalifikacije operatera nerazornog ispitivanja
- g) izvješća o razornim i nerazornim ispitivanjima
- h) evidenciju o toplinskoj obradi
- i) evidenciju o umjeravanju.

1.8.7.8.4

Dokumenti za početni pregled i ispitivanja i provjeru puštanja u rad

Proizvođač za početni pregled i ispitivanja, a vlasnik ili operater za provjeru puštanja u rad dostavljaju, ovisno o slučaju:

- a) dokumente navedene u 1.8.7.8.1, 1.8.7.8.2 i 1.8.7.8.3
- b) certifikate o materijalu proizvoda i svih poddjelova uključujući servisnu opremu
- c) potvrde o sukladnosti servisne opreme
- d) izjavu o sukladnosti koja uključuje opis proizvoda i svih varijacija preuzet iz odobrenja tipa.

1.8.7.8.5

Dokumenti za periodični pregled, međupregled i izvanredni pregled

Vlasnik ili operater, ili njegov ovlašteni predstavnik prema potrebi dostavlja:

- a) za posude pod tlakom, dokumente koji određuju posebne zahtjeve kada to zahtijevaju standardi proizvodnje i periodičnih pregleda i ispitivanja.
- b) Za spremnike:
 - i. evidenciju o spremniku
 - ii. bilo koji relevantni dokument naveden u 1.8.7.8.1 do 1.8.7.8.4 ako to zatraži inspekcijsko tijelo.

1.8.7.8.6

Dokumenti za nadzor unutarnje inspekcijske službe

- a) Unutarnja inspekcijska služba prema potrebi dostavlja dokumentaciju o sustavu kvalitete:
- b) organizacijska struktura i odgovornosti
- c) relevantni pregled i ispitivanje, kontrola kvalitete, osiguranje kvalitete i upute za rad procesa te sustavne radnje koje će se koristiti
- d) evidencije o kvaliteti, kao što su izvješća o pregledu, podatci o ispitivanju, podatci o umjeravanju i potvrde
- e) revizije rukovodstva kako bi se osiguralo učinkovito funkcioniranje sustava kvalitete koji proizlazi iz audita na licu mjesta u skladu s 1.8.7.7
- f) proces koji opisuje kako se ispunjavaju zahtjevi klijenata i propisa

- g) proces za kontrolu dokumenata i njihovu reviziju
- h) postupci za rješavanje nesukladnih proizvoda
- i) programi osposobljavanja i kvalifikacijski postupci za relevantno osoblje.

1.8.8 Postupci za ocjenjivanje sukladnosti plinskih uložaka

Pri ocjenjivanju sukladnosti plinskih uložaka, primjenjuje se jedan od sljedećih postupaka:

- (a) postupak iz odjeljka 1.8.7 za posude za spremanje pod tlakom koje nisu u UN sustavu, osim pododjeljka 1.8.7.6; ili
- (b) postupak iz pododjeljaka 1.8.8.1 do 1.8.8.7.

1.8.8.1 Opće odredbe

1.8.8.1.1 Nadzor proizvodnje vrši tijelo Xa, a ispitivanja u skladu sa zahtjevima iz odjeljka 6.2.6 izvršava ili to tijelo Xa ili tijelo IS koje je tijelo Xa ovlastilo; za definicije tijela Xa i IS vidi definicije u pododjeljku 6.2.3.6.1. Ocjenjivanje sukladnosti izvršava nadležno tijelo, njegov predstavnik ili njegovo odobreno nadzorno tijelo države članice Propisa RID.

1.8.8.1.2 Do primjene odjeljka 1.8.8, podnositelj zahtjeva je dužan pokazati, osigurati i deklarirati isključivo na svoju odgovornost sukladnost plinskih uložaka s odredbama odjeljka 6.2.6 i svim ostalim važećim odredbama Propisa RID.

1.8.8.1.3 Podnositelj zahtjeva je obavezan:

- (a) izvršiti provjeru vrste konstrukcije za svaku vrstu plinskih uložaka (uključujući materijale koji se koriste i varijacije te vrste, npr. obujam, pritisak, nacrti i mehanizmi za zatvaranje i ispuštanje) u skladu s pododjeljkom 1.8.8.2;
- (b) upravljati odobrenim sustavom provjere kakvoće za konstrukciju, proizvodnju, inspekciju i ispitivanje temeljem pododjeljka 1.8.8.3;
- (c) upravljati odobrenim sustavom za ispitivanje u skladu sa pododjeljkom 1.8.8.4 za ispitivanja propisana odjeljkom 6.2.6;
- (d) podnositi zahtjev za odobrenje svog sustava provjere kakvoće, za nadzor proizvodnje i za ispitivanje tijelu Xa po svom izboru države članice Propisa RID; ako podnositelj zahtjeva nema sjedište u državi članici Propisa RID, podnosi zahtjev tijelu Xa države članice Propisa RID prije prvog prijevoza u državu članicu Propisa RID;
- (e) ako plinski uložak sklapa jedno ili više poduzeća od dijelova koje proizvodi podnositelj zahtjeva, on je dužan dati pismene upute kako sklopiti i napuniti plinske uloške kako bi se ispunile odredbe njegove potvrde o tipnom ispitivanju.

1.8.8.1.4 Kada podnositelj zahtjeva i poduzeća koja sklapaju i/ili pune plinske uloške u skladu s uputama podnositelja zahtjeva mogu na zadovoljstvo tijela Xa dokazati sukladnost s odredbama pododjeljka 1.8.7.7 isključujući **1.8.7.7.1 (b) (ii)** i 1.8.7.7.2 (b), oni mogu osnovati unutarnju inspekcijsku službu koja može vršiti dio ili sve inspekcije i ispitivanja navedena u odjeljku 6.2.6.

1.8.8.2 Provjera vrste konstrukcije

1.8.8.2.1 Podnositelj zahtjeva vodi tehničku dokumentaciju za svaku vrstu plinskih uložaka, uključujući tehničke norme koje se primjenjuju. Ako odabere primijeniti normu koja nije navedena u odjeljku 6.2.6, obavezan je priložiti tu normu dokumentaciji.

1.8.8.2.2 Podnositelj zahtjeva zadržava tehničku dokumentaciju zajedno s uzorcima tog tipa na raspolaganju tijelu Xa tijekom proizvodnje i nakon toga barem pet godina počevši od posljednjeg datuma proizvodnje plinskih uložaka u skladu s tom potvrdom o tipnom ispitivanju.

1.8.8.2.3 Podnositelj zahtjeva nakon pažljivog ispitivanja izdaje odobrenje vrste konstrukcije koje će biti

valjano najviše deset godina; prilaže to odobrenje dokumentaciji. To odobrenje ga ovlašćuje da proizvodi plinske uloške te vrste za to razdoblje.

1.8.8.2.4 Ako se unutar tog razdoblja mjerodavni tehnički uvjeti Propisa RID (uključujući navedene standarde) promijene tako da vrsta konstrukcije više nije u skladu s njima, podnositelj zahtjeva povlači svoju potvrdu o tipnom ispitivanju i obavještava tijelo Xa.

1.8.8.2.5 Podnositelj zahtjeva može nakon pažljive i potpune provjere ponovo izdati potvrdu na razdoblje od najviše deset godina.

1.8.8.3 Nadzor proizvodnje

1.8.8.3.1 Postupak provjere vrste konstrukcije kao i proces proizvodnje podložni su provjerama tijela Xa kako bi se osiguralo da tip kojeg je odobrio podnositelj zahtjeva ima odobrenje i proizvod koji se proizvodi u skladu s odredbama odobrenja vrste konstrukcije i važećim Propisom RID. Ako se primjenjuje pododjeljak 1.8.8.1.3 (e), poduzeća koja sklapaju i pune patrone su uključena u taj postupak.

1.8.8.3.2 Podnositelj zahtjeva poduzima sve potrebne mjere kako bi osigurao da je proizvodni postupak u skladu s važećim Propisom RID i njegovim odobrenjem vrste konstrukcije i njegovim dodacima. Ako se primjenjuje pododjeljak 1.8.8.1.3 (e), poduzeća koja sklapaju i pune patrone su uključena u taj postupak.

1.8.8.3.3 Tijelo Xa je obvezno:

- (a) potvrditi sukladnost provjere vrste konstrukcije podnositelja zahtjeva i sukladnost vrste plinskih uložaka s tehničkom dokumentacijom navedenom u pododjeljku 1.8.8.2;
- (b) provjeriti proizvodi li postupak proizvodnje proizvode koji su u skladu sa zahtjevima i dokumentacijom koji se na njega primjenjuju; ako plinske uloške sklapa jedno ili više poduzeća od dijelova koje proizvodi podnositelj zahtjeva, tijelo Xa također provjerava jesu li plinski ulošci u potpunosti sukladni sa svim važećim propisima nakon završnog sklapanja i punjenja te primjenjuju li se upute podnositelja zahtjeva pravilno;
- (c) provjeriti jesu li djelatnici koji sklapaju dijelove i provode ispitivanja osposobljeni ili odobreni;
- (d) voditi evidenciju o svojim provjerama.

1.8.8.3.4 Ako nalazi tijela Xa ustvrde nesukladnosti odobrenja vrste konstrukcije podnositelja zahtjeva ili procesa proizvodnje, zahtjeva primjerene korektivne mjere ili ukidanje odobrenja podnositelju zahtjeva.

1.8.8.4 Ispitivanje nepropusnosti

1.8.8.4.1 Podnositelj zahtjeva i poduzeća koja obavljaju završno sklapanje dijelova i punjenje plinskih uložaka u skladu s uputama podnositelja zahtjeva obvezni su:

- (a) vršiti ispitivanja propisana odjeljkom 6.2.6;
- (b) voditi evidenciju o rezultatima ispitivanja;
- (c) izdati potvrdu o sukladnosti samo za plinske uloške koji su u potpunosti sukladni s odredbama njegove provjere vrste konstrukcije i primjenjivim odredbama Propisa RID i koje su uspješno prošle ispitivanja u skladu sa zahtjevima odjeljka 6.2.6;
- (d) zadržati dokumentaciju kako je navedeno u pododjeljku 1.8.8.7 tijekom proizvodnje i nakon toga barem pet godina od posljednjeg datuma proizvodnje plinskih uložaka koje pripadaju tipskom odobrenju za inspekciju od strane tijela Xa u nasumičnim intervalima;
- (e) pričvrstiti trajnu i čitku oznaku kojom se utvrđuje vrsta plinskog uložka, podnositelj zahtjeva i datum proizvodnje ili kontrolni broj; kada zbog ograničenog prostora oznaka ne može u potpunosti biti pričvršćena na plinski uložak, dužan je pripojiti trajnu oznaku s istim informacijama na plinski uložak ili staviti je zajedno s plinskim uloškom u unutarnju ambalažu.

1.8.8.4.2

Tijelo Xa je obvezno:

- (a) vršiti nužne provjere i ispitivanja u nasumičnim razmacima, barem nedugo nakon započinjanja proizvodnje vrste plinskih uložaka i nakon toga najmanje jednom svake tri godine, u cilju potvrde da su postupak provjere vrste konstrukcije podnositelja zahtjeva, proizvodnja i ispitivanje proizvoda izvršeni u skladu s odobrenjem vrste konstrukcije i mjerodavnim odredbama;
- (b) provjeriti potvrde koje dostavi podnositelj zahtjeva;
- (c) vršiti ispitivanja u skladu sa zahtjevima odjeljka 6.2.6 ili odobriti da program ispitivanja i unutarnja inspekcijska služba vrše ispitivanja.

1.8.8.4.3

Potvrda mora sadržavati barem:

- (a) ime i adresu podnositelja zahtjeva i – kada nije isti – poduzeća koje vrši završno sklapanje u skladu s pisanim uputama podnositelja zahtjeva;
- (b) odrednicu verzije Propisa RID i standarda koji se koriste za proizvodnju i ispitivanja;
- (c) rezultate inspekcije i ispitivanja;
- (d) podatke za označavanje u skladu sa zahtjevima iz 1.8.8.4.1 (e).

1.8.8.5

(Rezervirano)

1.8.8.6

Nadzor unutarnje inspekcijske službe

Kada podnositelj zahtjeva ili poduzeće koje vrši sklapanje i/ili punjenje plinskih uložaka osnuje unutarnju inspekcijsku službu, primjenjuju se odredbe pododjeljka 1.8.7.7 isključujući **1.8.7.7.1 (b) (ii)** i 1.8.7.7.2 (b). Poduzeće koje vrši sklapanje i/ili punjenje plinskih uložaka mora biti u skladu s odredbama mjerodavnim za podnositelja zahtjeva.

1.8.8.7

Dokumenti

Primjenjuju se odredbe pododjeljaka 1.8.7.8.1, 1.8.7.8.2, 1.8.7.8.3, 1.8.7.8.4 i 1.8.7.8.6.

Poglavlje 1.9

Prijevozna ograničenja koja su nametnula nadležna tijela

1.9.1

Država članica Propisa RID može u području svoje nadležnosti primjenjivati određene dodatne propise koji se tiču transporta opasnih tereta u međunarodnom željezničkom prometu, a koji nisu sadržani u Propisu RID, no pod pretpostavkom da ti dodatni propisi:

- jesu u skladu sa stavkom 1.9.2.
- nisu u suprotnosti sa propisima iz stavka 1.1.2.1 b),
- navedeni i u unutarnjem državnom pravu države članice Propisa RID i vrijede i za unutarnji željeznički transport opasnih tereta u području države članice Propisa RID,
- ne uzrokuju zabranu željezničkog prijevoza za opasne terete koji su obuhvaćeni tim propisima u cijelom području nadležnosti te države članice Propisa RID.

1.9.2.

Dopunski propisi navedeni u stavku 1.9.1. jesu:

- a) dodatni propisi ili ograničenja s ciljem povećanja sigurnosti :
 - za transporte koji idu preko stanovitih objekata kao što su mostovi i tuneli²⁸
 - kod kojih se koristi prometna infrastruktura kao npr. manipulativne površine i uređaji ih koji počinju ili
 - završavaju u lukama, kolodvorima ili transportnim terminalima;
- b) propisi kojima se zabranjuje transport određenih opasnih tereta na dionicama s posebnim i mjesno uvjetovanim rizicima, kao npr. dionicama kroz naseljena mjesta, ekološki osjetljiva područja, gospodarska središta ili industrijska područja s opasnim uređajima i površinama, ili ti propisi određuju posebne uvjete kao npr. radne mjere (reducirana brzina, određeno vrijeme vožnje, zabrana prometa u suprotnome smjeru i.t.d.). Nadležne institucije moraju, ako je moguće, odrediti zamjenske itinerare transporta koje se mogu koristiti u slučaju blokade nekih itinerara ili ako na nekim itinerarima postoje posebni uvjeti transporta;
- c) posebni propisi kojima se definiraju i navode isključeni itinerari ili itinerari kojih se striktno mora pridržavati ili pak propisi kojih se mora pridržavati za vrijeme privremenog zadržavanja uslijed ekstremnih vremenskih uvjeta, potresa, nezgoda, demonstracija, javnih nemira ili oružanih ustanaka.

1.9.3

Primjena dopunskih propisa prema stavku 1.9.2. a) i b) pretpostavlja da nadležna institucija dokaže nužnost takvih mjera.²⁹³⁰

1.9.4

Nadležna institucija države članice Propisa RID koja primjenjuje na području svoje nadležnosti dopunske propise u skladu sa stavkom 1.9.2. a) i b), izvješćuje o tomu, u pravilu ranije, Središnji ured OTIF-a koji to prenosi drugim državama članicama Propisa RID.

1.9.5

Nevezano za propise prethodnih stavaka, države članice Propisa RID mogu donositi posebne sigurnosne propise za međunarodni željeznički promet opasnim teretima, ukoliko određeno područje nije obuhvaćeno Propisom RID. To posebice vrijedi za:

- vlakove
- regulaciju rada i prometa u okviru djelatnosti uvjetovanih transportom kao primjerice, ranžiranje i skladištenje.
- obuhvaćanje podataka o prevezenim opasnim tvarima,

pod pretpostavkom da su propisi navedeni i u nacionalnom pravu dotične države te da vrijede i za tuzemni željeznički promet opasnim teretima u području nadležnosti te države članice Propisa RID.

²⁸ Za transport kroz tunel La Manche i tunele sličnih osobina, vidi također Dodatak II Direktive 2008/68/E Europskog parlamenta i Vijeća od 24. rujna 2008. godine o kopnenom prijevozu opasnih tvari, objavljen u Službenom listu Europske Unije, L 260, 30. rujna 2008.g., str. 13.

²⁹ Opća smjernica za procjenu rizika svojstvenog prijevozu opasnih tvari željeznicom (eng. Generic Guideline for the Calculation of Risk inherent in the Carriage of Dangerous (http://otif.org/en/?page_id=1103)

³⁰ Multimodalne smjernice („Okvir za upravljanje rizikom kopnenog prijevoza opasnih tvari”) mogu se pogledati na mrežnoj stranici Opće uprave za mobilnost i promet Europske komisije (https://ec.europa.eu/transport/themes/dangerous_goods/risk_management_framework_en) ili izravno na mrežnoj stranici Agencije Europske unije za željeznice (https://www.era.europa.eu/activities/transport-dangerous-goods/inland-tdg_en).

Ovi posebni propisi ne smiju se odnositi na područja koje obuhvaća Propis RID, i to posebice ne na područja navedena u stavcima 1.1.2.1. a) i 1.1.2.1 b).

Poglavlje 1.10

Sigurnosne odredbe

NAPOMENA: U svrhu poglavlja, sigurnost znači mjere ili mjere opreza koje se moraju poduzeti da se krađe ili zloporabe opasnih tvari koje mogu ugroziti osobe, imovinu ili okoliš svedu na minimum.

1.10.1 Opće odredbe

1.10.1.1 Osobe koje sudjeluju u prijevozu opasnih tvari moraju uzeti u obzir uvjete sigurnosti, navedene u ovom poglavlju, razmjerne njihovim odgovornostima.

1.10.1.2 Opasne tvari smiju se ponuditi za prijevoz samo prijevoznicima koji su odgovarajuće poslovno registrirani.

1.10.1.3 Područja u sklopu terminala za privremeno skladištenje, mjesta za privremeno skladištenje, parkirališta vozila, područja sidrišta i ranžirnih kolodvora koji se koriste za privremeno skladištenje za vrijeme prijevoza opasnih tvari, moraju se propisno osigurati, dobro osvijetliti, kad je moguće i potrebno, bez pristupa stanovništvu.

NAPOMENA: Uz sigurnosne odredbe Propisom RID, nadležna tijela mogu primijeniti daljnje sigurnosne odredbe iz drugih razloga osim onih koji se odnose na sigurnost tijekom prijevoza (vidi i Članak 3 Priloga C Konvencije o međunarodnom željezničkom prijevozu - COTIF). Kako se međunarodni i mješoviti prijevoz ne bi ometao različitim sigurnosnim oznakama za eksplozive, preporučuje se da se takve oznake formatiraju u skladu s međunarodno usklađenim normama (primjerice s Direktivom Komisije Europske unije 2008/43/EZ).

1.10.1.4 Svaki član osoblja vlaka u kojemu se prevoze opasne tvari, za vrijeme prijevoza mora imati kod sebe ispravu za identifikaciju s fotografijom.

1.10.1.5 Sigurnosnim nadzorima, u skladu sa 1.8.1 i 7.5.1.1, moraju biti obuhvaćene odgovarajuće sigurnosne mjere.

1.10.1.6 (Rezervirano)

1.10.2 Sigurnosna osposobljavanja

1.10.2.1 Obuka i obnavljanje znanja, navedeni u poglavlju 1.3, također moraju uključivati elemente svijesti o sigurnosti. Osposobljavanja za obnavljanje sigurnosnih znanja, ne mora biti samo u svezi s promjenom propisa.

1.10.2.2 Obuka u pogledu sigurnosne svijesti mora biti usredotočena na vrstu rizika sigurnosti, prepoznajući opasnosti u svezi sigurnosti, način kako postupati i smanjiti rizike i aktivnosti koji se moraju poduzeti u slučaju sigurnosnih prekršaja. Mora biti uključena svijest o sigurnosnim planovima (ako je potrebno), razmjerna odgovornostima i obvezama pojedinaca i njihovim ulogama u provedbi sigurnosnih planova.

1.10.2.3 Zaposlenici na položajima koji uključuju prijevoz opasnog tereta dobivaju ili moraju dokazati da su prošli takvu obuku i redovito prolaze ponovnu obuku.

1.10.2.4 Poslodavac čuva dokumentaciju o sigurnosnom obučavanju zaposlenika i drži je na raspolaganju djelatnicima ili nadležnom tijelu, na njihov zahtjev. Poslodavac čuva tu dokumentaciju onoliko dugo koliko odredi nadležno tijelo.

1.10.3 Odredbe za visokorizične opasne tvari

1.10.3.1 Određenje pojma visokorizičnih opasnih tvari

1.10.3.1.1 Visokorizične opasne tvari su tvari za koje postoji velika mogućnost zloporabe u terorističkim napadima koji mogu prouzročiti ozbiljne posljedice poput velikog broja žrtava, masovno uništenje ili, posebice za Klasu 7, masovne socio-ekonomske poremećaje.

1.10.3.1.2 Visokorizične opasne tvari u klasama koje nisu Klasa 7 su tvari navedene u tablici 1.10.3.1.2 u nastavku i koje se prevoze u količinama većim od onih navedenih u tablici.

Tablica 1.10.3.1.2: Popis visokorizičnih opasnih tvari

Klasa	Odsjek	Tvari ili predmeti	Količina		
			Cisterna (l) ^(c)	Rasuta roba (kg) ^(d)	Pakovanja (kg)
1	1.1	eksplozivi	(a)	(a)	0
	1.2	eksplozivi	(a)	(a)	0
	1.3	eksplozivi skupine sukladnosti c	(a)	(a)	0
	1.4	Eksplzivne tvari s UN brojevima 0104, 0237, 0255, 0267, 0289, 0361, 0365, 0366, 0440, 0441, 0455, 0456, 0500, 0512 i 0513	(a)	(a)	0
	1.5	eksplozivi	0	(a)	0
	1.6	eksplozivi	(a)	(a)	0
2		Zapaljivi, neotrovni plinovi (oznake razredbe uključuju samo slova od F do FC)	3000	(a)	(b)
		otrovni plinovi (razredbe koje uključuju slova T, TF, TC, TO, TFC ili TOC), bez aerosola	0	(a)	0
3		zapaljive tekućine pakirne skupine I i II	3000	(a)	(b)
		eksplozivi smanjene osjetljivosti	0	(a)	0
4.1		eksplozivi smanjene osjetljivosti	(a)	(a)	0
4.2		tvari pakirne skupine I	3000	(a)	(b)
4.3		tvari pakirne skupine I	3000	(a)	(b)
5.1		oksidirajuće tekućine pakirne skupine I	3000	(a)	(b)
		Perklorati, amonijev nitrat, gnojiva od amonijevog nitrata i emulzije od amonijevog nitrata ili otopine ili gelovi	3000	3000	(b)
6.1		otrovne tvari pakirne skupine I	0	(a)	0
6.2		zarazne Infektivne tvari kategorije A (UN br. 2814 i 2900, izuzev životinjskih materijala) i medicinski otpad kategorije A (UN br. 3549)	(a)	0	0
8		nagrizajuće tvari pakirne skupine I	3000	(a)	(b)

^(a) Nije bitno.

^(b) Odredbe u 1.10.3 ne vrijede bez obzira na količinu.

^(c) Vrijednost iskazana u ovom stupcu primjenjiva je samo ako je odobren prijevoz u cisterni, u skladu s Poglavljem 3.2, Tablica A, stupac (10) ili (12). Za tvari koje nisu odobrene za prijevoz u cisterni, naputak u ovom stupcu nije relevantan.

^(d) Vrijednost iskazana u ovom stupcu primjenjiva je samo ako je odobren prijevoz rasutog tereta u skladu s Poglavljem 3.2, Tablica A, stupac (10) ili (17). Za tvari koje nisu odobrene za prijevoz rasutog tereta, naputak u ovom stupcu nije relevantan.

1.10.3.1.3

Za opasne tvari Klase 7, visokorizični radioaktivni materijal je materijal s radioaktivnom aktivnošću jednakom ili većom od sigurnosnog praga za prijevoz koji iznosi 3.000 A₂ po svakom pakiranju (vidi također 2.2.7.2.2.1) osim za sljedeće radionuklide za koje je sigurnosni prag naveden u tablici 1.10.3.1.3 u nastavku.

Tablica 1.10.3.1.3: Sigurnosni pragovi za prijevoz pojedinih radionuklida

Element	Radionukli	Sigurnosni pragovi za prijevoz (TBq)
Americij	Am-241	0.6
Zlato	Au-198	2
Kadmij	Cd-109	200
Kalifornij	Cf-252	0.2
Kurij	Cm-244	0.5
Kobalt	Co-57	7
Kobalt	Co-60	0.3
Cezij	Cs-137	1
Željezo	Fe-55	8000
Germanij	Ge-68	7
Gadolini	Gd-153	10
Iridijum	Ir-192	0.8
Niklaju	Ni-63	600
Paladij	Pd-103	900
Prometij	Pm-147	400
Polonij	Po-210	0.6
Plutonij	Pu-238	0.6
Plutonij	Pu-239	0.6
Radij	Ra-226	0.4
Rutenij	Ru-106	3
Selenij	Se-75	2
Stroncij	Sr-90	10
Talij	Tl-204	200
Tulij	Tm-170	200
Iterbij	Yb-169	3

1.10.3.1.4

Za smjese radionuklida, je li sigurnosni prag za prijevoz premašen može se odrediti zbrajanjem udjela aktivnosti za svaki radionuklid podijeljenih sa sigurnosnim pragom za taj radionuklid. Ako je zbroj udjela manji od 1, onda prag radioaktivnosti za smjesu nije dosegnut ni premašen.

Izračun se može izvršiti sa sljedećom formulom:

$$\sum_i \frac{A_i}{T_i} < 1$$

pri čemu su:

A_i = aktivnost radionuklida i koji je prisutan u pakiranju (TBq)

T_i = sigurnosni prag za prijevoz za radionuklid i (TBq).

1.10.3.1.5

Kada radioaktivne tvari posjeduju dodatne opasnosti drugih klasa, u obzir treba uzeti i kriterije tablice 1.10.3.1.2 (vidi također 1.7.5).

1.10.3.2

Sigurnosni planovi

1.10.3.2.1

Prijevoznici, pošiljatelji i ostali sudionici navedeni u 1.4.2 i 1.4.3, koji sudjeluju u prijevozu visokorizičnih opasnih tvari (vidi tablicu 1.10.3.1.2) ili visokorizičnih radioaktivnih tvari (vidi 1.10.3.1.3), moraju usvojiti, provoditi i pridržavati se sigurnosnoga plana kojim su obuhvaćeni barem elementi razvrstani u 1.10.3.2.2.

1.10.3.2.2

U sigurnosni plan moraju biti uključeni najmanje sljedeći elementi:

- (a) posebna raspodjela odgovornosti za sigurnost kompetentnih i kvalificiranih osoba, uz odgovarajuće ovlasti za obavljanje obveza;
- (b) registar opasnih tvari ili vrsta navedenih opasnih tvari;
- (c) pregled aktualnih djelovanja i procjena sigurnosnoga rizika, uključujući moguće zastoje nužne za prijevozne aktivnosti, držanje opasnih tvari na vagonu, cisterni ili kontejneru prije, tijekom i nakon prijevoza i privremeno međuskladištenje opasnih tvari tijekom intermodalnoga prijevoza ili pretovara;
- (d) jasna izjava o poduzetim mjerama za smanjenje sigurnosnih rizika u skladu s odgovornostima i obvezama sudionika, uključujući:
 - osposobljavanje;
 - sigurnosna načela (primjerice, reakcija na uvjete veće prijetnje, verifikacija novih zaposlenika/zaposlenja i.t.d.);
 - radnu praksu (primjerice, odabir /korištenje poznatih itinerara, pristup opasnim tvarima tijekom privremenoga međuskladištenja (navedeno pod (c), blizina osjetljive infrastrukture i.t.d.);
 - opremu i resurse koji se moraju koristiti da se smanje sigurnosni rizici;
- (e) učinkoviti i suvremeni postupci za izvješćivanje i postupak kod sigurnosnih prijetnja, sigurnosnih prekršaja ili sigurnosnih nesreća;
- (f) postupci za ocjenu i ispitivanje sigurnosnih planova i postupak u povremenomu pregleda i ažuriranja planova;
- (g) mjere za osiguravanje fizičke sigurnosti prometnih podataka sadržanih u sigurnosnome planu; i
- (h) mjere osiguranja da prosljeđivanje obavijesti koje se odnose na prijevozni postupak, uključen u sigurnosni plan, budu ograničene samo na one koji moraju dobiti te obavijesti. U mjere ne smije biti uključena odredba o podacima koji se zahtijevaju drugdje u Propisu RID.

NAPOMENA: Prijevoznici, pošiljatelji i primatelji moraju surađivati međusobno s nadležnim tijelima zbog razmjene podatka o prijetnji, primjenjivanju odgovarajućih sigurnosnih mjera i kako bi mogli reagirati u svezi sigurnosnih nesreća

1.10.3.3

Uređaji, oprema ili odredbe za sprječavanje krađe vlaka ili vagona u kojemu se prevoze visokorizične opasne tvari (vidi tablicu 1.10.3.1.2) ili visokorizične radioaktivne tvari (vidi 1.10.3.1.3), ili isti teret, moraju se koristiti i poduzimati mjere da se osigura da su u radnom stanju i učinkoviti sve vrijeme prijevoza. Primjenom zaštitnih mjera, ne smije biti ugroženo djelovanje u slučaju izvanrednih uvjeta.

NAPOMENA: Ako je to potrebno, i ako je već postavljena, mora se koristiti prijevozna telemetrija ili drugi načini praćenja ili uređaji za praćenje kretanja opasnih tvari visokoga rizika (vidi tablicu 1.10.5).

1.10.4

Odredbe 1.10.1, 1.10.2 i 1.10.3 ne primjenjuju se kada količine koje se prevoze u pakiranjima u vagonu ili velikom kontejneru ne prelaze one navedene u 1.1.3.6.3, osim za visokorizične opasne tvari klase 1 (u skladu s 1.10.3.1) i osim za UN brojeve 2910 i 2911 ako je razina aktivnosti veća od vrijednosti A_2 . Osim toga, odredbe iz 1.10.1, 1.10.2 i 1.10.3 ne vrijede kada količine koje se prevoze u cisternama ili u rasutom stanju u vagonu ili kontejneru ne premašuju količine navedene u 1.1.3.6.3. Osim toga, odredbe ovog Poglavlja ne primjenjuju se na prijevoz UN br. 2912 RADIOAKTIVNA TVAR, NISKA SPECIFIČNA AKTIVNOST (LSA-I) i UN br. 2913 RADIOAKTIVNA TVAR, POVRŠINSKI KONTAMINIRANI PREDMET (SCO-I).

1.10.5

Što se tiče radioaktivnog materijala, smatra se da su odredbe ovog poglavlja ispunjene kada su primijenjene odredbe Sporazuma o Preporukama za nuklearnu sigurnost (INFCIRC/274/Rev.1, IAEA, Beč (1980.)) u vezi s fizičkom zaštitom nuklearnih materijala i postrojenja i okružno pismo IAEA-e o "Fizičkoj zaštiti nuklearnih materijala i postrojenja" (INFCIRC/225/Rev.5, IAEA, Beč (2011.)).

Poglavlje 1.11.

Interni planovi za slučaj nužde na ranžirnim kolodvorima

Za transport opasnih tereta potrebno je načiniti interne planove za slučaj nužde na ranžirnim kolodvorima.

Planovi za slučaj nužde moraju djelovati tako da u slučaju nezgoda ili nepredviđenih situacija na ranžirnim kolodvorima svi sudionici / nazočni djeluju koordinirano, te da posljedice takvih nezgoda ili nepredviđenih situacija po ljudski život i okoliš budu što manje.

Odredbe ovoga poglavlja u slučaju primjene IRS 20201 (Prijevoz opasnih tvari – Smjernice za interventne planove za ranžirne željezničke kolodvore) izdan od strane UIC-a.³¹